Dezembris 1914. | 9. gads. — № 12.

Kristigs Wehstnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ“, Hospitalu eelâ 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.) Pasta adrese: Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ“, почт. ящикъ 1250, Рига. Redaktors-isdewejs W. Fetlers. Kreewu schurnala „Гость“ redakzija: С.-Петроградъ, „Домъ Евангелія“, 24 линія № 11. W. Fetlera telegrafiskâ adrese Petrogradâ: Петроградъ-Авенезеръ.

Maksa ar peesuhtischanu par gadu 2 rubli, pa numureem pehrkot — 12 kap.; ahrsemês 1 dolaru 25 zentus. Sludinajumu sihku rakstu rindiņa maksâ 20 k. — Par katru adreses maiņu 10 k.

„Kristigs Westnesis“, (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FETLER, Hospital-Str. 24, Riga, Russia.

Morijas kalna wirsotne Jeruſalemê muhſu deenâs.

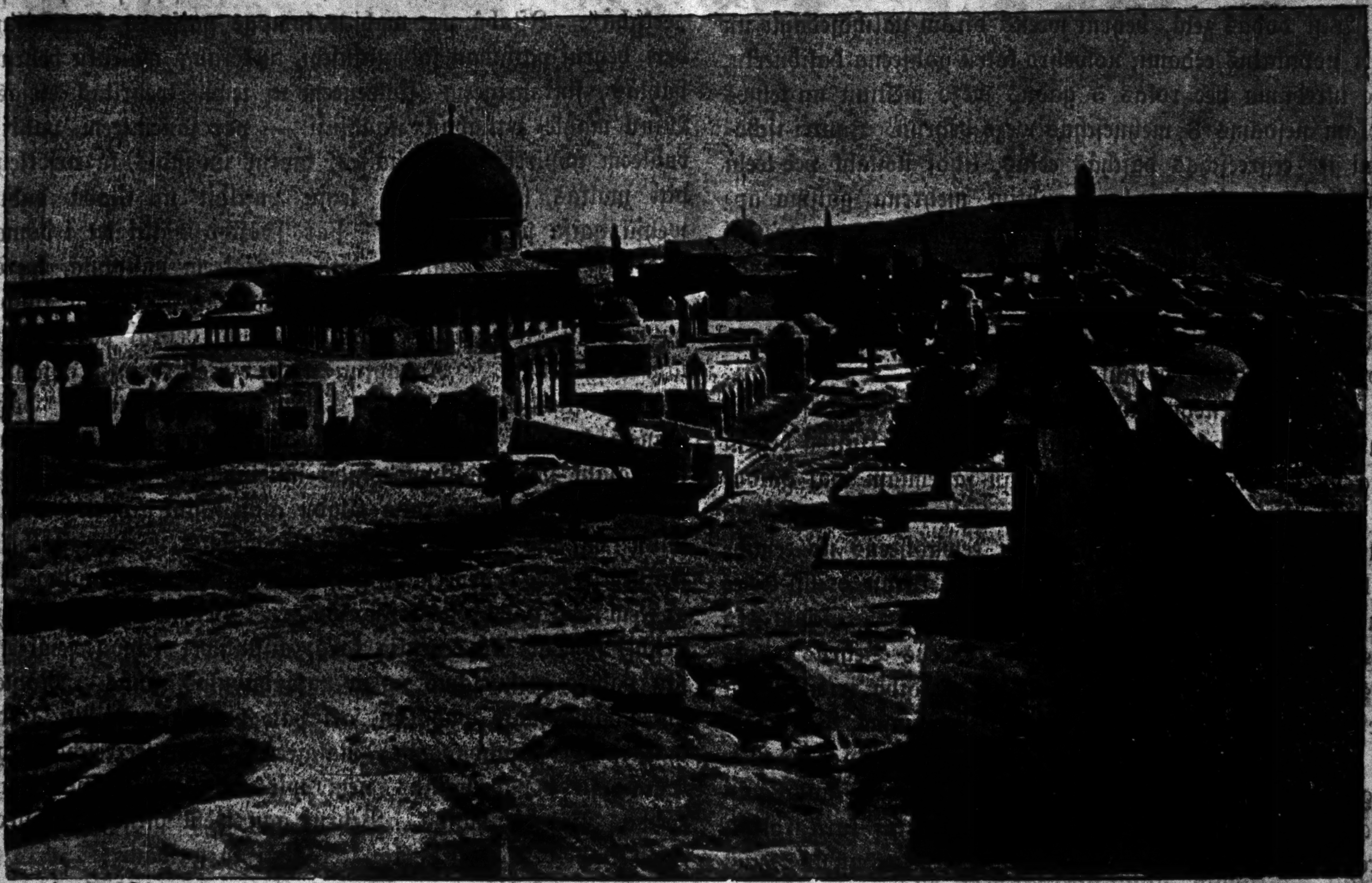

Leelâ ehka ar kupolu ir turku baſniza, kura atrodas tai weetâ, kur kahdreiſ ſtahweja Salamana buhwetais deewanams. (Skat. „Morijas kalns“). Nupat kâ iſzehlees karſch ar Turziju war iſweſt galâ bibeligos praweeſchojumus par Swehtâs Pilſehtas atſwabinaſchanu no puſmehneſcha waras un Muhameda baſnizas pahrweidoſchanu kalpoſchanai ihſtajam dſihwajam Deewam.

H. Redina:

Seemasſwehtku wakarâ.

Seemasſwehtku wakars. Patlaban beidſis ſnigt. Laudis dodas iſ nameem uſ pilſehtas zentru, lai wehl iſdaritu pehdejos eepirkumus. Gaiſchi apgaiſmotee pahrdotawu logi ſaiſta daudſ garamgahjejus. Wezaki un peeauguſchee brahli un mahſas wehl pahrdomà, ko no koſchajàm mantinam eegahdatees preekſch behrneem un maſajeem brahliſcheem un mahſinam. Maſakee no teem mahjàs gaida ſeemas ſwehtku wihrinu ar dahwanam, leelakee jau ſin, ka winu paſchu peederigee tos apdahwina . . . Pahrdotawas kauſchu pahrpilditas, tadehk naw eeſpehjams tik ahtri dabut wajadſigo; tomehr ik pa brihtinam pirzeji weens pehz otra atſtàhj pahrdotawu. Tee dodas mahjup, lai tur ahtrumâ wiſu nokahrtotu . . .

Baſnizas ſwani jau ſahk eeſwanit ſwehtwakaru. Winu ſkanas pilda gaiſu un atgahdina eedſihwotajeem, ka Seemasſwehtki atnahkuſchi. Steigſchus teek wiſs ſakahrtots, behrni apgehrbti, ſewiſchka uſmaniba top peegreeſta maſajeem, kuri itin kà nojauſdami ſeemas ſwehtku noſihmi, ir ſewiſchki preezigi, ka warès kopâ ar ziteem tikt baſnizâ pee ſwehtku eglites.

Wiſi dodas zelâ, behrni weens otram palihdſedami un wezaki nopakalus eedami, nowehro katru gahjeena dalibneeku, mahte turedama pee rokas 5 gadus wezo meitinu un tehws uſ rokam neſdams 8 mehneſchus wezo behrnu. Jautri tſchalodami tee eegreeſchas daſchâs eelâs, lihdſ nonahk pee leelà nama, iſ kura raibajàm logu ruhtim mehrena gaiſma apgaiſmo apkahrtni. Schi ir tuwejà baſniza, kuru wezaki mehdſ apmeklet un kurâ behrni ikſwehtdeenas ir ſwehtdeenas ſkolâ. Preekſchnamâ tee ſaſtop paſihſtamus. Smaidi nomanami uſ wiſu ſejam un ſiltee roku ſpeedeeni ſtahſta, ka ſchowakar buhs kas ſewiſchki jauks.

Drihſi tee eenehmuſchi weetas, kurâs tee paraduſchi ſehdet, un uſmanigi nowehro rihkotaju kuſtibas, un kluſibâ behrni ſtahſta weens otram waj nu par jau ſanemtàm waj gaidamàm dahwanam. Peepeſchi patihkami pakluſas ehrgelu ſkanas pahrtrauz tſchukſteenus. Dſirdams eewadijeens no eemihlotà korala „Kluſa nakts, ſwehta nakts,“ kuram drihſi leelee un maſee peeweenojas ar ſirſnigu dſeedaſchanu. Schim ſeko ſtahſts par Peſtitaja peedſimſchanu. „Weens Behrns mums dſimis, weens Dehls mums dots, un waldiba ir uſ Wina kameeſcha; Wina wahrds top ſaukts: Brihnums, Padomdewejs, warenais Deews, muhſchigais Tehws, m e e r a L e e l s k u n g s. Lai waldiba top wairota, un meeram naw gala uſ Dawida goda krehſla. Jo kurpes, autas uſ kara trokſni, un drehbes, apgahnitas aſinim, taps ſadedſinatas un no uguns aprihtas.“ Wiſi uſklauſas ſcho wezo un nekad nenowezojuſchos ſtahſtu ar wisleelako uſmanibu un ſajuhſmu. Pehz tam nahk behrnu preekſchneſumi, pahrmainus ar dſeeſmam. Maſee itin kà degtin deg, kaut netaptu aiſmirſti un waretu iſſazit ſawu pantinu. Daſchais, newaredams nozeeſtees, jau paſteidſas uſ platformu un ſahk teikt. Ziti zaur to teek uſſautrinati. Leelakee behrni ſwinigi uſſaka gabalinus un pehz ſanemteem „paldees“ preezigi eenem weetas ſtarp ziteem behrneem.

Wezaku waigi iſſtaro to preeku, kuru winu ſirdis juht lihdſ ar maſajeem. Leekas, ka wiſi grib wehl turpinat ſwehtkus, tomehr programas pehdejs numurs teek iſpildits. Swehtku aktu nobeidſ ar dſeeſmu „M e e r s w i r s ſ e m e s un zilwekeem labs prahts“ un ar ſirſnigu luhgſchanu.

Swehtdeensſkolneeki ſanem dahwanas un lihgſmi dodas uſ mahjam, tikai puſauguſchee wehl pakawejas brihdi, lai iſmainitu kahdus wahrdus. Mahjàs teek wehl reiſ pamatigi pahrrunats par wiſu, ko ſchodeen un ſchowakar peedſihwoja, lihdſ nogurums paſkubina papreekſch maſos un pehz tam peeauguſchos, pehz iħſas luhgſchanas dotees pee meera, lai riht un pariht turpinatu ſwehtku preekus . . . meera Leelkunga peedſimſchanu.

Bet gluſchi zita aina redſama pee ſchauràs netihràs Nabadſibas eelas eſoſchâ wezâ koka namâ, pagraba dſihwoklitì. Eegahjuſcham ſchaurâ, tumſchâ preekſchnamâ, tew kahjam jaſatauſta weeta, kur eeſahkas pagraba trepes. Maſ ruhmes dehk tàs neeet taiſni, bet tew jaſagreeſchas pa kreiſai rokai, lai nokahptu lejâ. Tu dſirdi kaut kur daſchu behrnu noſpeeſtu tſchaloſchanu. Uſ to puſi eedams, atrodi durwis. Tu peedauſi un dſirdi no eekſchpuſes pakluſu „eekſchâ“. Iſtabâ pee wahjas lampas gaiſmas, kura zilinderi behrni patlaban ſadauſijuſchi, tu eeraugi wairaku behrnu bahlàs ſinkahrigeem ſkateeneem uſ tewi wehrſtas ſejas. Winu mahte patlaban iſgahjuſi — par ſanemteem pahris rubleem nopirkt druſku maiſes, taukus un ſahls, kà ari klehpiti malkas, lai buhtu ko tehju paſildit un iſtabâ dabut wehſà gaiſa weetâ ſiltaku. Par ſpoſcho egliti tee i domat nedrihkſt. Gan wezakà mahſina maſakeem paſtahſta, ka redſejuſi zaur logu kaiminu namâ ſkaiſtu egliti, pilnu koſchu dahwaninu, redſejuſi, zik preezigi bijuſchi behrni par ſanemtàm dahwanam. Nabadſini reiſ bij dſirdejuſchi ſtahſtu par Kriſtusbehrnu, kurſch Seemasſwehtkos atneſot dahwanas, bet ſchi winu tizibina draudè iſgaiſt . . . maſajeem jau jaſahk paſiht dſihwi winas iħſtenibâ.

Kahds eemeſls rada zitadu ainu ſchinî gimenê? Nau, winu mihlais tehws, kamehr bij mahjàs, Seemasſwehtku wakarâ ikreiſes behrneem bij pahrneſis egliti un dahwaninas un ar teem kopâ pawadijis koſcho wakaru. Bet nu jau peezi mehneſchi, kamehr tas eeſaukts karâ, aiſſtahwet tehwu ſemi un jau pahris mehneſchus no ta naw dabutas ſinas. Mahte, ſanemdama maſo pabalſtu, ari pate puhlas no rihta lihdſ wakaram, ſagahdadama maſajeem wisnepeezeeſchamako. Winas ſirdî pahrmainus nem wirsroku gan ruhpes, gan zeribas uſ redſeſchanos. Behrni gan wehl pilnigi neſaprot ſawu ſtahwokli, tomehr tee leekas uſ ko gaidam . . .

Pa pahris trepem uſkahpjam nama otrâ ſtahwâ; ari tur tehwa naw mahjâ, tomehr apſtahkli leekas buht labaki. Tur gaida Seemasſwehtkus. Iſpuſchkota eglite. Katrs behrns dabujis dahwaninas un preezajas par tàm. Tee gaida wehl apſweikſchanas wehſtuli waj telegramu no tehwa, kurſch uſ kara lauka zihnas preekſch tehwijas, dſimtenes un ſaweju droſchibas. Bet wehſtule nenahk ap to laiku kà zitàs nedelàs. Pirmâ Seemasſwehtku rihtâ top eeneſta weh-

ſtule. Wiſi ar leelako uſmanibu pulzejas ap mahti, kura ar dreboſchàm rokam to taiſa walâ, jo ta ir gan no kara lauka, bet zita rokas rakſtita. Tàs ſaturs wehſta, ka tehws gruhti eewainots atrodas ſlimnizâ . . . Mahte tulit rihkojas iſze=kot, lai wehl redſetu ſawu wihru un mihkoto behrnu tehwu . .

Brahli un mahſas, lai Seemſwehtkeem tuwojotees un pa ſwehtkeem, neaiſmirſtam k a i m i n u s, kuri gruhtakos apſtahklos nekà mehs, lai ſchinî ſeemas laikâ neaiſmirſtam muhſu tehwijas ſargu gimenes, kuràm ſchim brihſcham naw waj ari nekad wairs nebuhs maiſes deweja, apgahdataja! Lai uſmeklejam kaiminos tahdus, kuru dſihwokli ir tumſchi un dſihwe apmahkuſees nabadſibas, ruhpju un behdu mah=koneem! Lai zenſchamees tur eeneſt kautzik Seemasſwehtku gaiſmu un ſpoſchumu. Lai zenſchamees eeleet ſaules ſtarus krehſlainâs, druhmajâs iſtabâs. Ja tà dariſim, tad dſirdeſim reiſ Peſtitaja wahrdus: „Es biju i ſ ſ a l z i s, juhs mani eſat ehdinajuſchi; p l i k s un juhs Mani eſat apgehrbuſchi; ſ l i m s un juhs pee Manis eſat nahkuſchi. Eejat ſawa Kunga preekâ!" „Tawas luhgſchanas ir paklauſitas un ta=was nabagu dahwanas ir peeminetas Deewa preekſchâ." „Swehtigs tas, kas nabagu apgahdà; to tas Kungs iſglahbs launâ deenâ."

Dariſim to, lihdſ atnahks muhſu Kungs un Kehninſch Jeſus Kriſtus un nodibinàs meera walſtibu, kur wairs nebuhs nabadſiba, behdas, aſaras un kur tadehl ari wairs newa=jadſès darit ſchahdus labdaribas darbus, kà tagad.

Seemas ſwehtki.

M. L a t o n s:

Nau, mihliga atminas deena pee durwim,
Ko ſimteeni gadu jau paſaulê ſwin;
Waj paſaka ta gan iſ ſenajeem laikeem,
Ko tikai ween weenkahrſchee laudis ſche min?
Tàs peeminas ſtabs ir baſniza leelà,
Un weltigi deewleedſchu wehji ar puhſch;
Kà atmina mihla, dahrga un ſwehta
Ta paliks, lihdſ zilwezei beigſees tàs muhſchs.
Kà behrninſch reiſ Peſtitajs paſaulê nahza,
Un kluſi tur ſilitê eelika To.
Ne zilweki neſa Ta dſimſchanas wehſti,
Bet ſwaigſnes un engeli iſpauda ſcho.
Iſ tahlajeem auſtrumeem eeradàs gudree,
Jo ſpoſchajâ ſwaigſnê bij laſij'ſchi ſchee,
Ka peedſimis kehninſch — tik brinîſchkigs, warens,
Un tadehl To peeluhgt, ſchurp ſteiguſchees tee.
Un druhmajâ ganinu dſihwê uſ lauka
Zaur engelu wehſti nahk pahrtraukums:
„Jel klauſatees preezigo wehſti nu wiſi, —
Jo ſchodeen ir Peſtitajs peedſimis jums!"
Ne lepnajâ Erodus pilî Tas dſimis,
Ne mahkſlâ, ne dahrgumos eeterpts ir Tas,
Ne ſargàts no brunotu kareiwu rindam, —
Tur gani preekſch jums — naw wis eejas.
Bet weenkahrſchâ ſilitê Betlemes kuhtî
No debeſu augſtumeem nokahpis Tas,
Tur pee=eja wiſeem zilwekeem brihwa,
Ja tikai ar ſirdi tee ſemojas.
Tà ſchodeen wehl peeejams augſteem un ſemeem,
Kà ſilitê, ſchehligais Peſtitajs miht;
Tur peenahk atſtahtais ubadſinſch luhgdams,
Tur gudree un waldneeki zelos ar' kriht.
Kas bijis pee Wina, to peeluhdſis — julis,
Ka ſirdî tam eerodas brihniſchkigs ſpehks,
Top gaiſmâ, kluhſt nomahktà apſina lihgſma
Un uſwarets dſihwê top ļaunums un grehks.

W. Fetlera:

Eeſim uſ Betlemi!

Iſ runas Owadnij kanala teatrī, Petrogradâ, Seemasſwehtku wakarâ, 24. dezembrī 1913. g.

Brihwi uſrakſtijuſi Ruchama, iſ kreewu walodas tulkojuſi Melanija Fetler. Luk. 2:8—20.

Leeldeenâs kriſtigajee paraduſchi apſweizinat weens otru ar wahrdeem: „Kriſtus ir augſchamzehlees!“ un atbilde ſkan: „Winſch pateeſi ir augſchamzehlees!“ Man leekas, ka nebuhtu ſlikti Seemasſwehtkos apſweizinatees ar wahrdeem: „Kriſtus ir peedſimis — Winſch pateeſi peedſimis!“ Gods Deewam augſtibâ, bet ari Kriſtum gods, kurſch peedſimis, pateeſi peedſimis Betlemes ſilitê. Slawejeet Winu, ſneegu klahtee lauki un gani, ſlawejeet Winu, Jaſep un Marija! Un mehs ar jums ſchowakar lai ari godinam Winu no wiſas ſirds!

Ak, kà wehletos ſludinat ſcho leelo un preezigo wehſti wiſai Petrogradai! Kà gribetos peeeet katram zilwekam, nemt winu pee rokas un wehſtit winam par Jeſus Kriſtus peedſimſchanu! Un kà es wehletos ſchowakar buht weens no teem ganeem, kuri winâ naktî ſargaja lopus uſ Betlemes lauka! Bet kaut gan es newaru tapt par ganu, tomehr es waru preekſchâ ſtahditees ſcho notikumu uſ lauka; es waru eeeet ganu ſtahwoklî, eedomatees un ſapraſt, ko wini juta. Un man wairak gribetos ſchowakar atraſtees gana lomâ, nekà jebkahdâ zitâ. Es wehletos ſapraſt, ko wini pahrdſihwoja, wehletos dſirdet Engeļa ſprediki un debeſu draudſibas pulka dſeeſmu: „Gods Deewam augſtibâ un meers wirs ſemes un zilwekeem labs prahts!“ Un es ari buhtu wehlejees buht tur, kad engeli aiſgahja uſ debeſim un gani weens otram teiza: „Eeſim tad nu uſ Betlemi raudſit, kas tur notizis, ka tas Kungs mums lizis ſinu dot“ (Luk. 2:15). Un es buhtu wehlejees buht ar ganeem, kad wini atſtahja ſawus ganampulkus un dewàs uſ Betlemi. Luhk, wini eet, eet, un ar katru ſoli winu ſirdis pukſt ſpehjaki. Tuwak, tuwak . . . beidſot, — klaht! Un es buhtu wehlejees atraſtees ar wineem, kad wini ſkatija leelako brihnumu ſemes wirſû — Deewu nongahkuſchu meeſâ; un man gribetos kopâ ar wineem peeluhgt Winu.

Bet greeſiſimees wehl reiſ atpakaļ. „Taî ſemê gani bija laukâ“*). Naw ſazits, ka tas bijis kautkur Betlemes apkahrtnê, bet „taî ſemê.“ Warbuht tas bij deeſgan attahlu, un ganeem nahzas tahlu eet, lai peeluhgtu Kriſtu. Gudree no auſtruma ſemes ari atnahza no tahleenes, wineem wajadſeja atſtaht wiſu, doteeś zeļâ, lai, warbuht, nekad neatgreeſtos, bet kas tà dara, tas atrod leelu dahrgumu — Kriſtu.

Es wehletos buht par mahkſlineeku un gleſnot bildi, kurâ buhtu redſami gani uſ lauka, „kuri nomodâ buhdami naktî ſawus lopus ſargaja“, 8 p. Tur, warbuht, bija leels, apweenots ganams pulks. Taî laikâ auſtrumu ſemês par ganeem nebij ſehni, bet peedſihwojuſchi wihri, ſpehjigi zihnitees ar plehſigeem ſwehreem, kuri uſkrita ganamampulkam. Un man leekas, ka ſtarp ganeem atradàs kahds wezs ſirmgalwis, kurſch jau bij noſwineſis ſawu 50 gadus gana jubileju. Auſtrumſemju naktis ir aukſtas, un luhk, gani aiſkuhruſchi uguni, apmetuſchees tam apkahrt, apſeguſchees wirsdrehbem un eeſahkuſchi ſarunas. Peeeeſim ari mehs, noſehdiſimees wineem blakus uſ ſemes, apſildiſim ſawas noſaluſchàs rokas pee winu ugunskura, paklauſiſimees, ko wini runà. „Mani draugi“, es jautaju, peegahjis wineem klaht, „kapehz juhſu azis neaiſweras ſnaudâ?“ „Ak,“ atbild ſirmgalwis, „mums eeſahkuſees ſaruna par kahdu leelu jautajumu, — tu to neſapratiſi, ſweſchneek! Mehs runajam par Meſiju, par Wina atnahkſchanu.“ Es zeeſchi eeſkatos wina ſejâ . . . Luhk, zilweks, kurſch ſtahw tuwak dabai, kà jebkahds zitais. Daba ir wina otrà mahte. Winſch ſin, kà ſaule uſlez un kà winas pirmee ſtari parahdas pahr Hermona kalnu, it kà uſ ſelta ſlehpem. Waj gribeet ſinat, kà wehji trako un koki luhſt? Auſtrumſemneeku gans jums to pateiks; winam nahzàs dſiht ſawu pulku gandrihſ ſem klintim, lai tas no wehtras netiktu noſlauzits beſdibenî. Par dſiļàm aiſam un kluſàm lejam pajautajeet ganam, jo kad wina aws eekrita grawâ, winſch nolaidàs pehz tàs un lihdſ aſinim eewainoja ſawas rokas pee ehrkſchkeem. Waj winſch naw tas, kurſch naktî ſkatas uſ ſwaigſnem, kurſch dod wahrdus Rihta ſwaigſnei, „Leelajam lahzim,“ „Orijonam,“ „Seetinam“ un tàm apſlehptàm ſwaigſnem pret deenas widu?**) Winſch beeſchi nometas pee ſemes, apguhlas uſ muguras un ſkatas, kà ſaules gaiſma aiſeet un pirmà ſwaigſne parahdas auſtrumos; luhk otrà, treſcha, peena zeļſch baltojas . . . Un tà winſch tur guļ, weens ar Deewu, ar dabu un pats ar ſewi. Naw dſirdams pilſehtas dſihwes trokſnis, neweens netrauzè, warbuht tikai kahds plehſigs ſwehrs parahdas un leek ruhkſchanai ſkanet pahr lauku. Un, ſalihdſinot ſawu tumſcho ſirdi ar ſwaigſchnoto debeſi, gans newar palikt netizigs zilweks. Waj tad winſch neredſ ta Kunga ſpehka brihniſchko atklahſchanu pee ſchim debeſim un pee ſemes un wiſâ dabâ. Waj winſch gan lai netiz Deewam, kurſch ſaka ſaulei un ta neuſlez, un ſwaigſnem uſſpeeſch ſawu ſihmi, kurſch radija Seetinu un Orijonu, un pahrwehrſch nahwes ehnu par gaiſchu rihtu?!

Ak, kà es wehletos buht wina weetâ, aiſeet no Petrogradas, atraſtees taî ſemê, nomeſtees ar winu kopâ uſ ſemes un domat par debeſu leetam. Teem ganeem nebij tahdas weeglas ſarunas, kà daudſeem muhſlaiku ļaudim. Winu waloda ir meeriga, dſiļa kà upe; katrs ſolis ir noteikums, katrs zols — likums.

Wini runà par Meſiju. „Ja,“ ſaka wezais Aſaels, „praweets Daniels paſludinaja Meſijas atnahkſchanu, un mehs pehz ſchim ſwaigſnem daudſ ko redſam! Neilgi atpakaļ notika brihnums“ . . . — „Kahds brihnums?“ — jautaju. Neſteidſees, ſweſchneek, neſteidſees, mehs iſſtahſtiſim wiſu. No mums redſetais brihnums ir ſwaigſne auſtrumos. 70 gadus es dſihwoju un no maſàm deenam paſihſtu debeſis, bet tahdas ſwaigſnes wehl nebiju redſejis. Luhk,

*) Kreewu tulkojums.

**) Ijaba 38: 31. 32; 9:9.

luhk, skatees, tur wina ir, waj redsi, kà wina laistas? Skatees, wina kahpj augstak, kahpj . . . tur ir Betleme!"

Gans runà un wina azis es lasu ilgas. Ugunskura atspihdumà redsams, ka mitras top wina azis. Wina luhpas tschukst: „Kad gan tu atnahksi? Tu, Mesija! Tu apsoliji atpestit Tawu tautu; kad jel Tu atnahksi, Dawida Dehls? Kad mums buhs eespehjams ussaukt Tew „Osianna!?" es redsu, kà wisi gani nometas ap ugunskuru zelos, pazel rokas pret swaigsnem un sahk luhgt: „Ak, Jehowa! kad Tu atsuhtisi apsolito Mesiju. Zik tukschs ir Jerusalemes deewnams! Kahda netaisniba ir rakstu mahzitaju un wariseju mahzibà!" Un peepeschi . . . Engelis parahdas, un ta Kunga sposchums apspihdeja nakts tumsibu. Un garigo tumsibu.

„Gudree seko swaigsnei."

Gani pahrbijàs; wini gaidija un tomehr isbijàs. Ta dara daudsi no jums. Waj tu negaidiji? Waj tu nejuti slahpes, lai kahds tew sazitu par pestischanu? Waj tu nejuti, ka kahdam janahk un jasaka tew wahrdus, zaur kureem tu un wiss taws nams taptu glahbti? Bet kad tu kahdreis esi sapulzè, tad tu baidees. Mans draugs, kad engelis tew parahdas, t. i. Deewa suhtnis, tad nebaidees, tad tizi un saki: „Gods Deewam augstibà!"

„Nebihstees, es jums pasludinu leelu preeku." Ak, kas tas bij par sprediki! Ihss, tikai daschi wahrdi, bet kahds spehks bij winà! Engelis atneja parahdischanu, un katra jauna Deewa parahdischana eestiprina un dara muhs jaunakus. Un ja tu sahzi just nespehku, tad tas nahk zaur to, ka tu neluhdsi Deewu pee ugunskura, bet ruhpejees tikai par baribu. Ak, dahrgee draugi, schis ugunskurs ir muhsu dsihwe; un pee schi ugunskura mums jaluhdsi un jasagaida Deewa apsolischanu ispildischanos. Gani nedarija neko neparastu: wini tikai luhdsa pehz Kristus atnahkschanas. Warbuht, kamehr mehs luhgsim pehz ta Kunga atnahkschanas scheit waj Tenischewa sahlè, waj Ewangelijuma Namà, peepeschi parahdisees engelis ar basuni, mirusche zelsees augschà . . . Mehs isbihsimees, bet engelis teiks: „Nebihstatees, es jums pasludinu leelu preeku: Redsi, Kristus nahk, ejat Winam preti! Man tik loti patihk M. Stuckrad glesna, kurà tehlota ta Jehra bruhte, baltà audeklà ar degoschu eljes lukturi rokà, pret debesim pazeltu skatu, kurà it kà lasams: „Teescham, nahz, Kungs Jesu!" Mehs newaram tapt par ganeem, bet fabrikà, kehkì, uu aiz katedra mehs sawàs sirdis waram buht kà tee gani, kuri nakts tumsà pazel sawas azis pret debesim un saka: „Teescham, nahz, Kungs Jesu!"

Gani nakti sarunajàs par to Kungu, par Mesiju, kuram bij nahkt, un Deews suhtija gaismu: Engelim pasludinot par Kristu „ta Kunga sposchums tos apspihdeja". Mans draugs, tawa dsihwe bij tumscha gariga nakts, loti tumscha. Waj tu sini, kad ausis gaisma? Tad, kad tu dsirdesi par Kristu. Eesahz pats runat par Winu, un tu redsesi, ka tawos wahrdos buhs juhtama silta gaisma ari preeksch ziteem.

„Un tuhdal tur pee ta Engela bija tas debesu draudsibas pulks; tee Deewu slaweja un sazija: gods Deewam augstibà un meers wirs semes un zilwekeem labs prahts." Ak, dseedataji, kad gan mehs ar jums tà dseedasim, kà dseedaja schis debesu draudsibas pulks? Lihds tam laikam gani dsirdeja tikai wilku kaukschanu un wehja gaudoschanu, bet tagad wini isdsirda brihnischkigo meldiju. Lakstigalas, apkluhstat, jo engeli dseed; daba, usklausees!

Mans draugs, kamehr tu nebiji dsirdejis par Kristu, tu pastahwigi dsirdeji kaukschanu, peedsehruscho skanas, lamaschanos, wihnuschu dseesmas, strihdeschanos . . . Waj to atminees? . . . Wisi toni us tawas dsihwes klaweerem bij disonanzes. Bet reis tu paehmi Jaunderibu; tu sahki winu lasit un redseji, zik wina ir brihnischkiga. Un tad breesmigàs skanas sahka attahlinatees no tewis arween wairak, lihds beidsot tas Kungs tewi galigi atswabinaja no launà gara. Katra zilweka dwehselè, kursch nedsird par Kristu, ir nesaskana. Nebihstees no brihnischkigà debesu kora: nakts tumsa pahrwehrtisees par pusdeenas gaismu, eenaidneeki aisbehgs, breesmas pasudis. Ganeem laukà bij auksti un wini aisdedsinaja ugunskuru; bet kad Engelis wineem pawehstija par Kristu, tad wini aismirsa ugunskuru un gahja us Betlemi. Auksti bij teem mahzekleem, kuri gahja us Emausu, bet kad Jesus gahja ar wineem, tad wini sazija: „Waj muhsu sirds eeksch mums nedegsa, kad Winsch ar mums runaja us zela, mums tos Rakstus iskaidrodams?" Finnejs stahsta, ka kahdreis aukstà nakti winsch luhdsis Deewu un winam tapis silti. Es juhtu tawà sirdì aukstumu, tawa dwehsele ir sasalusi. Mans

draugs, waj tahdam tew jabuht? Klausees, es tew pasludinu leelu preeku: Kristus ir taws Kristus, Pestitajs ir taws Pestitajs. Un Winsch tewi isszel is breesmigas grehku bedres.

Engeli aisgahja, bet dwehselê palika gaisma un siltums. „Eesim uf Betlemi,“ teiza gani. Engelis pa grееkiski nosihmê — suhtnis. Ir laudis, kuri ir pilnigi atkarigi no suhtneem, sludinatajeem. Un tad beeschi noteek, ka Deews schos suhtnus panem uf debesim, lai tahdi zilweki nahktu Winam tuwak. Winsch nem ap. Peteri un peelaisch winam tapt sistam krustâ; Winsch nem Pawilu un Apollu tadehl, ka zilweki tad beidsa teikt: „Es esmu Pawila, bet es Apollus“, tai weetâ wini sazija: „Eesim pee Kristus“. Tagad wirs semes ir dauds engelu, bet nahks laiks, kad buhs weens ganam pulks un weens Gans. Daschâs gimenês ir engeli: tee ir masi behrnini, ar skaidrâm aztinam, sprogaineem matineem. Ak, kahdi skaisti behrni! Bet sineet, winu wezaki beeschi tik ilgi nenahk pee Deewa, kamehr schee engeli naw aisgahjuschi uf debesim.

Stokholmâ es satiku kahdu grafeeni, kura pasaudeja sawu wihru trihs mehneschus pehz kahsam. Un sineet, tikai tad wina gahja uf Betlemi. Kad tas Kungs pee jums suhta engelus: radus, draugus, sludinatajus, tad nesakeet: „Taisisim sew buhdas,“ bet sakat: „Eesim pee Kristus!“

Waj sineet, kà eesahkas maldu mahziba? Kad zilweki eet pakal sawam engelim un ne Kristum, pakal sawai basnizai waj draudsei, bet ne Deewam. Waj tu esi preesteris? mahzitajs? kjends? pasemigs ewangelijuma sludinatajs? — Ej Kristum pakal un wedi zitus lihds. Un galu galâ mehs wisi, kas buhsim tizejuschi Kristum un buhsim atdsemdinati zaur Swehto Garu, satiksimees debesis. Un buhs weens ganamspulks un weens gans.

Schodeen mehs peeminam muhsu Kunga un dahrgà Pestitaja dsimschanu, Kursch peedsima tapehz, lai atnestu meeru wirs semes. Un es juhs luhdsu, lai juhs apnematees schinî Seemassswehtku naktî eet pakal Kristum. Eesim uf Betlemi! un lai neweens engelis muhs neaistur zelâ, neweena sekte waj basniza, neweens sludinatajs! Lai wini wisi ir tikai kà rahditaja pirksts uf Betlemi un uf Golgatu! Lai pats Kristus ir par wisu sawu pakalstaigataju sameerinataju un apweenotaju. Eesim pee Kristus!

Kalnu Jekaba:

Seemas swehtkos.

Es draudsreis garâ nostaigaju,
Kur Seemassswehtku swaigsne spihd
Un luhkojos pehz Kristus behrna;
Kà wehlas sirds To eeraudsit.

Tur — Betlems kuhtî, lopu silê
Winsch dus, tik beswainigi kluss.
Bet tahlu judu semes lejâs
Ir dsirdams dseedam engelus:

„Nu meers wirs semes!“ skan to dseesma,
„Un zilwekeem lai ir labs prahts! —
Jo nesam jums to preeka wehsti:
„Tas Kehninsch nonahk pee jums Pats!“ . . .

Winsch ness teem Deewa mihlestibu,
Kas tumsibâ, pehz gaismas twihkst;
Un schehlastibu Saweem laudim,
Kas wehl sem grehku waras lihkst . . .

Uf Betlemi lai wisi lihgsmi
Nu ganeem lihdsi steidsamees,
Un sweizam debeschkigo Behrnu,
Muhs mihledams ko suhtijs Deews.

Nahz, garâ kritisim pee kahjam
Tam, kas ir nahzis pestit muhs —
Tik tad mums Seemassswehtku preeki
Tee ihstenee un dahrgee buhs.

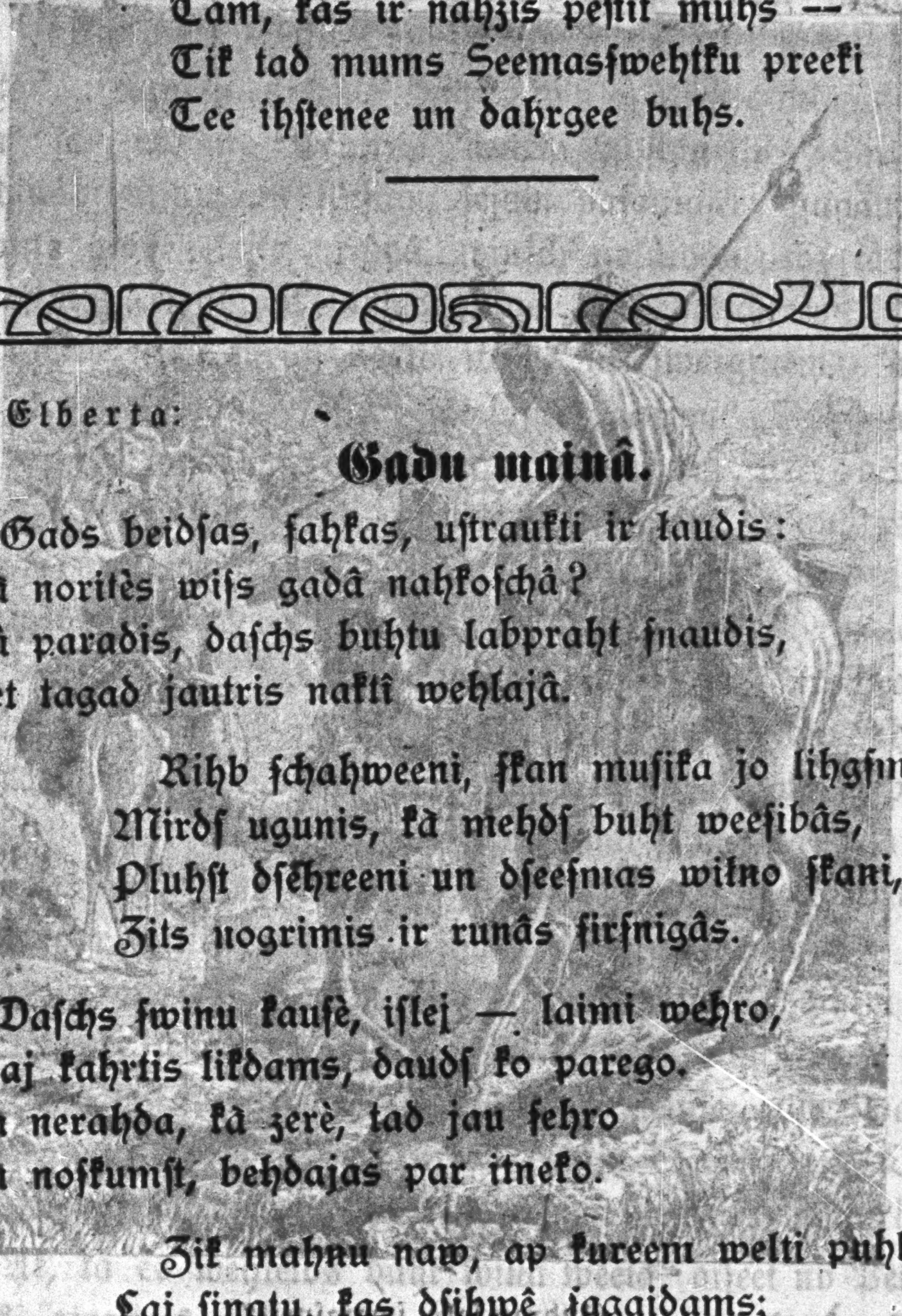

A. Elberta:

Gadu mainâ.

Gads beidsas, sahkas, ustraukti ir laudis:
Kà norités wiss gadâ nahkoschâ?
Kà paradis, daschs buhtu labpraht snaudis,
Bet tagad jautris naktî wehlajâ.

Rihb schahweeni, skan musika jo lihgsmi,
Mirds ugunis, kà mehds buht weesibâs,
Pluhst dsehreeni un dseesmas wilno skani, —
Zits nogrimis ir runâs sirsnigâs.

Daschs swinu kausê, islej — laimi wehro,
Waj kahrtis likdams, dauds ko parego.
Ja nerahda, kà zerè, tad jau sehro
Un noskumst, behdajas par itneko.

Zik mahnu naw, ap kureem welti puhlas,
Lai sinatu, kas dsihwê jagaidams;
Bet taisni to, kas aisleegts, sasneegt zenschas,
Lai gan to panahkt naw jau eespehjams.

Ir ari laudis, kuri pateizigi
Tam Kungam wehlas slawu issazit.
Tee zelos kriht un luhds jo padewigi,
Lai Deews pats gribetu tos apswehtit.

Tee sin, ka wisu walda Deewa roka,
Kà pawehl Winsch, ikdeenas noteekas.
Lai laudis trako, Deews teem prahtus loka, —
Wiss isnihkst, wiss par pihschleem pahrwehrschas.

Dr. R. A. Toreja:

Sw. Gars pahrleezina pasauli par grehku, par taisnibu un par sodu.

(Beigas.)

Gan Sw. Gars pahrleezina zilwekus par grehku, bet Winsch to dara zaur mums. To mehs loti skaidri redsam schis paschas 16. nod. 7. pantâ: „Bet Es jums saku pateesibu: tas jums par labu, ka Es noeemu, jo kad Es nenoeemu, tad tas Eepreezinatajs nenahks pee jums, bet kad Es noeeschu, tad es to pee jums suhtischu.“ Tad Winsch turpina: „Un kad Tas buhs nahzis (pee jums), Tas pahrleezinàs pasauli par grehku. Tas ir — muhsu Kungs Jesus suhta Sw. Garu mums (tizigajeem), un kad Tas ir nahzis pee mums tizigajeem, tad Winsch zaur mums pahrleezina pasauli. Wasarswehtku deenâ Sw. Gars pahrleezinaja 3.000 par grehku; Sw. Gars bij nahzis us tizigajo pulzinu un zaur wineem pahrleezinaja ahrejo pasauli. Kà Sw. Rakstì noteikti saka, — Sw. Garam naw zita zeka, kà peekluht pasudusch ai pasaulei, kà tikai zaur jau pestiteem. Katra atgreeschanàs Ap. darbos notikusi zaur jau glahbteem wihreem un seewam. Nemsim, p. peem., Tarsus Saula atgreeschanos. Ta ir loti brihnischkiga. Godibâ isbraukuschais Jesus redsami parahdijàs Saulam zekâ us Damasku, bet eekams Sauls wareja tikt pee gaismas kà pestits wihrs, bij janahk zilwezigai widutajibai. Saulz pakritis pee semes sauz us augschamzehluschos Kristu, ko buhs darit, un tas Kungs winam leek eet us Damasku, kur winam pasazis, kas darams. Un tad Ananija, „weens mahzeklis“, nahk kà Sw. Gara eerozis (Ap. d. 9:17; 22:16). Nemeet Karneeli. Sche atkal noteek atgreeschanàs zaur pahrdabigeem lihdsekleem. „Engelis“ parahdijàs Karneelim, bet neteiza, ko winsch lai dara, lai taptu glahbts. Bet engelis gan teiza: „Suhti wihrus us Joppi un ataizini Sihmani, ar pawahrdu Peteri; schis tew wahrdus sazis, zaur ko tu ar wisu sawu namu tapsi isglahbts.“ (Ap. d. 11:13. 14). Tà mehs waram nemt zauri wisas atgreeschanàs, usrakstitas Ap. darbos, un mehs redsesim, ka wisur ir leetoti zilweki par eerotscheem. Zik swehtswinigas, zik pateesi dsili aiskustinoschas ir domas, ka Sw. Gars ar sawu glahbjoscho spehku nekà zitadi neteek klaht neatgreestajeem, kà tikai zaur teem, kuri jau ir tizigi. Ja mehs eedsiklinatos eeksch ta, waj mehs neruhpetos wairak, lai mehs buhtu neaisskprostoti kanali, zaur kureem Sw. Gars waretu strahdat sawu swarigo darbu? Zilweku luhpas ir Sw. Garam wajadsigas preeksch runaschanas. Tu Winam esi wajadsigs, un Winam ir wajadsigi laudis, tik skaidri un pilnigi nodewuschees Winam, ka Winsch zaur teem war strahdat.

Eewehro, par kahdu grehku Sw. Gars pahrleezina zilwekus — par grehku, ka tee netiz us Jesu Kristu (9.); tas naw sagschanas, neds dserschanas, nedz laulibas pahrkahpschanas, nedz slepkawibas grehks, bet netizibas grehks. Weenigà leeta, ko muhschigais Deews prasa no zilwekeem, ir — lai tee tiz us To, ko Winsch suhtijis (Jahn. 6:29). Weenigais grehks, kursch israhda zilweka pretoschanos Deewam un pahrdroschibu, ir grehks, ka wini netiz us Jesu Kristu; schis ir tas grehks, kuru Sw. Gars usswer un par kuru Winsch pahrleezina zilwekus. Par scho grehku Winsch pahrleezinaja 3.000 zilwekus Wasarswehtku deenâ. Bes schaubam, bija daudz zitu grehku winu dsihwê, bet Sw. Gars usswehra zaur Apustuli Peteri, ka tas, ko wini atmeta, bij winu Kungs un Kristus, kas bij peerahdits zaur Wina augschamzelschanos no mironeem (Ap. d. 2:22—36). „Un kad tee to dsirdeja (proti, ka Tas, no wineem atmestais, bij Kungs un Kristus), tad sirds teem pahrtruhka.“ Par scho grehku Sw. Gars pahrleezina zilwekus wehl tagad. Spreeschot pehz dsihwes, tikumibas sinâ ir sastopama leela starpiba starp zilwekeem; bet laundaris, kursch atmeta Kristu, un godigais, kursch atmet Kristu, abi ir wainigi zihnâ pret Deewa Dehlu, un scho leetu Sw. Gars grib noskaidrot. Par netizibas grehku zilweki ir wisgruhtaki pahrleezinami. Parastais netizigais neusluhko netizibu kà grehku. Daudz netizigo usluhko sawu netizibu kà leelakas gudribas sihmi. Nereti wini pat ar to lepojas, tadehl, ka ta ir weenigà winu gudribas sihme. Winsch purina galwu un saka: „Es esmu agnostikis; es esmu skeptikis; jeb — es esmu netizigs. Ja winsch neeet tik tahlu, tad winsch, wisslikt akâ gadijumâ, usskata sawu netizibu kà nelaimi, kura wairak pelna lihdsjuhtibu, nekà smahdeschanu. Winsch saka: „Ak, kaut es waretu tizet! Man ir tik schehl, ka es newaru tizet.“ Bet kad Sw. Gars aisskar zilweka sirdi, tad winsch wairs neusluhko netizibu kà dsilaka prahta sihmi; winsch to neusluhko tikai kà nelaimi; winsch to reds kà wisleelako, wisnoteiktako un wiswairak pasudinaschanas pelnoschu grehku, un top pahrnemts no apsinas par sawu breesmigo wainu, kura pastahw eeksch tam, ka winsch naw tizejis tam weenpeedsimuscham Deewa Dehlam.

II. Swehtais Gars ne tikai pahrleezina par grehku, bet ari par taisnibu.

Winsch pahrleezinaja pasauli par taisnibu, ka Jesus Kristus ir aisgahjis pee Tehwa, tas ir, par Kristus taisnibu, kura teek peerahdita zaur Wina aiseeschanu pee Tehwa. Swehta Gara atnahkschana jau pate par sewi ir peerahdijums, ka Kristus ir aisgahjis pee Tehwa (Ap. d. 2:33). Un tà Sw. Gars atwer muhsu azis redset, ka Jesus Kristus, kuru pasaule pasudinaja kà laundaritaju, bija pateesi tas Taisnais. Tehws Winu apseegelè un pagodina, uszel Winu no miroņeem, paaugstinot pee sawas labas rokas un dahwinot Winam wahrdu pahr wiseem wahrdeem. Wispahr pasaule muhsu deenâs sakas tizot Kristus taisnibai, bet pateesibâ wina tai netiz: winai naw peeteekoschi sapraschanas par Kristus taisnibu. Pasaule peemehro Kristum taisnibu ne pehz

Deewa usskateem, bet nabadsigu zilweku taisnibu, warbuht, drusku labaku par muhsejo. Pasaule mihl zitu zilweku wahrdus, kurus wina eeskata par labeem, nostahdit blakus Jesus Kristus wahrdam. Bet kad Deewa Gars nahk pahr zilweku, tad Winsch to pahrleezina par Kristus taisnibu; Winsch tam leek redset Jesu Kristu kà tahdu, kuram neweens zits newar lihdsinatees, ne tikai pahraku par wiseem zilwekeem, bet „pahri par ikkatru wirsneezibu un waldibu, un spehku, un kundsibu, un ikkatru wahrdu, kas teek dehwets neween schini laikà, bet ari nahkamà" (Ewes. 1:21).

III. Sw. Gars pahrleezina pasauli ari par sodu.

Sw. Gars pahrleezina zilwekus par sodu, „ka schis pasaules kungs ir noteesats" (Jahn. 16:11). Kad Jesus Kristus bij peenaglots pee krusta, islikas, ka Winsch tur buhtu noteesats, bet pateesibà noteesats bij schis pasaules kungs un, usmodinot Jesu Kristu no mironeem, Tehws atklahja us wiseem laikeem, ka krusts bij ne Kristus, bet tumsibas kunga sods. Sw. Gars atwer muhsu azis to redset un tà pahrleezina muhs par sodu. Pasaulei muhsu deenàs loti wajag tapt pahrleezinatai par sodu, tadehl ka mahziba par to ir gluschi islaista is azim. Muhsu deenàs wairs nemehds runat par sodu, atmaksu waj elli. Ja kahds usswer sodu un galigu atmaksu, tad to tura par „wezmodigu" waj pat „ekszentrisku", bet kad Sw. Gars atwer zilweku azis, tad tee tiz sodam. Neilgi pehz tam, kad es biju tapis tizigs, man bij leelas gruhtibas ar Bibeles mahzibu par pehdejo atmaksu. Atkal un atkal man usmahzàs domas par muhschigo sodu, kahds sagaida pastahwigu grehku. Man likàs, ka tam newar tizet: tas newar buht taisniba. Reisu pehz reises es gribeju atsazitees no Jesus Kristus un apustulu nopeetnas mahzibas par scho lectu, bet kahdu wakaru es luhdsu Deewu pehz pilnigakas Sw. Gara klahtbuhtnes un spehka parahdischanas. Deews man dewa, ko luhdsu, un lihds ar Sw. Gara klahtbuhtnes un spehka sajuhtu, nahza ari Jesus Kristus besgaligas godibas tahda atklahschana, ka man nebij wairs nekahdas gruhtibas ar to, ko ta „Grahmata" saka par nopeetno un muhschigo sodu, kursch nahks pahr teem, kas stuhrgalwigi atmet scho godibas pilno Dehlu. Sahkot no tàs deenas lihds schim laikam man ir bijuschas daudsi sirdssahpes atteezotees us Bibeles mahzibu par nahkotnes atmaksu, manam prahtam ta neradija wairs nekahdas gruhtibas. Es tai tizu. Sw. Gars mani ir pahrleezinajis par sodu.

J. Pukukalna:

Deewa behrnu atklahschanàs zaur tizibas pahrbaudijumeem.

Kad Swehtais Gars muhs peepilda, ar ziteem wahrdeem, muhs panem pilnigi sawà rihzibà, tad eeksch mums eesahkas jauna, deewischka dsihwiba. Tomehr atkarajas no mums pascheem, zik dsihi un kà wina eeksch mums attihstas. Wisupirms Sw. Gars muhs pahrleezina par grehku, tas ir, Winsch mums skaidri parahda un atklahj wisu, kas ir grehks, kas nenahk no tizibas un nesaskan ar Jesu domàs, wahrdos un darbos. Lihds ar to tai paschà laikà Winsch mums atklahj Deewa taisnibu, apgaismo un pagodina Jesu, ka mehs sahkam saprast Deewa leelo brihnumu, gudribu un wisspehzibu Golgatà. Galwenais ir, kà tad apstahjas muhsu paschu leelàs puhles, nemeers un zihnini un mehs pilnigi atdodamees Deewam tà, ka Winsch mahjo muhsu galwà, domàs un sirdi. Ar ziteem wahrdeem, mehs paschi newaram sewi nodot nahwê — nonahwet, bet Deews to gan war, tadehl mums ir jaatdodas Winam, t. i. jaluhko prom no sewis us Kristu, kas ir muhsu dsihwiba. Mums jadomà us to, kas ir augschà, kur muhsu Galwa ir, kursch wisu wada un kahrto. Tikai tà muhsu dsihwiba ir paslehpta eeksch Deewa. Jo wairak mehs Deewa preekschà klusi topam, jo drihsak un wairak Winsch war eeksch mums strahdat. Mums wajaga ari Jesus weenkahrschibas un weenteesibas, kuras ikdeenischkà dsihwê wisu no Deewa rokas sanemam. Jo pilnigaka ir muhsu mihlestiba us Deewu, jo masak mums jabihstas breesmàs, bet ari naw jaruhpejas un jasuhdas. Jo mehs stahwam, ejam, daram un uswaram tai apsinaschanà, ka stiprà Deewa roka wisu wada un kahrto. Ja scho esam eemahzijuschees, tad Jesus mahjo eeksch mums un wina dsihwiba peepilda wisu muhsu redses aploku. Kristus dsihwo eeksch manis, tadehl es wisu waru. Winsch pats ir mana mihlestiba, zaur kuru es waru zitus zilwekus mihlet. Winsch ir mana pazeetiba un mans spehks; Winsch ir warens, kursch wisu uswar un pahrspehj. Mana dwehsele ir Winam atdewusees un gaida, lai Winsch mani leeto. Wina dsihwiba eeksch un zaur mani war parahditees tad, kad un kà Winsch grib. Ta ir brihwibas un dusas dsihwe — Winam ustizetees un atbildibu par wisàm leetam nodot tam Kungam. Tà schi islikdamàs pahrdabigà dsihwe, pamasam top tihri saprotama un par muhsu eeradumu, tàpat kà senak mums bij eeradums meesai paklausit. Schi tahda dsihwe top muhsu no ta azumirkla, kur mehs tizibà Winam pilnigi peebalsojam.

Dahrgais lasitaj, eewehro, ka no ta azumirkla, kad tu ustizees eeksch tewis mahjodamam Jesum, Winsch tewi nekahdà gadijumà neatstahs un nepametis launà. Lihds ar to buhsim sapratuschi, ka paschi esam tukschi un eeksch mums naw wajadsigà spehka. Schi paschnespehziba, schi muhsu dwehseles tukschibas atsihschana, wed muhs tuwà sakarà ar Jesus nahwi, bes kuras augschamzelschanàs un jauna dsihwiba naw domajama. Taisnoschanàs auglis ir dusa, meers un droschiba, ko mums dod eeksch mums mahjojoschs muhsu kehninsch Jesus; bet to tikai tad, ja paschi sew wairs nedsihwojam, un paschu prahts ir prom us wiseem laikeem.

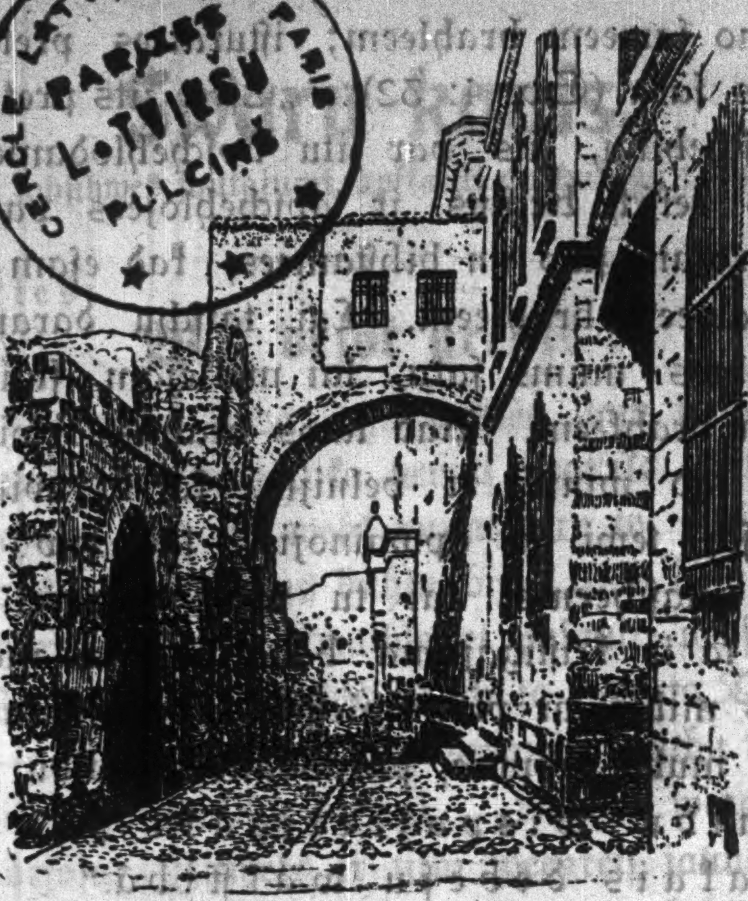

CERCLE LATVIEN DE PARIS — PARIZES LATVIESU PULCINS

Weeta, kur Pilatus iswedа Jesu puhla preekschâ.

Sweze abos galos . . .

Sweze abos galos degtin deg un spihd,
Kamehr dsihwa, wiseem spehkeem winai tumsa jaeenihd;
Zeļa wihra tekai stari pahri slihd.
Sirds ir lihgsma zitu labad gaismu starot,
Brahļeem steigtees palihgâ pret tumsu karot, —
Ihsti laimigs tas, kas laimigs labu darot.
Sahku purwjus nosusinat steigt,
Swehrus plehsigus is mescheem weikt,
Kritusch eem un launeem mihļu wahrdu teikt.
Bet jo plaschak plehschas purws par sehtu,
Wehl jo wairak redsu — neapsehtu,
Ilgas dsimst, kaut w a i r a k aissneegt spehtu!
S a h t o t — bij mans tuwaks — pascha zilts,
D r i h s — mans naidneeks — draugs man kluwa silts,
Un lihds semes galeem l a g a d wilkts mans tilts.
Gribas eet un wisur ismest tihklu,
Atrisinat miljon dsihwes mihklu;
Eskimosus pestit gribas kahri,
Gribas laistees Himalajeem pahri!
Tuhkstosch zeļi wehl ir ne-eemihti,
Kristu gaida wakari un rihti!
Bet jau manas deenas saule reet,
Tikko nahzis — un jau jaaiseet:
Smiltis, swana, behru dseesmu dseed . . .
Gruhti tizet, bet — tahds duhreens kruhtîs
Noprast leek, ka esmu zeļa juhtîs,
Himalaju weetâ mani dsihtak suhtîs.
Bet ja ari mirstu, nenomirs mans gars,
Kamehr seme buhs, buhs juhtams wina spars,
Debess ogles aisdegts leesmos spehka stars.
Un tas ees un modis zitus weetâ manâ,
Tos, kas manu wagu tschakli tahlak dsihs,
Kahps us Himalajeem,
Sauks us tizigajeem:
Redsi, Es nahku drihsi!

2. nowembrî 1912. g. — W. Fetlers.

Gotrfida Arnolda:

Kahdi bija pirmee kristigaji?

Sewischku swaru pirmee kristigajee lika us

tuwaku mihlestibu.

Krisostams saka: „Daudſ leetas leekuli spehj tizigajeem pakaļdarit, bet mihlestibâ, kuru Sw. Gars islehjis tizigo sirdîs, neweens neschkihsts gars newar tizigeem lihdsinatees. Daschadus taisnibas panehmeenus mehs sastopam ari pee krahpneekeem, bet pateesas mihlestibas spehku Sw. Gars ustiz tikai kristigajeem. Tà tad wisnoteiktaka k r i s t i g a j o p a s i s c h a n a s s i h m e ir m i h l e s t i b a. Jo it kà Deews pats ir mihlestiba, kà ari meers, preeks, labprahtiba un laipniba, tàpat jaunais zilweks top zaur Deewa schehlastibu par mihlestibu, lihds ar to winsch teek apgehrbts ar gaismas, preeka un pateesibas drehbem."

Augustins saka, ka winsch sawus draugus gan esot jau mihlejis pirms sawas atgreeschanâs, bet ta neesot bijuse ihstâ mihlestiba; jo neweena zita mihlestiba naw ihsta, kà tikai ta, kuru Deews eelizis to sirdîs, kuri Winam mihlestibâ peekeras.

Kasiodors glesni saka: „Kad uhbeles balss bij dsirdama muhsu semê: „Mihlejatees sawâ starpâ," tad daudsi nodibinaja pateesu draudsibu, jo tee mihleja weens otru swehti, pateesigi, usmanigi un sirsnigi."

Augustins apleezina: „Wini mihlejas sawâ starpâ; weens otram dara labu un palihds, zik ween war; wini mihlè un panes zits zitu milestibâ. Wisâ nopeetnibâ usmana, lai sche mihlestiba teek pasargata. Mihlestiba teek sewischki eewehrota; runas, ehdeeni, apgehrbs, ihsi sakot: wiss teek darits nis mihlestibas. Brahļi sapulzejas un weenojas mihlestibâ. Mihlestibu apwainot wini usskata par tik pat leelu netaisnibu, kà kaitinat paschu Deewu."

Saprotams, tadehļ Deewa behrneem bij japanes apsmeekli no paganeem. Winus apwainoja, ka tee dsihwojot neschkihstibâ. Neschkihstee pagani jau newareja klaht buht kristigajo behrnischkâ, mihlestibas pilnâ satikſmê un tadehļ wini apspreeda kristigos pehz sawâm ļaunâm sirdim.

Brahļu mihlestiba sawâs ahrigâs parahdibâs nebij sausa un auksta, bet sirsniga. Sateekotees brahļi weenumehr skuhpstijâs. Sewischki, kad apleezinataji atgreesâs no teesas nama waj no zeetuma pee saweem tizibas brahļeem, satikschanâs bij ļoti juhsmiga. Ziprians saka: „Kahds neissakams preeks! atswabinatee tezeja katram klaht, kas wineem bij preti nahkuschi, un apkampa to."

Par brahļa skuhpstu Origens raksta: „Pehz apustuļa Pawila nokahrtojuma draudsê ir paradums, ka brahļi pehz luhgschanas skuhpstas. Apustuls to nosauz par swehtu skuhpstu un mahza, ka tam jabuht schkihstam, bes leekulibas, newis kà Judasa skuhpsts. Krisostoms saka: „Zaur schahdu meera skuhpstu teek isnihzinatas wisas tahdas domas, zaur kuram mehs teekam trauzeti waj pada-

riti nemeerigi; un tà katra neustiziba it kà bagatais nabago nizinatu, waj nabagais bagatam ļaunu nowehletu teek isgaisinata."

Bet atkrischanas laikeem sahkotees, meesa nehma wirsroku, neskatotees us zeenito wihru beedinajumeem: „Brahļa skuhpstu jadod ar wisleelako usmanibu, tikai tà winsch ir pateesi swehtigs skuhpsts, jo kad tas ari tikai drusku teek apgahnits ar neschķihstām domam, tad winsch muhs attahlina no muhsu garigas dsihwibas," neskatotees us scho beedinajumu, skaistais tikums tomehr isbeidsas.

Sirsniga mihlestiba, kahda pirmeem kristigajeem bija sawâ starpâ, rada

saprasch̄anos un meeru.

Mehs lasam: „Eeksch Kristus ir w e e n a wehleschanàs un w e e n a s domas, tadehļ wisi weens otru mihlè pehz engeļu draudsibas parauga. Jo Deewa mihlestiba ir isleeta zilweku sirdîs zaur Sw. Garu." — Zik augsti pirmee kristigaji wehrteja meeru, to jau peerahda apustuļu grahmatas: winu sahkumu un beigu wahrds un sweizeens ir: „Meers ar jums!" Tà ari sweizinajàs pirmee kristigaji. Winu luhgschanas bija: „Ak Kungs, Tu esi mums atstahjis sawu meeru un dahwinajis sawstarpeju sapraschanos, dodi mums joprojam meeru un neschķiramu saweenoschanos ar Tewi!"

Ignazijs mahzija: „Zaur sawstarpigu sapraschanos teek dragati satana spehki. Nekas naw labaks, kà meers; zaur to waram atsist ļauno garu usbrukumus. Ziprians pahrmesdams rakstа brahļeem, kuri bij sanahkuschi strihdû: „Ak, kad wisi brahļi buhtu kà weens eeksch meera, ko tas Kungs wineem atstahjis, tad jau sen mehs buhtu sanehmuschi deewischko sirdsschehlastibu, kuru meklejam. Ja, schis behdas nebuhtu usnahkuschas scheem brahļeem, ja wini buhtu bijuschi weenprahtigi."

Kartago mozekli rakstija sekoschu: „It kà mehs weenprahtigi kopâ dsihwojam, tà ari juhtamees kopâ ar to Kungu, un kopigi nahkam Wina preekschâ luhgschanâs. Tadehļ sawstarpigo sapraschanos mehs mihlestibâ ļoti sargajam un saistamees brahligàm ustizibas saitem. Tad satans teek uswarets un mehs sanemam no ta Kunga to, ko luhdsam. Ja, tee sanem mantojumu no ta Kunga, kas meeru turejuschi ar saweem brahļeem."

Droschi ween ari starp pirmeem kristigajeem eenaidneeks nekautrejàs seht nemeera sehklu. Bet tur tad ari netruhka ustizigu mahzitaju sirsnigee aisrahdijumi un paskubinajumi. Wini luhdsa, lai sargajas no ruhgtàm atminam, kaut ari kahdreis bijis jazeesch netaisniba; jo zaur schahdàm atminam beeschi rodas dusmas, naids, strihdi, zeetu wahrdu ismaina u. t. t. Schìs parahdibas, kaut ari winas israhdas neezigas, zaur wella wiltibu un ļaunumu rada nahwi. Winas ir lihdsigas eenaidneeka masajàm bultam un war tihri nemanot mums panemt dsihwibu, tadehļ ka eewainotais winas maſ waj nemaſ neeewehro. „Ak brahļi," wini luhdsa, „ļaujeet, lai sakam, ko muhsu sirds juht. Luhdseet peedoschanu no saweem brahļeem; isturatees pret wineem, kà apustuls saka (Ew. 4: 32): „Eseet zits pret zitu laipnigi, sirdsschehligi, zits par zitu apschehlodamees, it kà ari Deews eeksch Kristus ir apschehlojees par jums." Lai eewehrojam scho un bihstamees, kad esam grehkojuschi pret saweem brahļeem. Lai talschu daram to, ko muhsu Tehws mums saka, lai meklejam salihdsinatees ar saweem brahļeem. Kad taws brahlis tewi naw apwainojis, tad winsch ir pelnijis, ka tu winu mihlè. Kad winsch tewi ir apwainojis, tad tew wajadsigs spehks no augscheenes, lai tu wari uswaret sewi un winu; jo ta ir kristigajuma bagatiba, ka mehs teem, kuri muhs mihlè, ar pretmihlestibu atmaksajam, bet pret teem, kuri muhs sahpina, parahdam pazeetibu. K u r s ch n e t a i s n i b u w i s p a z e e t i g a k i p a n e s, t a s i r l e e l a k a i s d e b e s u w a l s t i b â."

„Dusmotees peestahw pasaulneekam, bet netaisnibu nedarit, tas peestahw kristigajam. Ja, strihdus gars no Deewa isredseteem ir tahlu; jo kas eenihd sawu brahli, tas netaupìs ari zitus."

„Tu sini, mans brahli, zik ļoti skahdiga ir neweenprahtiba, ta ir weena no muhsu leelakàm eenaidneezem. Runaju ar tewi, kà ar lihdszihnitaju, kas to pats peedsihwojis. Kamehr strihdus buhs muhsu starpâ, islikfees, ka mehs tizibâ esam palikuschi tikai wajadsibas dehļ un ta nemaſ naw bijusi muhsu sirdsleeta. Naids isnihzinàs muhsu atgreeschanàs leezibu. Bes pamatigas salihdsinaschanàs ar apwainoto brahli, mehs newaram Deewam patikt, un kamehr muhsu sirdìs schee netikumi wehl karo, tikmehr nelihds ne muhsu Deewa luhgschanas, ne zitas deewkalposchanas. Jo Deews, tas Taisnais un Wisusinatajs, nepeenem tahda zilweka luhgschanas, kura sirds neilgojas pehz meera, jo Winsch grib wisus zilwekus saweenot sawâ mihlestibâ. Tadehļ Winsch ir pawehlejis pirms upura salihdsinatees un tikai tad upuret."

„Mehs teekam wisi," mahza pirmiee kristigaji, „zaur deewischkas deribas schehlastibu dariti weenlihdsigi, jo starp no jaunapeedsimuscheem newar buht nekahdas starpibas."

A. Elberta:

Rasas pileeni.

Saulei usnahkot it koschi
Mirdz pee lapam pileeni;
Lai gan tee ir isnihkstoschi,
Tomehr spihd jo brihnischķi.

Saules stareem winus skuhpstot
Tee drihs augschup pazeļas,
Neredsamâ weidâ kuhstot
Debess welwê isplehschas.

Lihdsi wineem wehlos lidot,
Tur, kur walda lihgsmiba,
Kur wairs twaiki nespehj miglot,
Tur, kur dsihwe laimiga.

Sinu, reis buhs manim spehja
Atstaht ļauno pasauli,
Pahrtruhks saites, kas sche sehja,
Pazelsees gars swabadi . . .

Swaru kauss.

Garigee un sadsihwes jautajumi, apskatiti no kristiga redses stahwokla.

K. Skultes:

Waj dejot grehks?

Kas no wisas sirds Jesu mihlès, tam buhs tik daudf wehrtigu nodarboschanos, ka nemaf neatliks laika i domat par dejoschanu, kur nu wehl runat par to, jebschu winsch pirms sawas atgreeschanàs buhtu bijis leels dejas zeenitajs. Deewa wahrds saka: „Nemihlejeet pasauli, nedf to, kas ir pasaulê. Jo kas pasauli mihlè, eeksch ta naw ta Tehwa mihlestiba.“ — „Ja, bet pirms atgreeschanàs tatschu war dejot,“ saka daschi tizigu kauschu behrni. „Muhsu wezaki, kad bij jauni, ari dejoja. Zilweks ir tikai weenreif jauns.“ Uf to man jaatbild, ka pateesi tizigi wezaki saweem behrneem nekad n a w atwehlejuschi dejot, bet tos weenmehr atrunajuschi no tam. Reif pee kahda no weetejeem mahzitajeem atnahza wihrs, noruhpejees par sawas dwehseles labklahschanos un starp zitu, jautaja ari: waj dejot ir grehks? Uf to mahzitajs atbildeja: „Ja gribi dejot, tad dari to!“ Pehz kahda laika atnahza atkal tas pats wihrs un jautaja to paschu. Mahzitajs ari schoreif dewa eepreekschejo atbildi. Kad wihrs atnahza trescho reisi, tad tas neprasija wairs pehz atbildes, bet sazija: „Es wairs newaru dejot!“ Winsch bij atgreesees. Kahds zits sludinatajs uf to paschu jautajeenu atbildeja: „Papreeksch atgreesees un tad atnahz!“

Bet kapehz tad dejot ir grehks? Tapehz, ka dejoschana nowed pee meesas kahribas. Tur teek pamodinatas kaislibas, kuras nowed pee grehka. Waj tu wehletos mirt dejas sahlê? „Ne!“ tu atbildi. Kapehz gan nè? Tu sini, ka Deewam nepatihk, katurp eji. Bet kapehz tad tu turp eji?

Wahzijâ kahds jauns mahzitajs sawâ jaunajâ amatâ laulaja pirmo pahri. Tur bij parascha, ka mahzitajam wajadseja pirmo deju dejot ar bruhti. Jaunais sludinatajs panehma winu sem rokas, teikdams, ka winsch ar meeru dejot, ja musikanti to spehlès, ko winsch usdos. Dabudams atwehli, mahzitajs ussauza galerijâ sehdoscham orkestrim: „Spehlejeet tagad: „Ak galwa asins rotâ! — Musikas skanam atskanot, winsch dseedadams ar bruhti sokoja pa sahli un neweenam no klahtesoscheem wairs nebij preeks dejot — tas bij isgaisis.

Indijâ kahds misionars tika eeluhgts uf swehtkeem, kur bij apnehmuschees ari dejot. Winsch pasemodamees prasija sawam Deewam, waj drihkst tur noeet? Sanemdams apmeerinoschu atbildi, misionars nogahja. Kad peenahza wakara 9. stunda, winsch peegahja pee weesibu deweja, un jautaja, waj winam newaretu atkaut, kà parasts, noturet sawu wakarluhgschanu? Dabujis atwehli, misionars panehma jaunderibu un eesahka stiprâ balsi lasit. Drihs musika apklusa un ap winu sapulzejas swehtku dalibneeki. Pabeidsis lasit, winsch zelos nometees peeluhdsa Deewu. Dejoschana tai wakarâ isbeidsas zaur Deewa kalpa schahdu leezibu.

„Waj tad Dawids nedejoja preeksch deribas schkirsta? Naw nemaf tik slikti, ja ari mehs kahdreif dejojam,“ daschi domà. Dawids lehza aif preeka w e e n s pats, jo Rihtsemês bij tahda parascha. Wihri un seewas dejoja weeni. Dawids lehza aif preeka par Deewa palihdsibu, bet pasauligee — lai modinatu kaislibas. Ari pee pasuduschà dehla atgreeschanàs tika dejots, bet ne wihreeschi sakehruschees ar seeweetem. Kas labpraht dodas kahrdinaschanâ, tas no winas walâ netiks. Es pasinu wihru, kursch katru rihtu lasija luhgschanas grahmatu un pehz tam dewàs teeschi uf restoranu. Gluschi tàpat tu wari luhgt un sazit, ka gribi atgreestees un tad dotees uf dejas sahli. Waj ta ir pateesa Deewa mekleschana?

Zik daudsi neatstahj sawu weselibu un sawus jaunibas labakos spehkus uf schi Bachus deewa altara, dejas grihdas. Gandrihf leelakà daka dilona un plauschu slimneeku ir bijuschi dejas mihkotaji. Laiks ir peenahzis, ka mehs, jauneeschi, isleetojam daudf leetderigaki sawas brihwàs stundinas: studejot Bibeli waj zitu labu grahmatu, waj strahdajot preeksch Kristus. „Mehs newaram kalpot Deewam un welnam.“ „Atraujotees no wisa, kas k a u n s l e e k a s,“ saka apustuls Pawils (1. Tes. 5:22) „Nenemeet dalibas pee neaugligeem tumsibas darbeem, bet jo wairak tos norahjeet. (Ew. 5:11).“ „Wisu ko dareet wahrdeem waj darbeem, to wisu dareet ta Kunga Jesus wahrdâ, pateikdami Deewam tam Tehwam zaur winu.“ (Kol. 3, 17). „Redsi, Es nahku drihf,“ saka tas Kungs, „un mana alga lihdf ar mani, atmaksat ikweenam pehz wina darbeem.“

Daschi jaunekki bij isskaidrojuschi kahdam kristigam beedrim, ka tee dejojot wingroschanas dehk, kas esot weseligi. Tas drihf pehz tam sarihkoja balli, kurâ spehleja wislabakà musika un, saaizinajis draugus, luhdsa lai tee nu dejo un kopj weselibu. Bet neweens nekustejàs. „Kapehz nedejojat?“ „Waj tad juhs nesinat?“ tee atbildeja. „Nu, kapehz?“ „Jaunawu nawa, ar kuràm dejot!“ Tà tad dejoschana neteek peekopta weselibas, bet gan ispreezu labad. Waj gan deja ir s w e h t a, ja leelakà daka grimuscho jaunawu un netiklo jaunekku kauno dsihwi eesahkuschi no kahda balles wakara?! Kahdai jaunawai, Tschikagas pilsehtâ, saehstai no sifilisa, pirms mirschanas tapa prasits, kahdu padomu ta gribetu dot zitàm jaunawam? Ta atbildeja: „Lai tàs sargas no dejas apmekleschanas!“

Teodoras:

Dusi wehl tagad!

Mans mihlulit, dusi wehl tagad!
Nahks laiks, kad nenahks tew meegs,
Kad nebuhs, kur galwinu peeglaust,
Behgs behrnibas sapni, behgs preeks . . .
Nahks laiks, kad pasaulê kaunâ
Wairs nesweiks tew laipnais smaids,
Bet glahstu un skuhpsteenu weetâ —
Tik rehgosees preti naids.
Tad glesnà sirsnina sastings
Tew sahpigâs sajuhsmâs,
Un besruhpibas weetâ
Tur eestahsees — zeeschanas.
Tad waidsini roschainee bahlès,
Smaids luhpinas nerotàs,
Tik aztinas wijoku silàs
Wehl asaru migla klahs.

Stahſti, dſejas un apraksti.

R. Midltona:

Kahda kriſtigaja peedſihwojumi.

Tulkojis Sankowſkis.

(Beigas.)

Daudſu weeſnizas apmekletaju atgreeſchanas.

Jau no paſcha eeſahkuma, tikko weentułâ ſahdſchâ atbrauzu, nomaniju ar ſchehlabam, ka łoti daudſ weenkahrſchi ſtrahdneeki pawada ſawus wakarus weetejâ weeſnizâ, kura atradàs galwenajâ eelâ, ſahdſchas widû. Daudſreiſ pabrihnejos, ka ſchai mahjai war buht tahds peewilkſchanas ſpehks preekſch lauku eedſihwotajeem, un ne maſums es apſkaudu winu. Sarunajotees ar kahdeem, es ſapratu, ka weeſnizas turetaja ir łoti gudra ſeeweete un prot zaur kahdàm ſewiſchkàm ihpaſchibam wihreeſchus ſawâ namâ ſaiſtit. Tà kà wina labi ſinaja to laiku, kad ſtrahdneeki pahrnahk no lauka un eet gar winas durwim, wina tur ſtahweja un ſauza: „Panahz ſchurp Jahni (jeb Peteri)! Man ir ſchodeen ſewiſchki gahrdi pihragi ar gału; waj neeenahkſi noſmeket?" Tahdejadi wina tos peelabinaja un dewa katram pa kumoſam eekoſt. Strahdneeki, uſ lauka ſtrahdadami, iſſalkuſchi buhdami, ari labpraht paklauſija winas aizinajumam. Tikko bij uſkoduſchi, wiltigà ſaimneeze ſazija: „Juhs eſat gan łoti noguruſchi; te buhs kruhſe ar uhdeni, ſeepes un dweelis. Wajag nomaſgatees un druſku atpuhſtees, gan jau pahreeſeet mahjàs. Ejat bufetes iſtabâ, tur ir gaiſchs un patihkami. Sahmelis ari tur buhs un ar jums paplahpàs." Gandrihſ arweenu wihreeſchi paklauſija ſchahdai runai, wini nomaſgajàs, gahja pee bufetes un luhdſa tuhlin wehl kahdu pihradſinu un kruhſi alus. Pirmajai kruhſei ſekoja daudſ zitas, bet wiltigà ſaimneeze berſeja rokas aiſ preekeem, jo eenahza naudina par alu no nabaga apmulkoteem ſtrahdneekeem.

Es ſaaizinaju muhſu tizigaſus un mehs luhdſàm par ſcho leetu, kura man łoti ruhpeja, un luhdſàm, lai tas Kungs mums rahda, kahdâ zełâ mehs waretu ſchìs dwehſeles mantot, kuras nekad neapmekleja deewwahrdu ſapulzes. Tas Kungs lika mums uſ ſirds, ſarihkot ſapulzes ſem klajas debeſs, uſ kahda brihwa platſcha, taiſni weeſnizai eepretim. Uſ tizigà meſchkunga padomu, nolehmàm ſapulzes ſarihkot, kad metàs tumſchs, jo winſch teiza: „Schee łaudis ir bailigi, un ſargas, kad tik winus neeerauga religiſkâs ſapulzês, tapehz ka wini tur nekad neeet. Wini newar paneſt beedru iſſmeeklu, kuri paſtahwigi ſoboſees tad par wineem." Es uſluhdſu talkâ wehl muhſu darba daſchadu noſaru ſtrahdneekus. Tà mehs ſalaſijamees noteiktâ weetâ uſ luhgſchanu tſchetrdeſmit lihdſ peezdeſmit zilweku. Mums bij klaht neleels wehjlukturis, kurſch apgaiſmoja notis uſ harmonija, kuru ſpehleja tizigà ſwehtdeenas ſkolotaja. Mehs dſeedajàm no atminas daudſ paſihſtamas dſeeſmas: „Es atpeſtits no grehka", „Jeſus, Peſtitajs mans dahrgais", „Es mahjokli mihligu ſinu" un zitas. Muhſu labà weeſnizneeze mehginaja muhs trauzet, uſwedinadama ſawus weeſus dſeedat daſchadas jautras krogus dſeeſmas; bet drihſ ſchìs dſeeſmas apkluſa un weeſi nahza weens pakał otram ſapulzê klauſitees, ko mehs dſeedam. Pehz tam muhſu tizigee leezinaja ihſi par to, kà wini to Kungu atraduſchi, tad ſazija pa ihſam wahrdam kahdi no muhſu pulzina ſludinatajeem, beidſot ari es ihſumâ ko runaju.

Par welti weeſnizneeze lauſija ſew galwu, gudrodama, ar kahdeem lihdſekkeem ſawus weeſus pee ſewim paturet. Nahza ari man aiſrahdijumi, ka tas nemaſ neeſot kriſtigi, pat łoti nelabi, ſarihkot ſapulzes weeſnizas tuwumâ un tà winas wakara eenahkumus iſputinat. Par welti wina man eerunaja, ka neſpehſchot ſawus behrnus uſaudſinat, ja pelna maſinaſchotees; kad nebuhtu behrni, tad wina ar tahdu darbu nenodarbotos un waj tad ſchìs wakara ſapulzes newar noturet zitur? Bet ta newareja ſawus weeſus wairs pee ſewim uſturet. Kad wakaros bij ſapulzes, tad ta iſnahza ari pate uſ ſleegſchna un it pikti noſkatijàs uſ łauſchu pulku, kurſch bij ap mums ſanahzis. Kad pee winas tik daudſ buhtu ſanahzis, tad droſchi ween weſelu muzu alus tanî wakarâ buhtu iſkrogejuſe. Bet nu wiſi ſchee łaudis bija pee mums un jo beeſchaki tee pee mums nahza, jo maſak wini wehlejàs buht weeſnizâ.

Muhſu tizigo wihru un ſeewu leezibas, kuras gaiſchi rahdija, ka wini neſen pee Deewa atgreeſuſchees, darija uſ klahteſoſcheem ſapulzês dſiku eeſpaidu; jaukà dſeedaſchana pazehla ari preezigu ſajuhtu, tàpat ari ſirſnigàs uſrunas no teem łaudim, kurus tee ik deenas ſatika un wareja dſihwê nowehrot. Ak, zik daudſ reiſ es ſlaweju to Kungu no wiſas ſirds, redſedams, ka weeſniza paleek tukſchaka, bet muhſu ſapulzes pilnakas! Wihri, kuri zitadi kaunejàs ſapulzes telpas apmeklet, jutàs ſche droſchi un uſmanigi klauſijàs, ſinadami, ka neweens tumſâ winus nepaſis. Muhſu ſapulzes kłuwa tahlu paſihſtamas. Daſchreiſ ap mums ſanahza pahrak par ſimts zilweku un, kà rahdijàs, neapnika klauſitees wezo aiſmirſto ſtahſtu no dedſigeem, ſirſnigeem ſludinatajeem.

Muhſu darbs ſem klajàm debeſim bij uſ kahdu laiku japahrtrauz. Aukſtais wehjſch un dſiłais ſneegs neatłahwa wairs ſapulzes ſchinî weetâ turpinat. Reiſ, kahdâ wakarâ, es negribedams un nedomadams paſinoju, ka pa ſeemu ſapulzes notiks ſkolâ, ſahdſchas otrâ galâ. Es apſoliju klauſitajeem, ka tur buhs wiſs gluſchi tàpat, kà ſcheit laukâ. Wiſi lihdſſtrahdneeki un ſludinataji no zitàm draudſem, kuri lihdſ ſchim bij mums laipni palihdſejuſchi, tika luhgti ari turpmak peedalitees, kalpot tam Kungam no wiſas ſirds. Kad ſapulzes deena atnahza, es ſinkahrigi gaidiju, waj łaudis ſanahks. Pehdigi peenahza wakars un es poſos zełâ uſ ſkolu. Sapulzes iſtabâ bij patihkami, krahſns kurejàs un wiſas lampas

bij gaiſchas. Ap pulkſten pus 8 ſahka łaudis pulzetees un pehz peezam minutem ſahle bij pilna. Man par leelu preeku es redſeju, ka tur bij daudſi no teem wihreem iſ weeſnizas, kuri pee mums nahza ſapulzês meſchâ, un es ſlaweju ſirſnigi to Kungu. Wini bij mantojuſchi tik daudſ apmeerinajuma ſchinîs ſapulzês, ka wehlejàs ari tagad peedalitees pee deewkalpoſchanam. Bet tà kà nu nebij dehł tam wairs jaeet uſ baſnizu, bet tikai uſ ſkolu, tad wareja nahkt gehrbuſchees ſawâs darba drehbês.

Zik patihkami bij dſirdet iſ daudſàm weeſnizas apmekletaju mutem ſcho jauko dſeeſmu:

„Nahz mahjâs, nahz mahjâs,
Gurdais zełineek, nahz!
Ilgi maldijees jau,
Laimes kahrotàs naw.
Paſuduſchais dehls, nahz, nahz, mahjâs nahz!
Nahz, nahz — nahz! mahjâs nahz!

Pehz diwàm jeb trim nedełam iſtaba jau bij pahrpildita. Likàs, it ka bailes un kauns buhtu ſuduſchi un weſeli bari wihreeſchu un ſeeweeſchu trauzàs dſirdet brihniſchkos dſihwibas Wahrdus, kurus ſludinaja muhſu ſkolas telpâs. Muhſu ſahdſchâ ſkaitijàs ap 350 eedſihwotaju, eeſkaitot behrnus, bet es daudſàs muhſu wakara ſapulzês ſaſkaitiju lihdſ 200 klauſitaju. Mehs iſleetojàm wiſus muhſu benkus un galdus preekſch ſehdeſchanas, tomehr daudſeem nahzàs wehl ſtahwet. Schinîs ſapulzês atrada daudſ dwehſeles meeru eekſch Kriſtus un tas bij par leelu preeku mums, kuri jau bijam ta Kunga ihpaſchums. Pat ta brihwprahtigà kunga namâ, kurſch mani reiſ gribeja projam dabut, eenahza Kriſtus, tapehz ka wina kutſcheeris ar ſawu ſeewu mantoja Kriſtu un nekaunejàs par to leezinat ſawam kungam, kà ari ſaweem draugeem.

Manas draudſes nomalês bija daudſ mahju, kuras ari es eewehroju. Daſcheem ſtrahdneekeem bij tahlu ko nahkt uſ baſnizu, it ihpaſchi tumſchajos ſeemas wakaros; to wareja tikai tee, kureem laimejàs braukſchus atbraukt. Mehs organiſejàm tadehł neleelu pulzinu, kurſch apmekleja tos winu dſihwes weetâs. Pulzinſch ſaſtahweja pa leelakai dałai iſ jaunatgreeſtajeem. Mehs nehmàm lihdſ lukturi un ſarihkojàm katru wakaru ſapulzes winu leelajâs kuknâs, kuras tee mums labpraht atwehleja. Man arween bij preeks eet lihdſi ſcheem droſchajeem łaudim, naktîs pa uſartajeem laukeem un ſchaurajàm tekam, winu weenkahrſchajâs iſtabâs, kur notika muhſu patihkamàs un ſwehtigàs ſapulzes. Daſchreiſ tur bij wairak par tſchetrdeſmit zilweku. Mehs dſeedajàm, luhdſàm, runajàm, leezinajàm, ſlawejàm to Kungu un uſaizinajàm ari zitus, kopâ ar mums tam Kungam ſlawu dſeedat. Schis ſapulzes mums daſchreiſ iſlikàs it kà debeſis ſemes wirſû. Mehs ſajutàm, ka tas Kungs ir ar mums un pilda muhſu ſirdis ar ſwehtu preeku un laimibu. Zik jautri mehs dewamees atpakał uſ mahjam, kad pa preekſchu gahja meſchkungs ar lukturi rokâ! Zik lihgſmi tad ſkaneja muhſu dſeeſmas, pildidamas kluſo nakti ar brihniſchkàm ſkanam, nahkoſchàm taiſni iſ muhſu ſirds dſiłumeem! Tàs bij, pateeſcham, laimigas deenas. Weenprahtiba un ihſta kriſtiga mihleſtiba ſaiſtija muhs wiſus kopâ un dewa mums ſparu un modribu. Es peedalijos it wiſur un tà wareju buht kà leezineeks daudſeem atgreeſchanàs notikumeem, kur zits pehz zita pahrgahja no nahwes dſihwibâ. Atminas no ſchim deenam wehl tagad pilda manu ſirdi ar preeku un laimi, kad apdomoju, zik labs un ſchehligs bij tas Kungs pret mani.

Pilsihpaſchneeka namâ ari Deews dewa daudſ ſwehtibas. Nama kundſe bij paſtahwigi ſlima un newareja apmeklet baſnizu un es luhdſu winu, waj newaretu katru nedełu, kaut ari weenu ſtundu, pee winas mahjâs noturet deewwahrdus.

Wina bij labpraht ar meeru. No ta laika katru zeturtdeenu ſanahza wiſas damas un kalpones no kungu nama, ſaimneezes buduarâ un mehs kopigi laſijàm ewangeliju jeb Bibeli. Pehz weenas tahdas ſapulzes es waizaju ſlimneezei, ko wina domà par Deewu, un te atklahjàs winas pilnigà neſinaſchana par Deewa behrnibu. Es ilgaki ar winu ſarunajos, iſſkaidroju tai Deewa wahrdus, luhdſu ar winu kopâ un, man par leelu preeku, ta peenehma Jeſu Kriſtu kà behrns un atdewàs Winam. Schinîs ſapulzês atgreeſàs ari iſtabas meita un wehl kahdas kalpones.

Bij preeks redſet, kà ſchi laipnà ſeeweete turejàs pee Deewa wahrdeem un Wina apſoliſchanam. Nedełu pehz nedełas un mehneſi pehz mehneſcha notureju wehl ſchis ſapulzes un wairak reiſes man nahzàs ſarunatees ar winu par tàm pateeſibam, kuras ta bij mahzijuſees paſiht. Bibele atradàs paſtahwigi pee winas un luhgſchana darija tai leelu preeku. Daudſreiſ mehs luhdſàm kopigi par daſcheem winas radeem, kuri bij nomaldijuſchees no Deewa. Ar kahdu mihleſtibu wina tos nolika pee ta Kunga kahjam!

Drihſ winas fiſiſkee ſpehki palika arweenu wahjaki, bet winas dwehſele, paldees Deewam, kluwa arweenu gaiſchaka. Pehdigi winas iſmozitàs meeſas nodewa dwehſeli Kriſtus rokâs. Nahwes brihdî es biju pee winas gultas un winas beidſamee wahrdi bij: „Tas Kungs lai ir ſlawets muhſchigi!“ Es wadiju ſehru gahjeenu, kas winas miruſchas atleekas paglabaja gimenes kapos; kapu eeſlehdſa raudoſchs puhlis łauſchu, bet nelaikes dwehſele bij tahłu prom, tanî muhſchigâ tehwijâ, kur naw behdas nedſ raiſes waj aſaras.

Sew par leelu ſchehlumu es redſeju, ka mans darbibas laiks tuwojas ahtri beigam. Darbibas gads bij gandrihſ nobeigts un mahzitajs, kura weetu es iſpildiju, ſteidſàs no atwałinajuma mahjâs. Kad winſch atkal uſnehma draudſes peenahkumus, es winam nodewu draudſi ar wiſeem man tagad tik mihłeem łaudim. Winſch mani

ļoti sirsnigi luhdsa, wehl kahdu mehnesi sche palikt, ko es ari labpraht dariju un us wina wehleschanos turpinaju wisas darischanas un sapulzes kà agrak. Pehdigi es atstahju scho manu eemihtoto darba lauku un dabuju par peeminu skaistu dahwanu ar 145 parakfteem no draudses lozekleem. Biju laimigs, ka wareju nodot draudsi winas pirmajam preekschneekam tahdâ labâ stahwokli, jo basniza bij pilna ļauschu, kuri pateesi pee Deewa bij atgreesuschees; wiss bij pilnâ kahrtibâ un es sirsnigi luhdsu, lai Deews usstur schâs draudses ganu wehl ilgus gadus, lai waretu turpinat scho swehtigo darbu starp scheem sirsnigeem un pateeseem ļaudim.

H. Rebina:

Basnizas Saweenotâs Walstîs.

Amerikâ behrni eesahk skolas apmeklet, pa leelakai daļai, jau sahkot no 7. dsihwes gada un ir likumigi peespeesti to apmeklet lihds 15. dsihwes gadam. Redseju, kà Masutschusetas un Kalifornijas walstis slepenpolizisti gahja pa mahjam pehz teem behrneem, kuri nebij skolâ eeradusches un nebij peesuhtijuschi aisbildinaschanâs sihmes. Blakus laizigai labklahjibai un isglihtibai tur sinamâs aprindâs aug ari netikumi, kà isnahkums no leelâs ispreezu un weeglu deenu kahres. Bagatiba un isglihtiba ween nespehj zilwekus isdailot, kà to tagad jo gaischi peeredsam. Sche nu janahk palihgâ **basnizai** ar sawu tikumisko eespaidu.

Apmehram puse amerikanu nepeeder pee neweenas basnizas; daļa no teem jau audsinati no wezakeem, kuri nepeedereja basnizam, ziteem, bagatakeem tapuscheem, schkeet, ka teem wairs newajag Deewa un Deewa wahrda; tee negrib peederet pee basnizas, lai nebuhtu kahdas artawas jaseedo ari labdaribai un misionei. Tee isaudsina paaudsi, kuras labad jaustura leels daudsums teesu, polizijas, kà ari zeetumi, darba nami, slimnizas u. z. eestahdes, kas walstim maksà milsu naudas sumas. Schahdi audsinatas paaudses top weenmehr ļaunakas un sagatawo ruhpes teem, kuri intereseijas par tautas un walsts labklahjibu. Tadehļ wisisglihtotakee un gudrakee ļaudis tur peegreesch basnizai leelu wehribu; tee sagaida is basnizu peederigeem turpmakos usitzamakos tautas wadonus. Apmehram puse amerikanu peeder basnizam, no schim leelakâ daļa tur ir katoļu — tee usdod sawu lozekļu skaitu us 13 misioneem. Schis basnizas peederigee tur strahdà apmehram tàpat kà Eiropâ; bet ir ari darbiba, kuru ta peekopj pehz sawu beedreņu parauga. Winu preesteri un diakonises tur apmeklè sawu drauschu lozeklus; top ari usturetas wairak labdaribas eestahdes, kà: slimnizas, skolas un bahriņu nami, pa leelakai daļai tikai preeksch saweem tizibas beedreem. Par winu klostereem un zenschanos pehz politiskas waras schoreis negribu runat, jo mans noluhks ir schoreis runat par to labu, ko tureenes basnizas dara tautas dsihwè. Ļaudis, kuri Eiropâ no winas atrahwàs, tur peedalas atkal pee tâs.

No ewangeliskàm basnizam tur eewehrojamakâs ir: metodistu, baptistu, presbiterianu, kongregazionalistu, luteranu, episkopalu u. z. Tàm skaita, sinâ seko wehl ap 50 basnizas, daschadeem nosaukumeem, kuras bet mahza to paschu ewangeliju un strahdà, pa leelakai daļai, kopâ ar schim leelajàm basnizam, bes kahda naida, pee dwehselu mantoschanas preeksch Jesus. Winu leelakâ daļa ari nodibinajusi leelu Saweenibu pret netikumeem un tautas pagrimschanu. Par schis Saweenibas presidentu top eewehlets eewehrojams wihrs, tà us teologiskâ un zitu sinibu lauka, kà ari politiskâ sinâ. Winsch top ņemts pa kahrtai is weenas no augschminetàm leelako ewangelisko draudschu nosarem.

Episkopalu jeb anglu walsts basnizai ari tur ir labs skaits lozekļu. Ta bij agrak katoliska, bet tagad sauzas protestantu basniza. Winas basnizâs neredseju bildes, bet gan krustu. Teem jalasa daudj drukatu luhgschanu, kuru isteiksme ir ļoti zeenibas pilna pret Deewa Majestati. Winu preesteri un dseedataji basnizâ gehrbjas sewischkâs drehbês. Dseedataji eerodas gehrbkambarî jau 10 minutes pirms deewkalpojuma sahkschanâs, tur apgehrbj melnus uswalkus ar balteem apleekameem. Tad tee tur sakahrtojas gahjeenâ ar masakeem behrneem-dseedatajeem preekschgalâ, tee eesahk koschu dseesmu un swinigâ gahjeenâ, gauseem soļeem eenahk basnizas galwenâs telpâs, kur tad pehz sinamas kahrtibas, peepilda dseedataju schbeklus us platformas. Sprediķis tikpat weenkahrschs, saprotams un sirsnigs, kà zitâs ewangeliskâs basnizâs. Labi daudj luhgschanas top lasitas un dseedatas. Sw. Wakarehdeenu ļaudis sanem pee altara. Pehz beigam dseedataji pehz tàs paschas kahrtibas atstahj galwenâs telpas. Eespaids labs. Ļaudis sirsnigi apsweizinajas sawâ starpâ un ari ar swescheem. — Schi basniza gawenu laikâ tura leelpilsehtas zentros, pa leelakai daļai kahdâs sahlês, pusdeenas laikâ 30 min. garas deewkalposchanas, kurâs kà waditaji pa kahrtai darbojas wisi weetejee episkopaļu mahzitaji. — San Franzizkâ apmekleju kahdas winu tà sauzamàs nometnu darbibas. Peemehram, apgabalâ, kuru apdsihwo sweedri, somi un kreewi, tee usbuhwejuschi milsigu ehku, kur jaunâ paaudse lai atrastu derigu laikkawekli. Tur ir bes maksas biblioteka, lasams galds, leelas gimnastikas telpas, nomasgaschanâs weeta pehz gimnastikas, wakara skola, behrnu deewkalpojumi un sinamas reises nedelâ top ari atnahkuscheem slimneekeem sneegti ahrsta padomi un sahles. Eestahde sauzas par schehligâ Samareescha patwehrsmi. Tee neruna ļaudim, lai peedalas winu basnizai, bet pakalpo apkahrtnei tahdâ mehrâ, ka ļaudis wehlas eepasihtees ari ar scho basnizu. Jebschu wineem peedalas mas zittizibneeku waj netizigo, tomehr tee turpina labo darbu. Scho patwehrsmi wada misionareene-skolotaja.

Sewischku eewehribu pelna daschas patstahwigas draudses, kuras nepeeņem neweenu no lihdsschinejeem nosaukumeem, bet sauzas waj nu ar kahdu wispahrigu wahrdu, waj pehz tàs eelas, pee kuras wina atrodas, waj ari pehz winas dibinataja wahrda. Eewehrojamakâ no winàm laikam ir **Moodija basniza** Tschikagâ, tikai 1½ werstes no pilsehtas zentra (pilsehta ir zaurmehrâ ap 25 wer-

stes). To dibinaja slawenais ewangelists Moodijs. Winas darbu wada mahzitajs ar 7: palihgeem, diakonisem, dirigenteem u. z. Winas lozekli sastahw no daschadu basnizas schkiru peederigeem un teeschâ zelâ atgreesteem is pasaules. — skaitâ ap 2000. Blakus winai ir Moodija Instituts, kurâ ap 500 personas sagatawojas preeksch garigâ darba. Turpat wehl ir otrs nams, kurâ noteek jauneeschu stundas un kurâ sapulzejas somi us deewwahrdeem. Wisapkahrt institutam ir dauds nami, kuros dsihwo deewwahrda skolas studenti. Bes tam pilsehtâ wairak misiones top usturetas no Moodija basnizas dalibneekeem un lihdsstrahdneekeem. Schinî draudsê ir: jauneeschu beedribas, swehtdeenasskolas, misiones beedribas u. dauds zitas, tâ kâ wiseem ir nodarboschanâs. Behrni un peeauguschee apmeklè swehtdeenasskolu. Redseju kahdu mahsu, kura dabuja selta medali par to, ka 10 gadus no weetas ik swehtdeenas apmeklejusi swehtdeenasskolu. Tee ir tik plascheem usskateem, ka krista gan behrnus, gan peeauguschus, gan zaur apleeschanu, gan zaur pagremdeschanu, kâ to katrs kandidats waj wina peederigee wehlas, un neteesâ neweenu zitadi domajoscho. Teem ir ap 50 personigu darbineeku, kuri apmeklè ļaudis ar noluhku teem leezinat no Jesus. Weenu lihds trihs werstis no basnizas, us wairak eelu stuhreem, wakareem top turetas leezinaschanas sapulzes, kurâs kristigee atstahsta sawu atgreeschanos no grehkeem un usaizina publiku — Jesum nodotees un Jesu mihlet. Schis sapulzes wada gan diakonu, gan kaseeru, gan jauneeschu, gan swehtdeenasskolotaju pulzini, gan ari Bibeles klasu dalibneeki waj teologijas studenti. Pehdejee, bes tam, stundu pirms deewwahrdeem iseet usaizinat ļaudis us deewkalpojumeem. Schi pati basniza ustura ari labu skaitu misionarus Kinâ, Afrikâ un zitur starp paganeem.

Deewkalpojumi schinî basnizâ ir atspirdsinoschi, wispirms tas spirgtâs dseedaschanas labad. 15 minutes no sahkuma top gandrihs tikai dseedats, pee kam dseesmas eepreeksch sastahditas logiskâ kahrtibâ. Pastarpam dseed ari leelais seminara audsekņu koris, skaitâ ap 300, kahda musikas profesora wadibâ. Dseedaschana turpinas ar ihseem pahrtraukumeem preeksch lasischanas, luhgschanas waj pasinojumeem. Schi basniza prot ismeklet sirsnigus mahzitajus, kâ peemehram, Dr. theol. Dicksonu, kursch tagad ir Sperdschena tabernaklî, Londonâ, un zitus.

Schi basniza ruhpejas par ewangelija pasludinaschanu ari tahlakâs weetâs pilsehtâ un issuhta turp ewangelija ratus, kuros studenti, kahda profesora waj wezaka studenta wadibâ, aisbrauz us noteiktu weetu pusdeenas laikâ waj wakarâ un tur, ap 10 zilweku ratos sehdedami waj stahwedami, us eelas dseed un noleek leezibu par Jesu. Tikai tâ tur bij eespehjams preti strahdat tâm 7000 dsertuwem un tuhkstoscheem netiklibas nameem un ziteem ļaunumeem.

Jauniba.

A. Leepina:

Waj tizigai latweeschu jaunibai ir wajadsigs saws laikraksts?

Jauniba ir tautas nahkotne. Kahda buhs muhsu jauniba, tahda wehlak ari buhs muhsu tauta. Ja esam atraduschi, ka Kristus mahzibai sekojot mehs stahwam us nesatrizinama dsihwes pamata, mehs sinam, kurp ejam un tâ juhtamees laimigi, waj tad mums naw peenahkums luhkotees us to, kahda ir un buhs muhsu jaunatnes gaita? — Mums, jauneescheem, behrnibâ mantotâ tiziba, kuru muhsu mahtes un swehtdeenas skolotaji wisâ sirsnibâ mums mahzija un kurai mehs weenteesigi tizejàm, tagad dsihwes bursâ teek pahrbaudita, kritiseta un reisem pat satrizinata; wehl wairak — muhs mahza paschus winu kritiset un meklet peerahdijumus par winas pareisibu. Mums aisrahda us daschu tizigo ķtuhdam un nespehku, us dascha apgrehkoschanos un us wahrda tizigo leekulibu. Ta pate druszina tizibas no mums tad aislaischas, kâ Noasa balodis, un mums paleek tikai saldâs behrnibas atminas... Nelihds tad mahtes asaras neds tehwa lahsti . . .

Ari zita pamata newaram sataustit sem kahjam, wisi muhsu ideali iskuhst, kâ sneegs pawasara pluhdos. Us kureeni? mehs jautajam, un — naw atbildes!.. Rau, galwenais eemesls, kadehļ mums wajaga laikraksta. Drukats wahrds un skolas isglihtiba bij tee faktori, kuri satrizinaja muhsu behrnischko tizibu. Drukatam wahrdam ari jabuht tam, kas rahda mums iseju no schi stahwokļa, kas dod pamata akminus muhsu dsihwei un sneeds peerahdijumus tizibai. „Waj tas eespehjams?" mehs baigi jautajam. „Ja!" war sche droschi atbildet. Tahdi pahrleezinati netizigee, ka jurists Filips Morro, sozialistu wadonis Fr. Binde u. z., kâ ari schaubigee, peem. Dr. Torrejs, Ludwigs v. Gertels un dauds ziti; schee, pehz ilgas mekleschanas, ir atraduschi sawai tizibai pahrbauditu, droschu pamatu. Bes tam wehl peeminams, ka muhsu laikâ ir ari prahws skaits sinatnu wihru, kas stahw tagatnes isglihtibas augstumos un ir nopeetni tizigaji, kâ profesori E. Dennerts, Zions u. z.

Tâ tad pateesai tizibai pamata netruhkst ari preeksch sinatniski isglihtotas ļauschu schkiras, wajag tikai winu eeguht. Bet, rau, tadehļ mums wajaga laikraksta, kas rahda schos pamatus, kas atschķir sinatnes pelewas no graudeem, kas kritisê tautâ issehtas materialisma teorijas, kuras nereti isbeidsas fanatismâ. Mums wajag laikraksta, kas dod weelu muhsu pasaules usskata nodibinaschanai un rakstura isdaiļoschanai; kas rahda, kâ lai issturamees pret daschadâm sadsihwes parahdibam; kas atrisina kristigas dsihwes sareschgitos jautajumus un nostahda pateesibas gaismâ to kristigajumu, kursch nesaskan ar Kristus mahzibu.

Un schis ir tikai weens eemesls jaunibas laikraksta nepeezeeschamibai. Redseet, zik winsch ir leels, zik plaschs, zik daudf tur tematu, zik daudf un zik wispusigi par teem newajadsetu rakstit! Bet ir wehl otrs eemesls, un tas naw masak swarigs par pirmejo. Jauneeschu paschdarbiba. Kas nestrahdà, tas neattihstas. Wehl wairak: Kas nedara laba, tam jadara launs. Jauneetis newar brihwi stahwet. Mums nepeeteek ar ehdeenu un apgehrbu waj ari ar laizigu bagatibu un godatu stahwokli, mehs gribam paschi nahkt tuwak gaismai un laimei un ari zitus turp wadit. Mums kruhtis miht schi wehleschanàs, bet mehs nesinam, kà wislabak to praktikâ iswest. Tadehl wajaga laikraksta, kas rahda mums zelus, pa kureem schos idealus sasneegt.

Tà kà tagad ari latweeschu walodâ daudf grahmatu, tad mums wajadsetu aisrahdijumu, kahdas grahmatas der lasit par weenu leetu un kahdas atkal par zitu, kà atrast raksta ideju, kà noswehrt apzerejuma waj stahsta wehrtibu, ihsi sakot: kahdâ weidâ mehs wiswairak labuma waram smeltees no grahmatam. — Bet ar lasischanu ween mehs attihstisimees loti nepilnigi; muhsu domas tad pahrwehrtisees par zitu domu kopijam. Tadehl, lai waretum attihstitees par patstahwigi domatajeem zilwekeem, par zilwekeem, kurus ziti newar pehz patikschanas aif degunu wasat, mums pascheem jadomà sawas originalas domas; zaur daschadu, pat preteju apzerejumu salihdsinajumeem mums jataisa muhsu paschu personigais slehdseens. Lai tas buhtu eespehjams, mums wajaga wingrinatees rakstu waj runu sazereschanâ. Rakstneeks Deewkozinsch saka, ka ja neweens no wina raksteeni netiktu drukats, winsch tomehr rakstitu, jo rakstot winsch leetâ waj idejâ dsiti-nogremdejas un to pilnigi isdomà. Ta ir paschattihstiba. Bet nu mums wajaga sinat: kà jadomà jeb, wismas, kahda ziteem ta domaschanàs kahrtiba; pehz kahdeem likumeem jasazerè, jaraksta waj preekschâ janes, un kà muhsu apstahklos tas wislabak eespehjams? Tad wajadsetu ari eeejoschi apluhkot, kà lai mehs pulzinos wissekmigak darbojamees muhsu Kungam Jesum par godu?

Schee wisi ir tikai jautajeeni par darbibu preeksch muhsu paschattihstischanàs. Ne masaks skaits buhtu jautajeenu: kà lai strahdajam preeksch ta Kunga starp ziteem. Wisos schinis jautajeenos wajadsetu eedsilinatees un tos wispusigi un leetischki atbildet. — Sakeet nu, mani dahrgee beedri: waj mums newajaga laikraksta? Warbuht daschs no jums atbildès: „Kà lihdf schim esam istikuschi, tà ari turpmak waresim istikt." Ar ziteem wahrdeem tas buhtu teikts: „Kà lihdf schim esam krimtuschi zeetu pelawmaisi asarinâs mehrzedami, tà ari turpmak to waram darit; kà lihdf schim daudsi no muhsu isglihtoteem un neisglihtoteem jaunekleem un jaunawam mirst garigâ bada nahwê, tàpat lai mirst ari us preekschu, un — arween wairak un wairak... Nè, tà wairs newar! Wismas, mehginasim to darit, warbuht mums isdosees. Wifs eesahkums ir gruhts, bet muhsu ideja ir leela un leels muhsu Deews! — Mehs paschi gan wehl sawu schurnalu newaram usturet, bet „Kristigs Wehstnesis" ir apsolijis preeksch jaunibas nodalas telpas, tadehl isleetosim scho isdewibu! Jauneeschi! masas nesapraschanàs nedrihkst muhs kawet, mums ir leels darbs darams un tikai kopigeem spehkeem to waram weikt! Weenosimees us kopigu darbu un tas Kungs buhs ar mums! — Daschi no muhsu jauneeschu atklahtibas darbineekeem jau eesuhtijuschi rakstus. Kas to wehl naw darijuschi un kam ir kahda laba ideja, lai nekawejas to usrakstit un atsuhtit. Saprotams, jo plaschaki schis schurnals tiks isplatits, jo labakus rakstus winsch warès sneegt. Tadehl isplatisim winu, zik ween waram. Bet pahr wisàm leetam — luhgsim, lai tas Kungs swehti scho darbu, tad pateesi panahkumi buhs brihnischki!

Misione.

Luhgschanu paklausischana. Apmehram 20 gadus **Kreewijâ** darbojas „Silais krusts." Scho beedribu galwenà misione ir wehrsta pret schuhpibu. Wini wisu scho laiku gan sawâs luhgschanas stundâs, gan mahjâs luhdsa Deewu, lai Winsch atpesti Kreewiju un lihdf ar to ari Baltiju no breesmigà zilwezes eenaidneeka alkohola. Daudsi apschaubija schìs tizibas luhgschanas, teikdami, ka schuhpiba Kreewijâ newis masinaschotees, bet gan wairoschotees; jo laudis paschi no schuhpibas neatstahschotees, un waldiba ari preeksch schuhpibas apkaroschanas neka reala nedarischot. Tomehr tizigajee nepadewàs schìm schaubam, bet apsinotees, ka winu Deews ir spehzigs brihnumus darit, tee luhdsa wehl jo karstaki. Rigâ ween schinî laikâ ir nodibinajuschàs kahdas 10 kristigas atturibas beedribas. Un notika brihnums — Deews luhgschanas paklausija. No Kreewijas Trona Augstumeem isgahja pawehle julijâ, pa mobilisazijas laiku slehgt wisas reibinoschu dsehreenu pahrdotawas. 22. augustâ Wina Keisariska Majestatei labpatikàs atteezinat alkoholisku dsehreenu tirgoschanàs aisleegumu us wisu kara laiku. Wehlak muhsu Kungs un Keisars pasinoja, ka Winsch nodomajis us wiseem laikeem aisleegt krona degwihna pahrdoschanu. — Bes tam finantschu ministrs P. L. Barks paskaidrojis, ka alkoholisku dsehreenu aisleegumu turpinaschana ari pehz kara warès notikt ar weeteju komuneestahschu peekrischanu. Ministrs saka, ka ja kara laikâ Kreewija war istikt bes scheem 700 miljoneem rublu, kurus eenehma par degwihnu, tad daudf weeglak tas nahkschot meera laikos. „Tauta skaidrâ prahtâ warès walstij daudf leelakus eenahkumus dot, nekà degwihna monopols."

Norwegijâ atturibas kustiba peenemas. Trihs pilsehtâs, kur bij us laiku slehgtas degwihna pahrdotawas, nobalsoja ari turpmak winas neatwehrt. No 23

pilsehtam, kur nahza uf deenas kahrtibu alkohola jautajums, 15 pilsehtâs alkoholisku dsehreenu tirgoschanâs tika aisleegta. Wisâ Norwegijâ wehl tikai 12 pilsehtâs ir degwihna pahrdotawas, bet neweenâ zeemâ.

Amerikas walsts ahrleetu sekretars Mr. Bryans ir pilnigs atturibneeks un nepeelauj pat sawâs weesibâs, kurâs peedalas ari zitu walstu preekschstahwi, pasneegt reibinoschus dsehreenus.

Afrikâ, Ugandu semê misionei ir ari ahrigi redsami panahkumi. Kur agrak melnee ugandeeschi dsihwoja, kâ wisi meschoni, tagad jau ostmalâ war redset garâs asês sakrautas kokwilnu pakas. Ugandeeschu zeemos jau atrodam mahjas pehz eiropeeschu stila, un daschâ labâ schahdâ skaistâ mahjinâ melnais negeris jau spehlè ar sajuhsmu uf sawa harmonijuma kristigus koralus. Jr tur jau kristigas basnizas, kur melnee sludina, dseed un spehlè. To wisu darijuse Deewa schehlastiba, jo nesen schee Kama dehli bij sawa waldneeka wehrgi, bet zaur ewangelijuma gaismu Ugandas kehninsch Dandi nahzis pee pateesibas atsihschanas un wisus sawus pawalstneekus atlaidis no wehrdsibas.

Pigmeja: **Es behgu atpakal.**

Kà aisschauts ehrglis
Pahr kalneem behgdams,
Kà wajats breedis
Pahr aisam lehkdams,
Es skreju pee Tewis, ak Deews . . .
Es biju behdsis
Tahlu no Tewis
Un pasauls wiltneekeem
Roku dewis,
Bet breesmigi peewilees . . .
Tur aiskalnu semê
Behdas un waidi;
Mihlsch wahrds tur sweschs
Un sweschi tur smaidi,
Tur druhms wifs, kà kapenês . . .
Tur mani breesmigâs
Kehdês kala,
Un grehku slogs speeda
Bes gala . . . bes gala . . .
Ak schausmas, ko pahrzeetu es . . !
Bet, mihlais Tehws,
Tagad behgu pee Tewis
Un luhdsos: neatstum
Mani no Sewis,
Kaut gruhti es noseedsees! . . .
Tew wahrdi tik laipni
Un mihlas Tew rokas,
Un Tawâ namâ
Nepasihst mokas . . .
Pee Tewis man labi ees!

Audsinaschana.

PARIZES LATVIEŠU PULCIŅŠ

Behrnu audsinaschana.

Tehwam un mahtei wajag pilnigi weenprahtigi darbotees schinî loti swarigâ usdewumâ. Ja teem ir kahdas domu starpibas, tad to newajag laut behrneem manit. Tehws nedrihkst „ne" un mahte „ja" teikt. Nedrihkst ari buht no weenas puses pahrmehriga stingriba un no otras atkal par daudf leela peelaidiba. Behrneem weenmehr jasin, ka katra pawehle, kà ari atlauja teek dotas kopigi no tehwa un mahtes. Ja behrnu audsinaschanas duetâ weens no wezakeem spehlès tschetru zeturtdalu takti un otrs atkal seschu astotdalu, waram eedomatees, ka tani mahjâ musika nespehs neweenu sajuhsminat. Tik pat maf war sagaidit panahkumus no armijas, kuru katrs no generaleem wada pret kopigu eenaidneeku pehz sawa isstrahdata plana, kà no behrnu audsinaschanas, kur tehws un mahte naw weenprahtigi. Ak, zik daudf jau tà samaitatu un ispostitu behrnu zaur schahdu nesaskanu!

Behrneem wajag pastahwigi redset: Tehws un mahte tura wahrdu. Nekas naw samaitajoschaks behrnu audsinaschanâ, ka draudet un apsolit, bet sawus draudus neispildit un apsolijumus neturet. Behrneem wajag palautees uf wezaku wahrda kà uf klints. Nekas nedrihkst wineem buht swehtaks un zeenijamaks, isnemot, sinams, Deewa wahrdu. Tadehl katram wezaku solijumam jabuht tahdam, ko wini pateesi war un grib ispildit.

Behrnu audsinaschanas **A-B-C jabuht paklausibai.** Paklausiba pret wezakeem wispirms un tad ari pret katru no Deewa eezeltu personu. „Paklausiba ir labaka nekà upuris." Daschi nedarbi un behrnu pahrskatischanâs war tapt weegli palaisti, bet nepaklausibai jatop weenâ waj otrâ weidâ sodital. Behrneem wajag tehwa un mahtes autoritati turet swehtu. Anarkisma un deewischkigu kà ari zilwezigu likumu nizinaschanas pereklis ir, pa leelakai dalai, dsimtâ.

Zeeschi saweenota ar paklausibu ir **godbijiba.** Muhsu laikmetâ godbijibu gan wairs tik wahrdnizâs war sastapt. Nekas wairs naw swehts. Maf ir sastopams starp jauneem laudim godbijibas pret zilwekeem un Deewu kà dsimtâ tà ari draudsè. Beeschi Deewa namâ behrni, Wiswehto un Wisuwareno kad peeluhdf, isturas, itkà tiktu uswesta kahda joku luga. „Amen" naw wehl labi pateikts, kad daschi smejas un sarunajas par zekigâm, weenaldsigâm leetam. Lai behrni dsimtâ nekad nerunatu par sludinataju, swehtdeenas skolotaju, waj zitu kahdu zeenijamu personu zitadi, kà ar dsiku godbijibu.

Eepasihstini sawus behrnus ar labàm grahmatam, mahzi winas wehrtet un mihlot. Tomehr Bibelei katrà sinà jastahw pirmà weetà. Derigas grahmatas ir labakee draugi. Lai muhsu behrni noslehds ar wineem jau no agras jaunibas zeeschu draudsibu. Agra eepasihschanàs ar labàm grahmatam atnems behrneem patiku draudsetees ar launeem laudim un lasit sliktas grahmatas. Lai mehs neruhpejamees tikai, ka muhsu behrni teek pasargati no neswehrtigas, launas, sagisfejoschas sehnalu literaturas, bet mums ari jagahda, lai tee dabutu lasit zehlus, us schkihstu dsihwu usmudinoschus rakstus. Nauda un laiks, isleetoti preeksch schi mehrka, atnesis wisleelakos prozentus. Neskopojees schinî sinà.

Mahju deewkalposchanas, ja tahdas teek noturetas, spehlès leelu lomu behrnu audsinaschanà.

Wedisim sawus behrnus jau agrà jaunibà pee Jesus. Lai nekad nedomajam: „Wini wehl par jaunu." Ak, kahdas preekschteesibas tew dotas, tehws, mahte, schos pukupumpurischus peewest pee dsihwibas Saules, lai tà winus attihstitu par brihnischkigàm paradises pukem, kuras ar sawu skaistumu un tihras, swehtitas dsihwes smarschu slawes Raditaju un aplaimos laudis! Neweens sludinatajs, neweens skolotajs to newar padarit, kas ir muhsu brihnischkàs preekschteesibas kà wezakeem,—atslehgt saweem behrneem debesis, atwerot wineem azis preeksch wisa skaista un Ta mihlestibas, kas reis teiza: „Laideet tos behrninus pee Manis nahkt!" Netizi, ka behrneem wajag eepreeksch peederet welnam un dsert no grehku gifts, eekams tee war palikt par Deewa behrneem un debesu mantineekeem. Lai neaismirstam ari sawus behrnus no agras jaunibas west us swehtdeenas skolu un sapulzem. Es saku west, ne suhtit. Mums wajag ari sche, kà eeksch wisa laba, eet pa preekschu, nedsiht, newilkt un negruhst. Kaut ari wini wehl nesaprastu neka no sprediķa, tomehr lai tee eeradinas mahzitees un atrastees deewnamà kà ihstàs mahjàs. Scho laiku tee swehtigi atzeresees wehlakos gados. Wezaku preekschsihme ir ta, kas wisam zitam peedod wehrtibu un sasneedsi panahkumus, jeb ari muhsu audsinaschanu padara par newehrtigu.

„Mahte, metas tumschs, waj behrni ir wisi sche?" jautaja wezs mirstoschs tehws, pehdejo reisi atwehrdams azis, mekledams un luhkodamees pa istabu. Kad behrni wehl bij masi, tehwam bij eeradums pastahwigi wakaros, kad jau metàs tumschs, waizat: „Mahte, waj behrni ir wisi istabà?" Un pehz apstiprinoschàs atbildes tas gahja aisslehgt durwis. Un tagad, kad palika tumschs, wina dsihwes wakarà, atskaneja jautajums no wina luhpam: „Mahte, waj behrni ir wisi sche?" Tehws, mahte, kad tew reis buhs jaschkiras no schejeenes, waj tu negribetu us jautajumu: „Waj behrni wisi ir sche?" dsirdet atbildi: „Ja, tee ir wisi Jesus rokàs, paglabati pee Wina kruhts?"

Tulkojis A. Ramans.

Starptautiskà Bibeles studija.

M. Laiona:

14. Dezembri. Mat. 28:16—20; Luk. 24:36—49.

Leelais usdewums.

Selta teksts: Redsi, es esmu pee jums ikdeenas lihds pasaules galam. Mat. 28:20.

1. **Leelà usdewuma Dewejs.** Muhsu Kungs Jesus tagad kà Uswaretajs, kà dsihwibas Leelskungs isdala sawas pawehles. Winam dota wisa wara debesìs un wirs semes. Winsch war apschehlot tos un teem peedot, kas grehkus noschehlo, un tos sodit, kas Winu nizina un wina pawehlem neklausa. Tikai zaur Winu ween zilwezei ir eespehjams isglahbtees no pelnità soda. Winam ir wara saweem ustizigajeem dot algu un tos pehz nahwes usnemt pee Sewis debesu laimè. Winam ir wara ari sawus ustizigos schelt semes wirsù wadit, sargat un glahbt. Winam ir wara ispildit zilweku luhgschanas, likt saulitei spihdet, leetum liht un wehjeem puhst. Winam ir wara likt semei trihzet, pluhdeem zeltees un issaukt zilweku nodomus. Laizigi keisari walda tikai par kahdu semes dalinu. Bet tas Kungs Jesus walda par wisu besgalibu un wisu semes lodi, par swehtajeem debesu gareem un par zilwekeem. Naw neweenas weetinas, kuru Winsch neredsetu un kur Wina wara nesneegtos un kur zilweki waretu no Wina isbehgt un paslehptees. Tik wareni un swinigi Winsch wehl nekad nebij sawu waru un wisspehzibu apleezinajis. Tadehl lai wisos dsihwes brihschos eewehrojam, ka tas Kungs Jesus redsmuhsu domas un darbus un ka Winam ir wara mums katrà gadijumà palihdset waj ari par grehkeem sodit.

2. **Leelà usdewuma ispilditaji.** Waj tee buhs engeli, schkihstee debesu suhtni, kuri nekad naw grehkojuschi, naw netaisnibu runajuschi, launus wahrdus leetojuschi, naw kahrdinaschanàs krituschi waj schaubijuschees tizibà? — Nè, tee ir atgreesti grehzineeki — Jesus mahzekli, preeksch Jesus noschkihruschees zilweki, wahjee radijumi, kuri spehj baikotees, raudat, noskumt, nogurt, issalkt, isslahpt, saslimt un nomirt. Jesus zilwekus suhta ispildit Wina deewischkigos usdewumus. Wina mahzekļu pulzinà bija leela daschadiba gados, spehjàs un tizibas stiprumà; bet Winsch issuhtija wisus. Wisi Winam derigi, katrs sawà weetà. Kam wairak dots, no ta wairak taps prasits. Un tà tas Kungs wehl schodeen, issuhta sawà warenà pestischanas darbà spehzigus wihrus, duhschigus jaunekļus, maigas jaunawas, trihzoschus sirmgalwjus un sirmgalwes un moschos waj biklos un glesnos sehnus un meitenes, kuri mihlè to Kungu Jesu. Kahda laime, ka drihkstam wisas radibas Kehnina swehtà usdewumà buht, Winu apleezinat, Winam dseedat slawu zilweku preekschà, isdalit par to Kungu Jesu drukatu wahrdu, uslikt kahdas kapeikas preeksch paganu misiones. Jau scheit mehs baudam lihds lihgsmibu, mirstot laimigi aisweram azis, sinadami, ka muhsu darbs mums taps ar muhschigu preeku un dsihwibu debesìs atmaksats.

3. **Leelà usdewuma plaschums un swarigums.** Eet pa wisu pasauli un darit par mahzekleem wisus laudis un tos kristit. Tas ir swarigs usdewums. Pasaule leela. Waj wiseem eespehjams semi apzelot? Waj eespehjams ismahzitees wisas pasaules walodas? Un zilweki weenmehr dsimst klaht. Tu esi aisgahjis garam kahdai weetai, kad kahdi ir atkal tur peedsimuschi un aug, kureem ari wajadsetu par mahzekleem tapt. Bet waj wisi klausis? Sehji tu Deewa wahrda sehklu sawà walodà tajà kaktinà, kur tu dsihwo un lai ziti tizigaji katrs to dara sawà kaktinà zitàs walodàs, kur tee dsihwo. Tahdà wihsè baudseem taps sludinats. Eesahzi sawà gimenè, mahjà, pee saweem beedreem un tad tahlak. Tu newari darit par mahzekli un kristit, kas to negrib un netiz, tapat ka tu newari isaudset stahdu; to dara saule, uhdens, gaiss un seme; bet taws peenahkums ir — seht. Bet eekam kahds top

par Jesus mahzekli, tew daudf jastrahdà, lai winsch tahds taptu. Tew japarahda winam mihlestibu, jamanto wina ustizibu, japarahda, ka wina dsihwe ir flikta, ka winam japasuhd, ka Jesus tos mihlè un grib glahbt un luhgt par winu un ar winu Deewu! Tew jaapmeklè flimus, truhzigus, nelaimigus, atstahtus, wineem japalihdf un jakaisa winu firdîs kahdus deewischkas dsihwibas graudinus. Tew jausmeklè apkahrt maldoschus, jawed us fapulzi, us jauneeschu beedribu waj fwehtdeenas fkolu u. t. t.

4. **Swarigs peekodinajums.** „Tos mahzidami turet wifu, ko es jums esmu pawehlejis". Ja taws garigais darbs eet fwehtigi us preekschu, tad netopi lepns un neeedomajees, ka tawa gudriba to darijusi. Ari tew pascham jaluhdf un jazihnas, tew wajaga fpehka. Tu, ziteem dodams, wari pats istukschotees, tadehl tew no kahda deewischkiga krahjuma wajaga weenmehr fwaigu fpehku fewî usnemt. Tadehl luhdsi, studè Bibeli, nemi dalibu pee ta Kunga fwehteem eestahdijumeem un tà fmelees fpehku fawai dwehfelei. Zitadi tu, zitus mahzidams, wari pats garigi isbankrotet. Ko tu ziteem mahzi, ir ari nepahrkahpjams un fwarigs preeksch tewis pascha. Nepahrgrosi neko pee Kristus pawehlem. Neskatees us teem, kuri daschas Kristus pawehles pahrlabojuschi, bet turi un ispildi wifu tà, kà Kristus to ir eestahdijis. Tas Kungs faka: „Debess un feme fudis, bet mani wahrdi nesudis.

Jesus Pilatus preekschâ.

5. **Warenais apsolijums.** Waj bailotees par nespehzibu fwarigo usdewumu preekschâ? Waj bihstees no eenaidneekeem? Taws darbs ir ta Kunga darbs. Eji, kà apsinigs eerehdnis fawa Waldneeka usdewumâ, un dari droschi, kas taws peenahkums. Taws Pestitajs, ja tu kalposi Winam, buhs ikdeenas pee tewis lihdf pasaules galam. Winsch gehrbs tewi ar fpehku no augscheenes, dos gudribu, ko runat un leezinat, un daris tewi lihgfmu fkumibâ. Un pehdigâ stundâ, kad tew buhs jaeet zauri nahwes Jardanei, ari tad tas Kungs buhs ar tewi.

J. Merkela:

Debessbraukschana.

21. dezembri. Luk. 24 : 50 — 53; Ap. d. 1 : 1 — 11.

Selta teksts: Winsch . . . tapa uszelts un weens padebesis to usnehma no winu azim. — Ap. d. 1 : 9.

Kad: Debessbraukschana notika zeturtdeen, 18. maijâ, 30. gadâ. Kur: No Eltas kalna, Betanijas tuwumâ; eepreekschejàs farunas — Jerusalemes tuwumâ. Kas: Jesus wirssemes dsihwes nobeigschana, kura bij fahkusees Betlemê; Kehnina kroneschana. Lasi: Ap. d. 1 : 1 — 11.

Augschamzehluschà desmit parahdischanàs.

Jesus parahdijàs: 1) Marijai Madalai, Jahn. 20 : 19; Mark. 16 : 9. 2) Zitàm feewam, atgreeschotees no kapa, Mat. 28 : 9 — 10. 3) Peterim, Luk. 24 : 34; 1. Kor. 15 : 5. 4) Mahzekleem zelà us Emau, Luk. 24 : 31. 5) Desmit mahzekleem bes Toma, Luk. 24 : 36. 6) Apustuleem kopà ar Tomu, Jahn. 20 : 36. 7) Pee Tiberijas esera, Jahn. 21 : 1. 8) Us kalna Galilejâ, Mat. 28 : 16; 1. Kor. 15 : 6. 9) Jekabam, ta Kunga brahlim, 1. Kor. 15 : 7. 10) Weenpadsmit apustuleem us Eltas kalna, no kureenes Winsch ari usbrauza debesîs, Mark. 16 : 19; Luk. 24 : 50; Ap. d. 1 : 4 — 9. Jesus neparahdijàs neweenam netizigam, tikai mihleem faweejeem. Waj tas tà ari nebuhs Wina tuwajâ atnahkschanas deenâ, kad tee, kas Jesum peeder, taps aisrauti Winam preti gaisâ? „Schis Jesus, kas ir usnemts no jums us debesim, tà nahks, kà juhs Winu esat redsejuschi debesîs uskahpjam" (Ap. d. 1 : 11). Pehz mironu augschamzelschanàs eeksch Kristus „mehs, kas dsihwojam un esam atlikuschi, tapsim aisrauti lihdf ar teem eeksch padebescheem tam Kungam preti gaisâ; un tà mehs buhsim arween pee ta Kunga" (1. Tes. 4 : 17).

Domugahjeens.

Jesus debesbraukschana. I. Augschamzehluschais, Luk. 24 : 36 — 43. 1. Meers ar jums! 2. Leelàs bailes. 3. Rahda

Ponzius Pilatus.

rokas un kahjas. 4. Winsch ehda ar teem. II. Rakstu isskaidroschana, Luk. 24 : 44 — 49. 1. Kristum wajadseja zeest. 2. Juhs esat leezineeki. 3. Gaideet us fpehku leezinat. III. Debessbraukschana, Luk. 24 : 50 — 53. 1. Peeluhgschana. Preeziga atgreeschanàs.

1. **Augschamzelschanàs deenas kopsanehmums.** Drihf pehz ta Kunga parahdischanàs Galilejâ, us kalna, mahzekli atgreesàs Jerusalemê, fawâ faeeschanas weetâ. Lukass mums dod fawa ewangelijuma beidsamâ nodalâ (24 : 44 — 53) pahrskatu par Jesus isteikumeem 40 deenu laikâ, starp Wina augschamzelschanos un debessbraukschanu, nenosaukdams atsewischkas parahdischanàs ihpaschi. Sawas otràs grahmatas pirmos trijos pantos (Ap. d. 1 : 1 — 3) winsch stahsta par Deewa walstibas tahlaku peeaugschanu. Schi ir fkaista pamahziba mahzekleem. Jesus scho darbu eesahka, tapehz teem wajaga to tàpat un tahdâ paschâ garâ turpinat. Lai papreeksch dsenamees pehz Deewa walstibas un Winas taisnibas, tad wifas zitas leetas mums taps peemestas.

2. **Pawehle gaidit us Swehtà Gara fpehku.** Tas Tehws bij apsolijis isleet Sw. Garu (Joela 2 : 28 — 29; Ap. d. 2 : 17 — 18; Luk. 24 : 49; Jahn. 14 : 16, 26; 15 : 26.) Tee nesinaja, kahdâ kahrtâ apsolischana tiks peepildita, un wini gaidija 10 deenas ar karstàm luhgschanam. Tee nebij fagatawoti eet un darit par mahzekleem wifus laudis, tos kristit un mahzit paklausit tam Kungam, eekams wini tapa peepilditi ar scho weenigo un augstako fpehku. Gaididami tee ari paschi pahrbaudijàs un atjaunoja fewî pagahjuschos peedsihwojumus un mahzibas. Ir ari laiks

preekſch mums, kad wajadſigs gaidit, ne ſlinkumâ un beſdarbibâ, bet luhgſchanâ un ilgojotees pehz ta Kunga; iſmetot no ſirds, kas kawè iſpildit muhſu peenahkumus. Sirpja waj iſkapts aſinaſchana naw weltiga laika ſchkeeſchana; darbs uſ trinamà akmins ſagatawo ahtraku plaujas eewahkſchanu. Wiſlabako muſiku arween iſdod noſkanots instruments. Tikpat nepeezeeſchama mahzekleem bij Sw. Gara kriſtiba. Schi kriſtiba weenigà darija winus ſpehjigus iſpildit debeſu walſtibas pawehles.

3. Apſolijums nodibinat miſioni. „*Kungs, waj Tu ſchinî laikâ . . .*“ (Ap. d. 1 : 1 — 11). Jeſus atraida ſcho jautajumu; wini nebij ſapratuſchi atbildi, kaut ari Winſch pats to bij dewis. Mahzekłu wajadſiba tanî laikà nebij iſſinat nahkamas leetas, bet dabut Sw. Gara ſpehku un iſpildit ſawu leelo uſdewumu. „*Juhs dabuſeet ſpehku,*“ t. i. ſpehku łaudis peeweſt Jeſum, ſpehku pahrſpeht wiſus eenaidneekus un kawekłus, kaut ari tee buhtu jo breeſmigi un neſkaitami daudſ; ſpehku darit brihnumus; ſpehku wadit draudſi. Mahzekli bij wadi, zaur kureem Sw. Gars, kà elektriſks ſpehks, ſuhtija gaiſmu un dſihwibu. „*Juhs buhſeet mani leezineeki.*“ Mums wajaga leezinat par kriſtigaja dſihwibu neſoſcho ſpehku, par apſolijumu peepildiſchanu, par wiſurklahtbuhdamo Jeſu, par Wina ſpehku — mums peedot wiſus grehkus, par Sw. Garu, kurſch muhs wed pa pateeſibas zełeem. Jo wairak kriſtigajs buhs ſewî pahrdſihwojis ſcho pahrwehrſchanos tizibâ un dſihwê, jo karſtaki tas ſpehs par Jeſu leezinat. Pateeſi leezinat war ari tikai par to, ko pats ir peedſihwojis un labi ſin. Lai leezinam ar wahrdeem, darbeem un dſihwi.

4. Debeſs braukſchana.

Kà ſałàm mirtem iſpuſchkota galwa,
Wiſs Ełłas kalna wirſus rihta mirdſumâ;
Kà kahda fantaſtiſka debeſsbalwa
Pahr winu bahligans mahkonitis augſtumâ.
Uſ kalna wirſus majeſtatigs, deewiſchķs
Stahw nahwes Uſwaretajs, un ap To
Uſ zełeem nometuſchees, mahzekli un draugi.
Tos ſwehti Winſch . . . Tad — mahkons apehno
Un pazeł Winu augſtak, augſtak . . . Aiſeet
Tur Jeſus, kur To goda tronis gaida,
Kur debeſsdraudſe ſweizot pretî ſmaida . . .
„Ejat!“ teiz engełi, kas eeraduſchees pehkſchni
Starp pawaditajeem, „un ſakat paſihſtameem,
Ka ſchitais Jeſus atnahks tahdâ paſchâ kahrtâ,
Kà redſejat To pazełotees augſchup! —“
Un ſpehja zeriba tur ſirdis dſima,
Kas dſirdeja ſchos maigos debeſswahrdus
Par wineem domat nekad neaprima . . .
Wehl tagad tizigee tos tura gahrdus
Un tizib's azim gaida nahkam Kriſtu —
Preekſch wiſas paſaul's grehkeem kruſtâ ſiſtu;
Bet Iſglahbeju teem, kas tiz un dara,
Kas diktets teek eekſch ſirds no Swehta Gara.

(A. Leite.)

5. Domas. 1. Domà un runà par Kriſtu, tad tu ſajutiſi Wina tuwumu. 2. Schis Meera Leelskungs dod ſkaidru apſinu, meeru eekſch Deewa, meeru ar łaudim, meeru ſche un muhſchibâ. 3. Wezajai ſtatujai uſ krahmu tirgu bij uſrakſts: „Pilſehtas wahrdâ es pawehlu meeru!“ Kriſtus nahk un *zaur Sw. Garu nodibina* meeru. 4. Tahds, kurſch ſewi ſauzas par Kriſtu, bet newar parahdit rehtas rokâs un kahjâs, ir wiltneeks. 5. Kriſtum wajag mums atklaht Rakſtus un ari atwehrt ſirdi, lai waretum ſanemt pateeſibu. 6. Gariga dſihwe un garigais ſpehks nahk no Sw. Gara, kurſch mums rahda ari Kriſtu un dara muhs ſpehjigus Winam paklauſit. 7. Kriſtigàs draudſes zeriba ir dſihws Peſtitajs, kas ir weenmehr klahtbuhdams un kas reiſ atkal atnahks ſawâ walſtibâ. 8. Winſch ir aiſgahjis mums weetu ſataiſit un ari muhs ſagatawot zaur Swehto Garu preekſch Wina dſihwokleem.

K. Hedina.

Atkahrtojums.

28. dezembrî. Atkahrtot ee-reekſchejàs 12 lekzijas.

Selta tekſts: Tas lai man nenoteek, ka leelos, ka ween ar muhſu Kunga Jeſus Kriſtus kruſtu. Gal. 6 : 14.

Zilweki raditi preekſch ſwehtlaimibas un draudſibas ar Deewu, ſawu Raditaju. Bet zaur to, ka ſahtans peekrahpa pirmos zilwekus, tee tapa łauni un tadehł neſpehjigi ſcho augſto mehrki ſapraſt un tà dſihwot, kà buhtu ſchà augſtà ſtahwokła zeenigi. Schis łaunums nu pahrgahjis no weenas paaudſes uſ otru un ſamaitajis zilwekus garigi un meeſigi. Tee juht poſtu, bet newar iſgudrot, kà tajâ eekłuwuſchi un kà no ta atſwabinatees. Deewa wehſts zilwezei — Bibele — mums atbild uſ abeem ſcheem jautajumeem. Tà kà pirmo no ſcheem nupat atbildeju, tad atleek wehl atbildet otru. Deews ſagahdajis pilnigu atſwabinaſchanu no grehka un lihdſ ar to no grehka algas — nelaimes, truhkuma, behdam, ſlimibam un nahwes — zaur

Jeſu Kriſtu, paſaules Peſtitaju.

Deews bija jau Wezâ Deribâ zaur praweeſcheem Winu apſolijis. Jeſus pats bij runajis par to, ka Tam jazeeſch un jamirſt par zilweku grehkeem. Laiks, kurâ tam buhs notikt, tuwojàs ahtreem ſołeem. Wina garigi tuwejee to ari noprata. Weens peerahdijums par to ir Wina ſwaidiſchana.

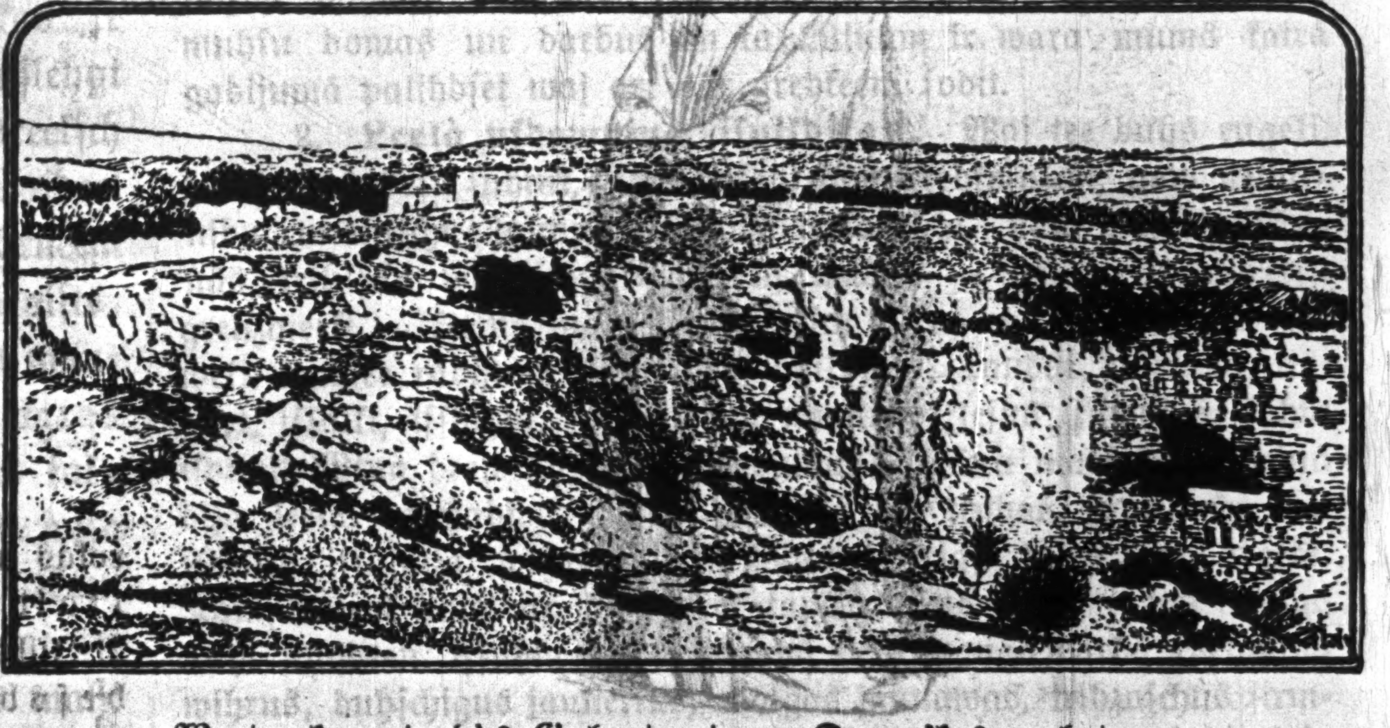

Weeta, kur atradàs Golgata, tuwu Damaſkas wahrteem.

1. Kriſtus ſwaidiſchana uſ behrem. Mark. 14 : 1—11. Kurâ laikâ tas notika? 1 p. Kurâ namâ? 3 p. Kas Winu ſwaidija? 3 p. Ar ko ta Jeſu ſwaidija? 3 p. Kapehz ta Jeſu ſwaidija? 8 p. Kam ſchi ſwaidiſchana nepatika? 4 p. Kapehz? 5 p. Kas aiſſtahweja ſcho ſwaidiſchanu? 6—9 p. Zeeſchanu tuwoſchanos ſludina ari

2. Ta Kunga Jeſus atwadiſchanàs meelaſts. Mark. 14 : 12—25. Kas ſarihkoja ſcho meelaſtu? 12 p. Kur tee to ſarihkoja? 15 p. Kà ſcho meelaſtu noſauza? 12 p. Kahdam notikumam par peeminu leeldeenas jehra meelaſtu mehdſa ſwehtit? 2. Moſ. 12 : 41—42. Kahdas baribas weelas mehdſa ſchinî meelaſtâ buht uſ galda? (Neraudſetas maiſes, ruhgts dſehreens (20 p.) un leeldeenas jehrs. 2. Moſ. 12 : 15—27.) Kà ſchis baribas atgahdinaja iſeeſchanu no Egiptes? (Behdu maiſi, gruhtu dſihwi Egiptê; glahbſchanos zaur aſinim.) Kahda gariga noſihme bij ſchim meelaſtam? (Jeſus, ta dſihwibas maiſe, ſpehzina un dod muhſchigu dſihwoſchanu; Wina aſinis ſchķihſta no wiſeem grehkeem. 1. Jahna 1 : 7.) Pehz ſchi meelaſta

3. Tas Kungs Jeſus iſzihnija gruhtu zihnu Getſemanes dahrſâ. Mark. 14 : 32—42. Kapehz tas Kungs Jeſus gahja Getſemanes dahrſâ? 32 p. Kas Winu tur pawadija? 33 p.

Kapehz tam Kungam Jesum wajadseja tik dauds luhgschanâs zihnitees? (Pasaules grehki guleja us Winu. Jahna 1 : 29.) Kà Jesus luhdsa? 35—36 p. Kà zihnijàs? Luk. 22 : 41—44. Ko Wina mahzekli darija pa luhgschanas laiku? 37, 40 p. Kahdeem wahrdeem Jesus pahrmeta mahzekleem winu kuhtribu? 37 p. Kà Jesus paskubinaja mahzeklus us Deewa luhgschanu? 38 p. Pa Jesus zihnischanâs laiku turpreti

4. Judass nodod to Kungu Jesu. Mat. 26 : 14—25, 47—50. Kapehz Judass bij peedalijees pee Kristus mahzekleem? (Goda un naudas kahribas labad.) Kahdu launumu winsch darija pret Jesu? 15 p. Par zik leelu naudas sumu Judass nodewa Jesu? 15 p. Waj Jesus sinaja sawu nodeweju? 21, 23, 25 pp. Kapehz tas Kungs peelahwa nodewejam usturetees starp saweem mahzekleem? Lai tas dsirdetu pateesibu, zaur mihlestibu taptu kustinats un atgreestos. Kà Judass usrahdija Jesu? 48 p. Kà Jesus wehl pehdejo reisi Judasu usrunaja, lai to mantotu? (Draugs.) Judass bij isdarijis sawu darbu.

Antonijas tornis us „Via Dolorosa," zaur kuru Jesus gahja us Golgatu.

5. Jesus top apzeetinats un nopratinats. Mat. 26 : 47—68 p. Kas nahza Jesu apzeetinat? Kas winus wadija? 47 p. Kas gribeja Jesu aiskawet? Jahna 18 : 10. Kà winsch mehginaja Jesu aisstahwet? 51 p. Waj mums wajag Jesu aisstahwet ar sobinu? Kahdeem wahrdeem tas Kungs norahj schahdu darbu? 52 p. Waj Jesum ir laizigas waras palihdsiba wajadsiga preeksch Wina walsts ustaisischanas? Jahna 18 : 36. Kapehz tas Kungs Jesus lahwàs sewi apzeetinat? 54, 56 p. Kahda eemesla dehl judu augstais preesteris nospreeda Jesum nahwes sodu? 63—64 p. Jahna 5 : 18. Mahzekli atstahja Jesu un behdsa, bet

6. Mahzeklis Peteris aisleedsa to Kungu Jesu. Mark. 14 : 27—31, 53, 54; 66—72. Kursch no mahzekleem aisleedsa Jesu? 68, 71 p. Kapehz winsch aisleedsa Jesu? Tam nebij Sw. Gara spehka, nepasina sawu nespehku un tadehl bij leelijees ka neapgrehzinaschotees. 29 p. Lai preekschfludinajumi peepilditos, lai tas sawu nespehku eeraudsitu un atgreestos. Waj mehs drihkstam leelitees? Kas mums war dot spehku pastahwet kahrdinaschanâs? Augstee preesteri aiswedа Jesu pee romeeschu pahrwaldneeka Pilatus.

7. Pilatus apstiprina ta Kunga Jesus nahwes spreedumu. Mat. 27 : 11—31. Kas apsuhdseja Jesu pee Pilatus? 12 p. Ko Jesus atbildeja us winu apsuhdsibam? 12, 14 p. Kapehz augstee preesteri nodewa Jesu Pilatum? 18 p. Ko judu wezaji mihleja labaki, Jesu Pestitaju waj slepkawu Barabu? 21 p. Kahdu sodu judi wehlejàs preeksch Jesus? 22—23 p. Kà Pilatus mehginaja attaisnot netaisno spreedumu? 24 p. Kà kara wihri issmehja Jesu pirms krustâ sischanas? 29—31 p. Kapehz Pilatus apstiprinaja netaisno spreedumu? (Bija pats netaisns). Kapehz kara wihri apsmehja un apmehdija Jesu? (Tureja Winu par judu kehninu.) Spreedumam sekoja krustâ sischana.

8. Pasaules Pestitajs top sists krustâ. Mark. 15:21—41. Kas palihdseja Jesum krustu nest? 21 p. Kur Jesus tapa peesists pee krusta? 22 p. Kà notika krustâ sischana? (Skat. nowembra numura 259 lappusê.) Kahdu wirsrakstu, kà Jesus nahwes wainu, Pilatus lika uslikt us krusta? 26 p. Ko sita pee krusteem reisâ ar Jesu? 27 p. Kapehz? 28 p. Ko kareiwji darija ar Jesus drehbem? 24 p. Kà garamgahjeji saimoja Jesu? 29 p. Kà augstee

Schaubigais Toms.

preesteri Winu apmehdija? 31 p. Ko darija, tee lihds ar Winu pee krusta peesistee? 32 p. Luk. 23 : 39—43. Kà daba peedalijàs pee Kristus zeeschanam? 33 p. Kahdus wahrdus tas Kungs sauza dewitâ stundâ (t. i. plkst. 3 pehz pusdeenas)? 34 p. Kà rokâs tas Kungs Jesus nodewa sawu Garu? Luk. 23 : 46 p. Kahdas sihmes notika tuhlit pehz Jesus mirschanas? Mat. 26 : 51—53. Kahdu leezibu klahtesoschais kapteins nolika par Jesu? 39 p. Kahdu juhs noleekat? — Bet dsihwibas Leelskungs newareja palikt kapâ.

9. Jesus Kristus uszelas no miroueem. Mark. 16:1—8. Mat. 28 : 9—15. Kad Jesus uszehlàs no miroueem? 1 p. Kas bij nowehlis akmeni no kapa durwim? Mat. 28 : 2. Kas bij notizis ar romeeschu kapu sargeem? Kahdu sinu un usdewumu swehtàs seewas tur dabuja no engela? Kahdu eewehrojamu Personu tizigàs seewas sastapa Leeldeenas rihtâ? Mat. 28 : 9. Kahdu usdewumu tas Kungs Jesus dewa tàm? 10 p. Ko sargi ispanda pilsehtâ? 11 p. Kà augstee preesteri apklusinaja scho wehsti? 12—15 p.

10. Kahdu leelu usdewumu tas Kungs Jesus usdewa saweem mahzekleem pehz augschamzelschanàs no miroueem? Mk. 16: 18—20 p. Ko tas Kungs Jesus darija pehz schi usdewuma doschanas? Usbrauza debesîs. Luk. 24: 50—53. Kà tas notika? Ap. d. 1: 9. Kahdu apsolijumu sanehma ta Kunga mahzekli Wina debesbraukschanas deenâ? 11 p. Waj ari mums jagaida us Kristus atnahkschanu?

M. Latona:

1. Janwari — Sogu gr. 4:4—16; 5:1—11.

Debora un Baraks isglahbj Israelu.

Selta teksts: Tas lai man nenoteek, ka leelos, ka ween ar muhsu Kunga Jesus Kristus krustu. Gal. 6:14.

1. **Israelim usbruhkoscho breesmu zehloni.** Ka grehks un nepaklausiba Deewam ir kauschu posts, scho pateesibu Israeka tautai bij daudsreis japeedsihwo. Kad ta kalpoja Deewam, no apkahrtejàm paganu tautam atschkihrusees, tad tai klahjas labi. Tad ta bij weenprahtiga, satiziga, meers bij walsts eekscheenê un apkahrtejàs paganu tautas bijàs no winas. Bet tiklihds Israels atkrita no sawa Deewa, sahka sajauktees ar paganeem, upuret winu elkeem un peenemt paganu eeraschas, tad ari sahka sust winas spehks, labklahjiba un duhschiba. Pret winu sazehlàs eenaidneeki, to uswareja, nospeeda un kalpinaja. Israeka tauta bij nostahdita paganu widst lihdsigi degoscham lukturim, lai rahditu paganeem tikumibas un schkihstas dsihwes gaismu, un lai sludinatu un apleezinatu ihsto Deewu. Bet tiklihds Israels scho usdewumu wairs neispildija, tad tas, kà isdsisis, newajadsigs lukturis, tika nostumts pee malas. Tà ari tagad Israels sawas atkrischanas dehl bij saudejis patstahwibu un nodots sem kananeeschu kehnina waras, kursch ar saweem 900 brunoteem dselsu kara rateem, kà bahrga Deewa rihkste, pahrmahzija Israeli 20 gadus. Kapehz muhsu laikâ tik daudz asaru un waimanu? Kapehz laudis tagad eekluhst nabadsibâ, behdàs, wahrgst us slimibas gultam, ir zeetumos un pahrmahzischenas namos? — Tadehl ka tee neklausa Deewa pawehlem, grehko, noleedz Deewu un nes tikai kristiga nosaukumu. Gan istabàs pee seenam tura gresnoschanàs dehl Bibeles teikumus, bet sawâ dsihwê pawisam tos neeewehro. Tee upurè pasaules elkeem — peekopj mantkahribu, lepnibu, nesahtibu, netikumibu un tà ar kauno dsihwi sabojà sawu meesu un garu.

2. **Brehkschana us Deewu.** Tagad Israels mihligo pukainu plawu weetâ peenahzis pee schausmigà besdibina. Eedomatos drangos tas nu eerauga plehsigus laupitajus, atdewis welnam weenu pirkstu, bet tas jau sakampis wisu roku. Nu Israels brehz us Deewu, sola labotees, atgreestees. Ja tauta buhtu paklausijusi Deewam weenmehr, tad tagad nemas nebuhtu tà jabrehz. Tà daschreis behrni, kuri usaudsinati deewbijigu wezaku mahjàs, tur mahzijuschees kristigus tikumus un ar lihgsmàm sirdim dseedajuschi mihligas dseesminas un mahzijuschees Deewu luhgt gan mahjàs, gan swehtdeenas skolâs, bet paaugot un apmeklejot laizigas skolas, nahkot sakarâ ar pasauligeem zilwekeem, peesawinajas to eeraschas un slikto dsihwi, apsihmedami to par „isglihtoto isturesschanos", atstahj Deewu, kursch tos behrnibâ bij aplaimojis, bet Ta weetu winu sirdis nu eenem mantas mihlestiba, paschaprahts, paschpakauschanàs un slawas kahre. Sawu agrako preekschsihmigo dsihwi tee nu nosauz par weenteesibu, nejehdsibu, neisglihtibu un wehl zitadi. Tai weetâ, kur teem wajadseja behrnibâ mantotos deewbijibas eespaidus un tikumus saweenot ar sinaschanam un nu rahdit kristigos dsihwes zelus ziteem, tee paleek lihdsigi pasaulei un dalas ar to isnihkstamos preekos. Tà daschu masà tizibina no pasaules top nomahkta us wiseem laikeem. Bet ir kahda daka no tizigu wezaku behrneem, kurus war salihdsinat ar Israeli schini lekzijâ. Tee eet gan, kà apstulbinati, ar pasauli roku rokâ, bet tomehr wehl gribetu paturet kahdu daku swehtuma sawâs sirdîs. Teem wehl ir kahdas eeraschas palikuschas no agrakâs deewbijigàs dsihwes un zaur tàm tee wehl atschkiras no pasaules. Bet pasaule no tawas nedroschibas nomana, ka tawâ sirdi wehl ir kahdi deewbijibas eespaidi palikuschi un ta sanemas, lai ari schos isskaustu. Nu tik tew atweras azis, tu nojaudi, ka esi gahjis pa tahlu, ka pasaules brihwiba ir preeksch apsinas wehrdsiba, ka pasaules preeku bagatiba ir dwehseles nabadsiba. Tu juhti, ka schajâ stahwoklî wairs palikt newari. Tew waj nu jatop brihwam, waj jaeet bojâ. Bet tew wairs naw spehka atswabinatees no pasaules eespaideem. Tew bailes un kauns no pasauligeem draugeem, ka tee tewi issmees, ja tu atkal sahksi zeenit usskatus, kurus agrak pats issmehji kà behrnischkigus un weenteesigus. Israelim bija spehka deesgan (daudz kareiwju), bet tas drebeja kananeeschu preekschâ. Israelim truhka tikumiskâ spehka, zaur kuru mantot duhschu, isturibu, dedsibu un droschu usstahschanos. Un bes schi tikumiskâ spehka nelihdseja leelais kareiwu skaits. Tà zilwekam atgreeschanos nekawè laizigee apstahkli, bet glehwuliba un stingras nostahschanàs un tikumiska-deewischka spehka truhkums. Israels no Baraka un Deboras wadits, sakawa kananeeschus. Tà ari grehzineeks, ja mantojis spehku no augscheenes, tajos paschos dsihwes apstahklos war uswaret grehku kaislibas, tapt brihws, laimigs un eesahkt jaunu dsihwi. Laimigs tomehr tas noklihduschais waj atkrituschais, kuram wehl isdodas, kà Israelim, brehkt us Deewu pehz palihdsibas, kaut ari pehdejâ brihdî.

3. **Deewa palihdsiba zaur Deboru un Baraku.** Deews iswed sawus plahnus itin beeschi zaur zilwekeem. Deewam wajadsigâ laikâ ir kaudis, kuri laikmetam un apstahkkeem preeksch zihnam ir peemehroti, kuri spehj eeturet aukstasinibu, sawaldîtees, meerigi pahrlikt, radit plahnus un kà wadoni sapulzinat un saturet kopâ kaudis. Tà Deews sawâ laikâ dod walstim wajadsigos waldneekus, draudsem sludinatajus, beedribam preekschneekus, swehtdeenas skolam skolotajus. Bet kad paeet winu laiks, tad teem waj zaur laizigu nahwi, waj ziteem apstahkkeem, jaatstahj saws darbs. Bet kad winu laiks beidsees, tad teem wairs neweizas, tee netop wairs saprasti. Deews suhta glahbschanu, palihdsibu, padomus, Ewangelijumu un usdewumus. Ir neprahtigi, Deewu luhdsot gaidit, lai Winsch luhgschanas ispilda zaur engeku parahdischanu. Deews paklausis luhgschanas, bet suhtis reisê ar sawàm pawehlem ari zilwekus, kuri buhs spehzigi Wina nodomu iswest. Un ja tu teem neklausisi un no teem nepeenemsi padomus, tad buhsi weltigi Deewu luhdsis. Deews paklausija Israeka brehkschanu, suhtija teem glahbejus — Deboru un Baraku. Bet Israelim wajadseja teem paklausit, jo zitadi winsch nebuhtu tizis isglahbts.

4. **Wadonu preekschsihmiga isturesschanas.** Kananeeschi sakauti, Israels no winu juhga atswabinats. Waj Debora un Baraks newareja tagad buht lepni un paschmihligi, nostahtees tautas preekschâ un sazit: „Eewehro muhs, Israel, mehs tewi atpestisim!?" Ne! Debora un Baraks dseed Deewam slawas dseesmas par atpestischanu. Wini preezajas, ka tauta atswabinata un ka Deews winus pee schi darba kà rihkus leetojis. Ne wehsts no lepnas uspuhtibas un paschmihligas eedomibas, itin kà wini tik buhtu bijuschi tee warenee. Ja dsihwê isdodas kahds usnehmums waj darbâ, waj mahjâs, tad neuspuhtees, jo tu tiki pee laba gala isnahkuma zaur Deewa palihdsibu, kas tew peeschkihra gadijeenu un lihdsekkus. Sludinataja waj swehtdeenas skolotaja pasemiga un laipna usstahschanàs pehz truhziga spredika waj lekzijas daudz wairak rada swehtibas un pagodina Deewu, nekà lepna un uspuhtiga isturesschanas pehz spihdoschas runas. Jo masaks tu buhsi sawâs azîs, jo leelaks tas Kungs buhs zaur tewi kauschu azîs un jo leelaks Wina spehks parahdisees tawâ darbâ.

Mums raksta:

Kareiwju wehstules.

Man atkal isdewiba garâ atgreestees juhsu widû un, apkahrt ejot, it mihli Juhs wisus sweizinat, lai gan nespehju Juhs sche wehstulê nosaukt pee wahrdeem. Paldees mihlam Deewam, esmu dsihws un pee weselibas. Launums man naw notizis. Ilgaku laiku bija klusu, bet nu atkal no jauna eesahk leelgabalu pehrkons ruhkt deenu un nakti. Muhsu diwisijâ kahjneekos un ari leelgabalneekos

bija gandrihs wisi ridsineeki. Laba daļa no teem jau dus un daļa ir sakroplotu. Kas winus apgahdàs? Wilhelm, waj tu?

Fr. Bergs.

Sirsnigi Juhs tur dsimtenê apsweizinaju un issaku leelu paldees par suhtijumu. Seemai nahkot man siltà weļa it labi noderès. Par Juhsu labsirdibu lai atmaksà ta Wisaugstakà Wara.

R. Akmens.

Sawa beedra un sawâ wahrdâ greeschos ar luhgumu, waj Juhs nebuhtu tik laipni un issuhtitu mums weenu eksemplaru „Krist. Wehstn." Sche dsihwe naw weegla; to nezentischos aprakstit. Zeram sagaidit. Jums un wiseem saziſchu Deewa palihgu. Sawa beedra Kruhmina wahrdâ:

Sch. Semesarajs.

Zeen. br. Redin! Noklausotees Juhsu wakarejàs kanzeles runas swehtigajâ aisrahdijumâ, ka teem, kas ir aizinati us ta Jehra kahsu meelastu, ir jabuht pilditeem ar swehtu mihlestibu us to Jehru paschu, kà ari uj wiseem teem, kuri tam Jehram peeder, tiku us weetas atgahdinata pee kahdas naktsparahdischanas, ar kuru reis tas Kungs mani schehligâ kahrtâ aplaimoja. Buhtu wehlejusees to isteikt wisas sapulzes preekschâ, bet tà kà apstahklu dehl neusdroschinajos us scho atļauju zeret, tad teeku eekschkigi dsihta usrakstit scho, ar Juhsu runu tik ļoti saskanigo, parahdischanu us papira schinî weetâ.

Wairak gadus atpakaļ — manas pirmàs pamoschanàs laikmetâ, naktî, sapnî — man sehschot, tika eelikta no neredsamas rokas kahda skaisti, glihti aprakstita, balta papira loksne klehpî, us kuras skaidrâ latweeschu walodâ — burtu pa burtam un sihmi pa sihmei stahweja usrakstiti sekoschee wahrdi: „Eļļa, kura gekigàm jumprawam truhka, schis noslehpumainais „kaut kas," ar kuru gudro jumprawu sirschu trauki bija pilditi, ir mihlestiba." Ar scho saskan Jesus wahrdi. Mat 24:12: „Un tapehz, ka netaisniba ees wairumâ, mihlestiba pee daudseem (ne pee wiseem) isdsisis." — 25:8 — „jo muhsu eļļas swezes isdseest."

Tad — 1. Korint. 13:13 ir teikts: „Bet nu paleek tiziba, zeriba, mihlestiba — bet ta leelakà no tàm ir — mihlestiba."

Bet ka bes Swehta Gara mehs scho deewischko mihlestibas eļļu newaram dabut, par to leezina negrosami Romeescheem 5:5: „Jo Deewa mihlestiba ir isleeta muhsu sirdîs zaur Swehto Garu."

Ta Kunga swehtibas Jums wiseem nowehledama mahsa K.

Pateizos alasch Deewam par Juhsu mihlestibu, kura man palihdsejusi tikt ahrâ no garigas tumsibas, kurâ mozijos daschus gadus. Sanehmu Ewangelijuma dseesmas un kreewu Jaunderibu. Paldees! Puse no muhsu rotas saldateem ir latweeschi, starp teem ari 8 skolotaji. Mani beedri pee sarunam par Deewu jau masak saimo, bet sahk peekrist Deewa wahrdeem. Sanehmu ari „Krist. Wehstn." ar „Golgatas kalendari." Schee man tik neissakami mihļi; sirds atdsihwojas no jauna winus lasot, garâ aislidoju pee Jums. Ir leela pahrmaina us brihdi attahlinatees no beedru kļumigàm terseschanam un apsweikt schos swehtigos weesus. Topu arween laimigaks, jo Deews dod mums uswaru par grehkeem. Sahkumâ strahdajàm pee Nemanas tiltu apzeetinajumeem un apkahrtejàm posizijam. Wehlak sanehmam Olitas apsargaschanu. Tagad darbojamees pee pretschu islahdeschanas u. z. darbeem. Muhsu armijas komandeers aisweda us Warschawu dahwanas, ko sametàm preeksch truhkumzeetejeem poļeem. Pahrtikas weelas deesgan dahrgas. Lai tas Kungs pasargà muhsu Kreewijas walsti ar winas Kungu un Keisaru Nikolaju II.! Aisluhdseet par mani!

J. Rudsits.

Mihļotee brahļi! Ar aisgrahbtu sirdi rakstu jums un ļoti preezajos, ka neesat mani aismirsuschi un esat man atsuhtijuschi „Krist. Wehstnesi" un Golgatas kalendari. Muhsu mihļotais Meistars to jums diwkahrtigi atdos. Es esmu meesigi gluschi nabags un slims. Eekschkigas sahpes, ehst newaru. Ahrsti saka, ka man eekschâ audseji; grib taisit operaziju. Paldees par raksteem un wehstuli. Us redseschanos debesswalstibâ! Jahnis Wismins, Maskawâ.

Muhsu lihdsstrahdneeks, dsejneeks Jekabs Rosenbergs (Kalnu Jekabs) raksta: „Mani nonehma kara klausibâ us floti. Esmu jau zeļâ us Kronschtati. Aisbrauzot wehl eesuhtu Jums daschus dsejoļus. Paldees Deewam, esmu spirgts un pilnigi paļaujos Deewa rokai. Luhdseet par mani — bet es nekad neaismirsischu Juhs."

Apskats.

Pasaules karsch.

Kreewu-wahzu-austreeschu karsch. Pirmais wahzu-austreeschu usbrukums Kreewijas Polijai, kursch notika oktobra sahkumâ, tika pilnigi atsists. Atsischanas zihnas turpinajàs wisu oktobra mehnesi un scha mehnescha beigâs muhsu pulki austreeschus Galizijâ bij atspeeduschi lihds Krakowai un wahzeeschus Polijâ lihds robeschai. Peremischlas blokade tika atkal atjaunota. Karpatos muhsejee eenehma Tornowu un Austrum-Pruhsijâ Johannisburgu un nokļuwa lihds Masuru esereem. Nowembra sahkumâ wahzu-austreeschu pulki atkal atjaunoja usbrukumu Kreewijas Polijai, bet schoreis wini nonahza Warschawas tuwumâ tikai us 60 werstim. Pehz ofizialeem sinojumeem mehs nowembra widû us kara lauka waram atsihmet schahdu ainu: Usbruhkot no Tornas puses muhsu kara spehkam Lodses rajonâ, wahzeeschi gribeja saskaldit muhsu armiju diwâs daļâs, lai tad katru armijas daļu sakautu par sewi. 7. nowembrî, kad leelà kauja ispletàs us 100 werstu garas frontes, wahzu spehkeem teescham isdewàs islausitees zauri muhsu kara pulku linijai. Bet jau daschas deenas wehlak wahzu domatais panahkums iswehrtàs preeksch wineem pascheem par leelu saudejumu. Muhsu kara spehks drihs paguwa atjaunot

pahrrauto fronti un tahdā kahrtā aisgahja wahzeem aif muguras. Wesela wahzu armija, tuwu pee 290,000 wihru, nu bija nogreesta no pahrejeem wahzu spehkeem un eelenkta no wisām pusem. Wineem nu buhs jaiswehlas, waj padotees, waj ar milsigeem saudejumeem atkahptees. Kad zentrā notika schahda aplenkschana, zihnas abos spahrnos wehl turpinajās, bet ari labais spahrns neaistureja muhsu pretusbrukumu un sahka atkahptees us apm. 70 werstis garas linijas. Muhsu jahtneeki eeguwa dauds guhsteknu un leelgabalu. Bet drihs pee Lodses parahdijās jauni eenaidneeka spehki, tomehr ari winu usbrukums tika apturets. Wehlak ari kreisais wahzu spahrns atkahpās. Kaujās us seemeleem no Lodses ween wahzi saudejuschi starp 6. un 9. now. 10,000 guhsteknus, daschus desmit leelgabalus un 30 loschmetejus. — Krakowas rajonā no 6. lihds 10. now. muhseji jaguhstija 20,000 austreeschus un wehlak wehl 8,000. — 11. nomembri muhsu kara pulki eenehma Homonnas pilsehtu, otrpus Karpatu kalneem un saguhstija wairak tuhkstoschus austreeschu. No schejeenes muhsu spehki sahk eebrukt Ungarijā. — Wahzu generalschtabs sino: „Isschkiroschā kauja Polijā teek atlikta, jo pamanita jaunu kreewu spehku tuwoschanās."

Kreewu-turku karsch. Jau tuhlin pirmās deenās pehz Turzijas kara eesahkschanās, muhsu kara spehks eenehmis Aif-Kaukasijā wairakas turku pilsehtinas; swarigakās no tām ir: Bajaseta, Diadina. Eenemtas ari Siwinas un Keprikejas posizijas. Tā nu zelsch walā us Turzijas zeetoksni Erserumu. Turki gan steidsās sapulzinat leelus kara pulkus un wahzeeschu wadibā mehginaja kreewus issist no eenemtām weetam. Turku usbrukums tomehr tika atsists ar leeleem saudejumeem preeksch wineem. — Turku armija Aif-Kaukasijā esot 200,000 wihru leela.

Frantschu-anglu-belgeeschu-wahzu karsch wehl noteek turpat pee Wahzijas robescham. Kaut gan neweena puse neteek us preekschu, tomehr kaujas ir loti niknas. Tā, peem., us 15 werstu garas kaujas linijas, no Nuportas lihds Diksmondai, zihnās nem dalibu katrā pusē 500 leelgabali. Apkahrtne isskatas it kā semes trihzes peemekleta.

Austreeschu-serbu-melnkalneeschu karsch. Austreeschi sapulzinaja leelus spehkus pret serbeem un melnkalneescheem, lai pahrwaretu serbus un eetu zaur Serbiju us Turziju. Gan daschās weetās austreescheem isdewās peespeest serbus atkahptees. — 27. okt. serbi eeguwa 200 guhsteknus, starp teem 6 ofizeerus, 1 palkawneeku un 2 loschmetejus. — 13. now. stipra austreeschu kolona usbruka melnkalneeschu posizijam pee Wischnegradas, Bosnijā, bet tika atsisti un zeeta leelus saudejumus.

Japanu-wahzu-austreeschu karsch. Pehz 71 deenas ilgas pretoschanās wahzu Zindao zeetoksnis padewās japaneem 26. oktobri. Zeetokschna garnisons bijis 5,000 wihru leels. Japanu rokās krituschas nesabojatas 2 leelgabalu un 6 minulaiwas. Austreeschu kreisers „Kaiserin Elisabet" nogremdets. — Japani gatawojotees nahkt karot us Eiropu.

Flotes darbiba. 15. oktobri wahzu kreisers „Emden" Klusā okeana peekrastē ar minu nogremdejis muhsu kreiseri „Schemtschug". — 17. okt. anglu kreisers „Hermes" juhras schaurumā starp Franziju un Angliju tizis nogremdets no wahzu semuhdens laiwas. Gandrihs wisi zilweki isglahbti. — 5 wahzu kreiseri, kas brauka pa pasaules juhram, twaikonus gremdedami, sastapās ar anglu 3 kreisereem pee Tschiles, Deenwidus-Amerikā. Sadursmē nogrimuschi 2 anglu kreiseri. — 28. okt. Anglu kreisers „Sidnej" Indijas okeanā ussahka kauju ar wahzu kreiseri „Emden", kursch nogremdejis wairak tirdsneezibas kugus. „Emden" usskrehja us sehkla un sadega. — No wahzu semuhdena laiwas Lamanschā nogrima anglu leelgaballaiwa „Niger". — 27. okt. Wahzu kreisers „Greier" apturets Honolulu ostā, jo nebij laikā isbrauzis. — 29 okt. Turku kreisers „Goeben" dabujis bojajumus. Pee Sewastopoles to kehruschas 3 kreewu granatas. — Muhsu Melnas juhras flote nogremdejuse pee Sanguldakas 4 turku transporta kugus ar kara peederumeem. 248 turku saldati un wahzu ofizeeri saguhstiti. — 6. now. muhsu kugi bombardeja turku ostu Hopu. 14. now. Anglu brunu kugis „Bulwark" nogrimis no eksplosijas, kas notikuse, kā leekas, kuga eekscheenē. — 14 now. Anglu juhras ministrs Tschertschhila sinojis, ka lihds schim angli saudejuschi 19 proz. no saweem tirdsneezibas kugeem un ka lihds 1915. gada beigam angli paleelinās sawu kara floti par 15 kara kugeem, bet Wahzija tikai par 3.

4. now. notika otrreisejā **Leepajas bombardeschana.** Ap plkst. 9 no rihta tuwojuschees Leepajai 2 wahzu kreiseri, 7 minu kugi un 3 transporta twaikoni. Ap plkst. 10 sahkuschi schaut us bijuscho kara ostu un ari us pilsehtu. Sabojatas: Romnas dselsszela pasascheeru stazija, eljas fabriku „Masuta" un „Nobela" petrolejas noliktawas (istezeja ap 60,000 pudu petrolejas). Wairakās weetās iszehlees ugunsgrehks. Zeetuschi pawisam 110 nami. Saudejumi par 100,000 rbl. Pirmais schahweens, kā „Lib. Ztg." sino, trahpijis brahlu drandses luhgschanas namu, Karlines eelā 5, kursch ispostits. Pehz „Rig. Aw." sinam, nogalinatas 10 personas, eewainotas 40. Pehz 4 un pus stundas ilgas bombardeschanas, isschahwuschi pawisam 598 schahweenus, wahzu „waroni" aisbrauza.

Austreeschi saudejuschi lihds 1. nowembrim Serbijā 3128 wirsneekus un 145,470 apakschkareiwjus. Schee saudejumi istaisa 1/3 dalu no wisa kara spehka, kursch darbojas pret Serbiju. Galizijā austreeschu armija saudejusi 16,600 wirsneekus un 737,156 apakschkareiwjus. Ungarijā eewainoti un krituschi 67 wirsneeki un 1705 apakschkareiwji. Tahdā kahrtā pirmos trijos kara mehneschos Austrija saudejusi wairak nekā 900,000 wihrus, kas istaisa 27 prozentus no Austro-Ungarijas kara spehka.

Nakti us 15. nowembri **bulgaru banda**, 400 wihru sastahwā, ar diweem loschmetejeem usbruka 100 wihru leelai serbu saldatu nodalai. Kauja ilga wisu deenu. Abās pusēs saudejumi leeli. Satiksme ar Nischu us daschām deenam pahrtraukta; zelu islabo.

Epira esot peeweenojusees Greekijai.

Daschadas sinas.

Ahrsemes.

Buhri, kuri 1900. gadā saudeja sawu patstahwibu, gribeja ismantot Anglijas gruhto stahwokli un eekarot atkal patstahwibu. Buhru palkawneeks Marigs, generali Dewets un Beijers bij sapulzinajuschi leelaku dumpineeku pulku. Notika wairak kaujas starp dumpineekeem un waldibai ustizigeem kara pulkeem. Uswara swehrās anglu pusē, un tā zer dumpi drihs nobeigt.

Rumani un Italeeschi brunojas un, gadijumā, nostahsees trejsaweenibās (muhsu) pusē.

Sekſchſeme.

Zarſkoje Selas pils laſaretê Winas Majeſtate Keiſareene un Wiſaugſtakàs Meitas iſpilda ar leelako uſwanibu wiſus ſchehlſirdigo mahſu darbus.

Lihdſſchinejais **Widſemes gubernators** Swegınzews atwalinats no amata. Wina weetâ nahk par gubernatoru A. J. Kelepowſkis.

„Kr. W." Nr. 10. aprehkinâ par Kreewijas eedſihwotaju ſkaitu eeweeſuſees drukas kluhda. Wajadſeja buht ſekoſchi: **Kreewijas eedſihwotaju ſkaits** aprehkinats 1913. g. uſ 174,099,600 dwehſelem.

† **Muhſu lihdſſtrahdneeks Jahnis Skare** (Pigmejs) ſawâ 24. dſihwes gadâ Skatres zeemâ, juhrmalâ, Kurſemê, 11. now plkſt. 2 deenâ aiſmiga eekſch ta Kunga un tapa paglabats 15. now. tureenes kapos. Nekrologs nahkoſchâ numurâ. — Nahkoſchâ gadâ paſneegſim wairakus wina dſejoļus.

Uſ kara lauka beſ markas war ſuhtit tikai wehſtules.

Kalnu Jekaba:

Atwadotees.

(Weltits maneem mihleem beedreem, eeſtahjotees flotê.)

Kas to ſazis, kas to ſina,
Waj mehs wehl reiſ ſneegſim rokas?
Waj wehl kahdreiſ muhſu zeli
Dſihwes gaitâ kapâ lokas?!

Wehtra zelas, wilni augſti
Muhſu dſihwes laiwu ſwaida;
Kas to ſin, ko lems mums mirkli,
Kuri, nahkamibâ gaida?

Waj pret ſtahwâm klinſchu ſeenam
Muhſu kugis dragats ſchķelſees?
Waj par winas aukas joneem,
Niknas bangas pahri welſees? — —

Kas to ſazis? — it kâ miglâ
Redſam, zelſch mums tahlak lokas —
Wiſſpehzigas waras preekſchâ
Pazelam mehs gurdas rokas . . .

Tomehr, wiſs ir weens, kurp eeſim,
Nekritīs mums mats no galwas,
Ja ta nebuhs Deewa ſina, —
Guhſim tikai Wina balwas.

Tizibâ mehs turpu ejam,
Kur muhs gaida Jaunâ deena.
Tagad katram ſawi zeli —
Tomehr, reiſ pee mehrka weena . . .

Gipkâ, 10. oktobrî 1914. g.

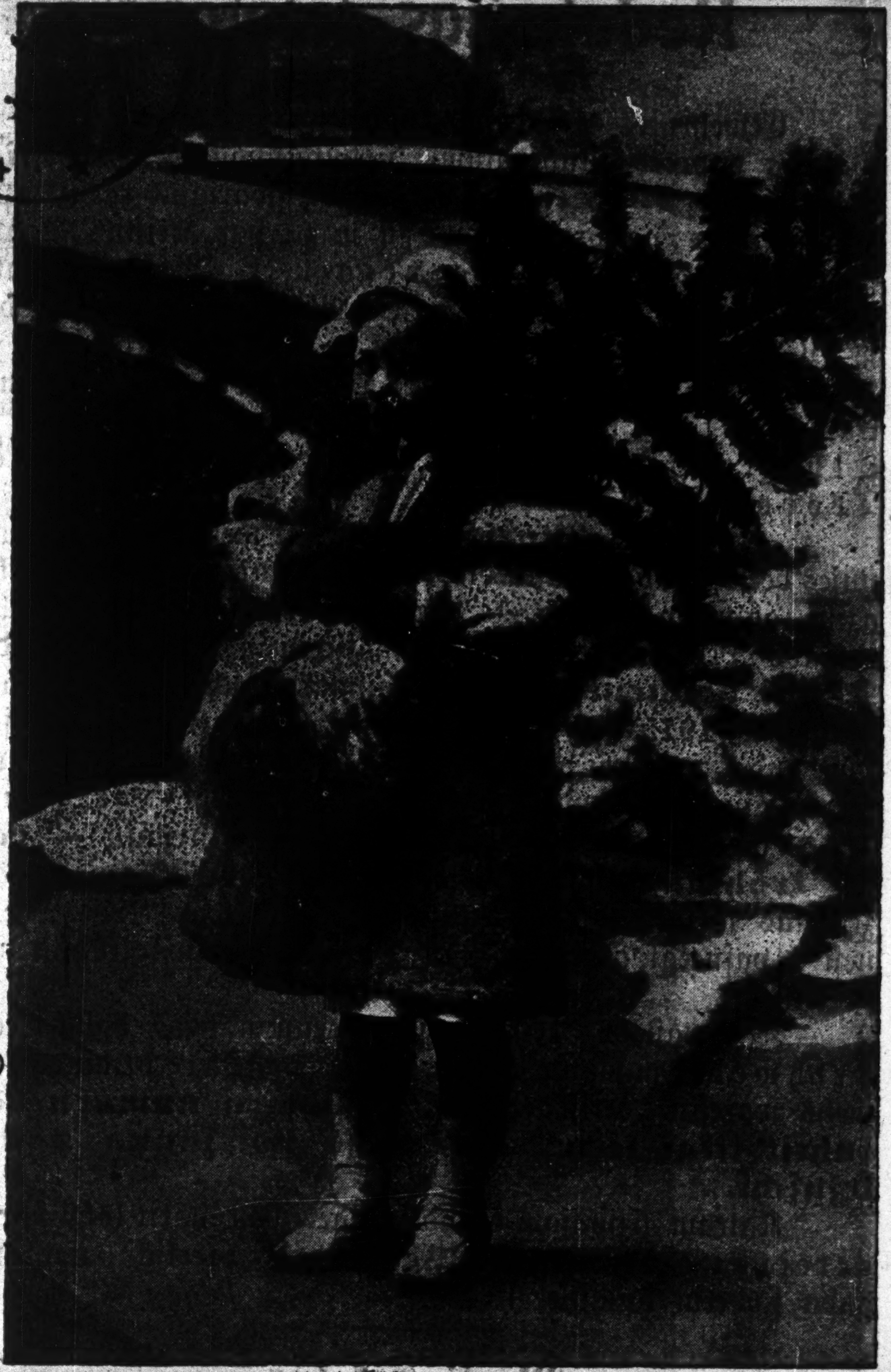

Kalnu Jekaba:

Tu eſi, Deews, mans patwehrums!

90. Dahw. dſ. 2. p.

Tu eſi, Deews, mans patwehrums,
Kur dſihwes wehtrâs droſchi ſtahwu!
Tu mani eſi radijis
Zaur wiſſpehzigo wahrdu ſawu.
Pirms kalni, juhras raduſchees
Un ſemes pamati bij zelti,
Pirms paſaule bij radita —
Tu pahrwaldiji muhſchib's telti.
Tu eſi, Deews, mans patwehrums!
Jo kas es buhtu gan beſ Tewis?
It wiſu to, kas manim ir,
Tu man kâ balwu eſi dewis.
Tew peeder gadu tuhkſtoſchi,
Tee Tawâ preekſchâ ir, kâ deenas,
Jo tawâ rokâ muhſchiba,
Kur laika pawedeeni ſeenas . . .
Tew peeder mana dſihwiba,
Tew peeder mani muhſcha gadi;
Ar ſawu roku ſpehzigo
Tu mani paſargi un wadi.
Tu eſi, Deews, ta ſtiprâ klints,
Kur dſihwes wehtrâ droſchi ſtahwu!
Lai wehtra kauz, lai bangas ſchķihſt —
Es paļaujos uſ ſpehku Tawu!

Redakzijas telefons.

Eewehrojot tagadejos nopeetnos laikus un Deewa wahrda papreekschsludinajumu peepildischanos, **„Kristigs Westnesis 1915. gadâ** pasneegs swarigus rakstus par pamoschanos no prof. Fineja u. z., par Kristus atnahkschanu no Dr. R. A. Torreja u. z. Buhs ari raksti no ewangelista Mudija, F. B. Meijera, Inwuda, P. Lauberta, W. Fetlera, J. Pukukalna, O. Legsdina, H. Redina, A. Leepina, M. Latona, skol. J. Stuhrmana, A. Leite, Kalnu Jekaba, A. Elberta, skol. Reinwalda, Melanijas Fetter, Teodoras un dauds ziteem.

„Krist. Wehstnesis“ isnahks ik mehneschus 32 lappuses beess, bildem puschkots, plascha satura, paturot preeksch azim galweno mehrki — garigu pamoschanos un swehtischanos Deewam. Zena paleek lihdsschinejà — **2 rub. gadâ. Jauni abonenti**, kuri buhs aismaksajuschi lihds 31. janwarim 1915. g., dabùs peesuhtitu dezembra mehnescha scha gada numuru bes maksas. **Katrs abonents**, kursch buhs aismaksajis wisu abonenta naudu lihds 31. janw. 1915. g., gada beigâs dabùs bes maksas premiju — **rakstu krahjumu** scha gada apmehrâ. Daschas reises gadâ zeturtas loksnes weetâ zentisimees, lihds ar „Krist. Wehstnesi“, pasneegt ari peelikumu **„Wiseem“** waj kahdu zitu peelikumu.

Kas pastellè 10 eks. us weenu adresi, dabù weenu brihweksemplaru. Luhdsam pastellet drihsumâ, jo mehs waresim „Krist. Wehstn.“ **janwara numuru peesuhtit tikai teem, kuri buhs no jauna pastellejuschi.**

Katram tizigajam tagad ir isdewiba darit labu darbu, eeteizot **„Kristigu Wehstnesi“** preeksch nahkoschà gada saweem kaimineem.

Morijas kalns.

Tà nosauz no Jerusalemes us seemela rihteem atrodoschos kalnu, kursch pirmatnes laikos no Akras bijis atdalits zaur eeleju, kura, pehz judu wehsturneeka isteikumeem, bijuse apdsihwota no Amoneeschu tautas peederigeem. Dawida laikâ Morijas kalns nebija pee pilsehtas dalas peeskaitits, bet bija jebuseescha Orna tihrums, no kura ari Dawids winu nopirka (2. Ken. 16 : 25). Tai paschâ weetâ Salamans wehlak usbuhweja deewnamu (2. Ken. 3 : 1). Schi kalna augstums bija mahksligâ kahrtâ pazelts us kahdàm 700 pehdam un aptaisits ar kwardratweidigu muhra seenu. Kà sinams, tad us scha kalna Abraams sagatawoja sawu dedsamo upuri (Laik. gr. 22 : 2). Us scha pascha kalna mehra epidemijas laikâ kehninsch Dawids redseja engela parahdischanu un upureja grehku noschehloschanas un peeluhgschanas upuri (2. Ken. 24 : 16 — 25). Tagad us kalna wirsotnes, paschâ widû stahw turku basniza, usbuhweta no Sultana Omara 7-tâ g. s. pehz Kristus. Leeluma un krahschnuma sinâ scho basnizu skaita par otro pehz Mekas moschejas. Pirmak schat moschejâ neweenam kristigajam nebija atwehlets eeeet — pat sehtplazt nè; bet muhsu deenâs schis aisleegums saudejis sawu noteiktibu, un zelneeki winu alasch dabû apskatit.

Behrneem.

Legsdinu Oswalda:

Apsweizinaschanas dseesma.

(Leetojama swehtd. skolas isrihkojumâ. Meld.: Ew. Ds. III, d. Nr. 16).

1. Sweiki, dahrgee weesi,
Muhsu paspahrnê!
Preeks mums leels pateesi
Wiļno dwehselê:
Eelihgsmoti esam
Wisi — leels waj mass,
Deewam slawu nesam
No sirds pilnibas.

Koris: Aleluja! Dseedat gribam nu,
Wehstit Deewa mihlo wadibu:
Winsch mums palihdsejis,
Winsch mums palihdsejis —
Slawets lai ir Wina leelais (swehtais,
dahrgais) wahrds!

2. Deewa aisgahdibâ
Atrodamees mehs,
Muhsu swehtdeensskola
Jauki usplaukt spehs.
Jauneem, wezeem teiksim,
Zik tas Kungs ir labs!
Schint weetâ Jesus
Weenmehr slawets taps.

Koris: Aleluja! Dseedat gribam nu,
Wehstit Deewa mihlo wadibu:
Winsch mums palihdsejis,
Winsch mums palihdsejis —
Slawets lai ir Wina leelais (swehtais,
dahrgais) wahrds!

3. Atjaunotu sparu
Strahdat sahksim nu!
Luhdsam Swehto Garu
Mums par palihgu . . .
Aiskaweto steigsim
Wiseem spehkeem weikt,
Kristus wahrdâ spehsim
Jaunus beedrus sweikt!

Koris: Wisus swehtku weesus sweizinam,
Swehtu preeku nowehlam!
Deewa darbâ eesim,
Kopâ sweedrus leesim —
Gods un slawa muhsu (debess) Kehninam!

Ewangelijuma nams.

Anna Brickman,
Schanno Greeten
kà faderinateem

Leepajâ. Grobinâ.

Daudf Deewa fwehtibas un fchehlaftibas jaunos apnehmeenos

wehlè A. L.

No drukas ifnahza:

Golgatas Kalendars

uf 1915. gadu

ar kriftigâ, intereſanta ſatura literariſku peeliku̅mu. Makſâ 25 kap. Atkalpahrdewejeem paraſtais rabats. Leelakus paſtelleſumus luhdſam iſdarit drihſ. Peepraſiſumus adreſet: **Derigu Rakſtu Apgahdneezibai, Hoſpitalu eelâ 24, Rigâ.** Paſtkaſtite 1250.

„Latweeſchu Awiſes“

ar 1915. gadu uſfahk
:: ſawu dewindeſmitzeturto gada gahjumu ::
kà pirmais un wezakais latweeſchu laikrakſts.

„Latweeſchu Awiſes“ iſnahk katru deenu, tà tad arì ſwehtdeenâs, reiſâ Rigâ un Jelgawâ.

„Latweeſchu Awiſes“ ſawâ politiſkâ daļâ ſneedſ iħſus, kodoligus apzerejumus par wiſeem eewehrojameem notikumeem Kreewijâs un ahrſemju politiſkâ, ſabeedriſkâ un ſaimneeziſkâ dſihwê, bet ſewiſchku wehribu peegreeſch Latwijai un Latweeſchu tautas wajadſibam, iħpaſchi lauku dſihwei, to wiſpuſigi apgaiſmojot.

„Latweeſchu Awiſes“ ſtrahdâ dſimtenes labâ, meklè zeļus, pa kureem weſt ſawus laſitajus pee materialas un garigas labklahjibas, pretim gaiſchakai nahkotnei.

„Latweeſchu Awiſes“ ſawâ feļetonâ ſneedſ intereſantus ſtahſtus un romanus leetderigam laika kaweklim, bet literariſkajâ peelikumâ iħſakus ſtahſtinus un ſiniſkus rakſtus, kà arì dſejas.

„Latweeſchu Awiſes“ „Bainizas un ſkolas“ peelikums ir weltits muhſu draudſes dſihwes un wajadſibu apſkatiſchanai, apzerejumeem par jaunakeem wirſeeneem audſinaſchanâ, pee kam ſtingri peeturas pee principa: ſkola preekſch dſihwes.

„Latweeſchu Awiſes“ ſtrahdâ weſeligi progreſiwâ garâ. Winas ſlejâs katrs laſitajs atradis atbildi uſ daudſajeem jautajumeem, kurus tagad katru deenu uſſtahda dſihwe gan ſabeedribâ, gan politiſkâ, gan ſaimneezibâ, makſlâ u. t. t.

„Latweeſchu Awiſes“ jau ſtrahdâ pahri dewitam gadu deſmitam ſawu nopeetno darbu un ta ir labakâ leeziba par winu weſeligo garu un plaſcho peekriſchanu, ko tàs eeguwuſchas.

Tagad deſâ kara laikâ „Latweeſchu Awiſes“ paſneedſ wiſjaunakàs un droſchakàs, tikai no oficialeem awoteem ņemtas ſinas.

Eewehrojot awiſes leelo abonentu ſkaitu, paſchu laſitaju intreſe to praſa, ka peeſuhtijumi jeb paſtellejumi

uſ 1915. gadu

teek jau laikâ, jo drihjak, jo labak iſdariti, lai uſ gada mainam nezeltos darbu ſaſtrehgums un leeki kawejumi un wiſadas neehrtibas tà weenâ, kà otrâ puſê.

„Latweeſchu Awiſes“ kantoris: Rigâ, Waļņu eelâ 30, paſta kaſt. 286, telef. 8260, Jelgawâ, Katoļu eelâ 44, telef. 981. Aboneſchanas makſa par gadu 3 rbl. ar peeſuhtiſchanu.

Eeteizamas ſekoſchas grahmatas

dahwinaſchanai uſ ſeemas ſwehtkeem,

peeauguſcheem un behrneem:

1. Jauki ſtahſtini behrneem. Eeteizama jaunakeem ſwehtdeenas ſkoleneem. Grahmata ir 164 lappuſes beeſa un makſâ tikai **25 kap.**

2. Dſcheſikas pirmâ luhgſchana. Stahſts daudſ bildem puſchkots no Heſbas Stretton. Scho nupat no drukas iſnahkuſcho grahmatu waram ſilti eeteikt daſchadâ wezumâ ſwehtdeenas ſkoleneem. Makſâ **15 kap.**

3. Aiſ ſchaureem wahrteem. No ewangeliſta J. Fettera. Eeteizama pamodinateem un tizigeem. Makſâ **15 kap.**

4. Ko domâ muhſlaiku ſtudenti par Kriſtu? No Dr. Dſch Motta. Sewiſchki eeteizama bibeles klaſes ſkoleneem un tahdeem, kas apmeklè widus ſkolas. Makſâ **5 kap.**

5. W. Fetlera rakſti I. krahjums. Preekſch dahwinaſchanas gan tagad neatradiſim uſ garigâ lauka peemehrotakas grahmatas par ſcho. Sche atrodam pulka daſchada ſatura ſkaiſtu, iſjuſtu dſejas ſeedu, laſiſchanai, pahrdomaſchanai un deklameſchanai, kà arì gandrihſ weenigo latweeſchu originalſtahſtu uſ gariga lauka: „Sauzeens no Makedonijas“. Katrs, kam ſirds pukſt preekſch Kriſtus, ſcho intereſanto ſtahſtu laſis ar ſajuhſmu. Makſâ **50 kap,** glihtâ ſehjumâ **75 kap.** — Uſ ſchim grahmatam dodam ſwehtdeenas ſkolam eewehrojamu rabatu.

„RIGAS AWISE“,

politikas, literaturas un ſinatnes deenas laikrakſts,
uſſahks ar 1915. gadu ſawu 14. gada gahjumu.

Buhdama pilnigi neatkarigs preſes organs, kurſch neaiſſtahw wiſ kahdas ſchauras partijas, waj daſchu naudas wihru grupas intereſes, «Rigas Awiſe» ſpehj katrâ leetâ un weetâ teikt droſchu, brihwu wahrdu. Tahdu ſtahwokli eenemot, winai eeſpehjams eewehrot un aiſſtahwet wiſas Latweeſchu tautas, kahrtas un aprindas. «Rigas Awiſe» negrib rihdit weenu kahrtu pret otru, bet weenot tàs uſ kopeju tautas un kulturas darbu. Sewiſchku wehribu pee tam «Rigas Awiſe» peegreeſch muhſu jaunajai pilſonibai, tàpat muhſu lauku pilſonibai, proti, laukſaimneeku ſchkirai, kuras ſtahwoklis zaur laukſtrahdneeku truhkumu un ſozialdemokratu agitaziju kauſchu ſtarpâ ir kluwis wiſai gruhts, pat nopeetni apdraudets. «Rigas Awiſe» zenſchas buht muhſu ſaimneeku un namneeku kopotaja, weenotaja un beedrotaja uſ organiſeſchanos zihņâ pret ſozialdemokratiju, ſura apdraud priwato iħpaſchumu un lihdſ ar to ſatrizina tautas turibas un meerigas attihſtibas pamatus. Aiſſtahwedama Latweeſchu labus ſakarus ar Waldibu, «Rigas Awiſe» ſpehj mineto aprindu wajadſibas wiſ[illegible] ſekmigaki darit Waldibai ſinamus un greeſt uſ tàm wehribu

Tà kà «Rigas Awiſe» ir ſawi paſtahwigi lihdſſtrahdneeki un ſinotaji wiſos Latweeſchu zentros, tiklab pilſehtâs, kà arì uſ laukeem, tad wina ſpehj paſneegt wiſahtrakàs un droſchakàs ſinas par parahdibam un notikumeem Latweeſchu dſihwê.

Feletonâ «Rigas Awiſe» paſneedſ kreetnus ſtahſtus, romanus, noweles un dſejolus — gan tulkojumus, gan originalus. Sihkumos allaſch eewehro jaunakos panahkumus daſchadâs ſinatnês, kà arì eewehrojamas parahdibas un notikumus no dſihwes.

«Rigas Awiſe», tagad iſnahkdama rihtos, ſneedſ wiſjaunakàs kara ſinas, kas peenahkuſchas wehl nakti.

Adreſe: Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 6. Paſta kaſte 494.

«Rigas Awiſe» makſâ:

Ar peeſuhtiſchanu:	Beſ peeſuhtiſchanas:	Uſ ahrſ m. ſem kruſta ſehj.
par 1 g. 6 rbl. — kap.	par 1 g. 4 rbl. 50 kap	par 1 g. 11 r. — kap.
„ 1/2 „ 3 „ 10 „	„ 1/2 „ 2 „ 30 „	„ 1/2 „ 6 „ — „
„ 1/4 „ 1 „ 65 „	„ 1/4 „ 1 „ 20 „	„ 1/4 „ 3 „ — „
„ 1 m. — „ 85 „	„ 1 m. — „ 50 „	„ 1 m. 1 „ — „

A. Leepina: (Behrnu swehtkeem.)

Seemas swehtku saruna.

Marija: Saki, mahsin, kadehk tikai weenreis gadâ dedsina egliti, kadehk ne katru swehtdeenas wakaru? Olga: Redsi, tikai weenreis gadâ ir Seemasswehtki. Marija: Waj tad newar wairak reises gadâ swinet Seemas swehtkus? Olga: Nè, Marija! Seemasswehtki ir Kristus dsimschanas deena, un, tu sini, kà ari tawu dsimschanas deenu swin tikai weenreis gadà. Marija: Bet kadehk tad newar kahda zita zilweka dsimschanas deenu swinet ar egliti? Olga: Jesus Kristus ir Deewa Dehls un nonahzis semes wirsû kà behrninsch, lai wisus zilwekus daritu pa Deewa behrneem, tadehk mehs tikai Winam par godu waram swinet wisskaistakos swehtkus. Schenija: Bet waj tad to tik noteikti war sinat, ka Jesus ir Deewa Dehls? Daschi jau saka, ka winsch esot bijis tikai labs zilweks? Anna: Ja, to war gan sinat. Ir dauds peerahdijumu, ka Kristus ir Deewa Dehls. Mineschu weenu no teem: Wezas Deribas praweeschu papreekschsludinajumi par Winu. Neweens zilweks tatschu newar isdomat, kas notiks simteem waj tuhkstoscheem gadu pehz wina. Tas bija Deews, kas praweescheem bija sinamu darijis, ka Kristus nahks, kà no Deewa suhtitais Mesija. Schenija: Bet waj tad praweeschojumi taisni sihmejas us Kristu? Waj tos tikpat labi newar peemehrot ari ziteem zilwekeem? Anna: Praweeschojumi, kuri sihmejas us Kristu, runà loti noteikti un saprotami, tà kà pat neprascha tur newar malditees. Praweeschi pat usskaita notikumus, kuri notika Jesus dsihwê. Wini saka, ka Jesus ir Deewa Dehls un peedsims tikai no weena zilweka. Tee pasinoja laiku, kahdâ Winam bija peedsimt, un weetu, kurâ Tam bija dsimt; tee aprakstija darbus, kurus Winam bija darit. Tee ari sludinajo, ka Winsch nomirs par zilweku grehkeem un zelsees augscham no mironeem. Saki, waj schahds apraksts war sihmetees ari us ziteem zilwekeem? Schenija: Bet daschi saka, ka Jesus esot lasijis praweeschu rakstus un tad zentees ispildit tos, kuri sihmejas us Mesiju. Anna: Bet waj tad kahds pats war iswehletees sawu peedsimschanas laiku un weetu? Schenija: Nè, to nu gan newar. Tomehr man schì leeta naw nezik gaischa. Waj tu sini kahdus praweeschojumus, kuri noteikti saka, ka Kristus ir Deewa Dehls, ka Winam ir japeedsimst Betlemê, ka Winsch zeetis, mirs un atkal augscham zelsees? Anna: Ja, es sinu! Emma: Es ari sinu! Schenija: Nu ko tu sini? Emma: Esaja gr. 9:6 stahw rakstits: „Weens behrns mums ir dsimis, weens Dehls mums ir dots un waldiba ir us Wina kameescha un Wina wahrds top nosaukts Brihnums, Padoma dewejs, warenais Deews, muhschigais Tehws un meera Leelskungs Anna: Redsi, te schis Dehls teek nosaukts par wareno Deewu, bet kas sin pasazit kahdu praweeschojumu, ka Kristum japeedsimst Betlemê? Marta: Es sinu! Anna: Nu saki! Marta: Praweescha Mikus 5. nodalâ stahw rakstits: „Un tu Betleme Ewrata, jebschu tu esi masa starp teem tuhkstoscheem no Jida, no tewis man isees, kas buhs Waldneeks no muhschigam deenam." Anna: Waj kahds sin praweeschojumu par Kristus zeeschanam muhsu grehku labad? Lidija: Es sinu. Esajas 53:4-8. (No galwas ussazit gaischi un nopeetni.) Anna: Bet waj ir kahds praweeschojums par to, ka Jesum bij kaps nolemts pee laundaritajeem, un ka tomehr Wina meesas tika apglabatas bagatneeka kapâ? Elsa: Esajas 53:10: „Kapu Winam lehma pee besdeewigeem un pee ta bagatà Winsch bija sawâ nahwê." Anna: Kas pateiks praweeschojumu par Kristus augschamzelschanos? Amalija: Es! Dawida ds. 16:10 ir rakstits: „Jo Tu Manu dwehseli nepametisi kapâ, sawam Swehtam Tu neliksi redset satrudeschanu." Anna: Kas sin praweeschojumu par Kristus usbraukschanu debesis? Emilija: Dawida ds. 47:6 sazits: „Deews uskahpj ar gawileschanu, tas Kungs ar skanu basuni." Anna: Nu redsi, Schenija, Jesus dsihwe ir papreekschsludinata pat wisos sihkumos. Tà tad par Kristus deewibu war schaubitees tikai tee zilweki, kuri naw lasijuschi Bibeli. Mehs waram issauktees lihds ar apustuli Peteri: „Mums ir weens stiprs praweeschu wahrds, un juhs darat labi, to wehrâ nemdami" Schenija: Ja, pateesi, Annin, es to nesinaju, ka praweeschi tik noteikti un saprotami ir sludinajuschi par Kristu. Es tagad no wisas sirds gribu mihlet To un paklausit Tam, kura wahrds top nosaukts: Brihnums, Warenais Deews, muhschigais Tehws un meera Leelskungs. Es ari wairs turpmak neklausischu, ko ziti saka par Bibeli, bet pate lasischu scho swehto grahmatu; jo tagad redseju, ka tee, kas Bibeli apschauba, nemas winu nepasihst.

(Kamehr Schenija runà, usnahk us paaugstinajuma masa meitina, un tikko Schenija pabeids, ta, atgreesusees pret publiku, skanâ balsî saka: „Bet nu wajaga dseedat, un es sinu weenu dseesminu!" Wina dseed weena pirmo pantinu no „Juhs behrnini nahzeet". Otro un zeturto dseed wisi sarunas dalibneeki. Tikko beids dseedat zeturto pantinu, blakus telpas duets waj stihgu koris noskandina wehl weenu pantinu. Pa to laiku wisi sarunas dalibneeki paleek us paaugstinajuma. — Anna un Schenija — wezakas meitenes; Olga — drusku jaunaka; wisas zitas jaunakas.)

Iskwihtejumi.

Garigu skolu audsekneem (Rob. Fetlerim). Mahsas: Kante 5.–; Lepste 1.–; Grihwin 2.–; Stelmacher 1.–; Sneedsin 3.–; Schwihrin 2.–; Hennin 2.–. Brahli: Fogels 1.–; Jaunarajs 3.–; Kruhsa 1.–; Otmans 0.20; Pahr-Wentas brahli un mahsas 14.

Dsiki kustinats, issaku sawu sirsnigo pateizibu wiseem brahleem, mahsam un draugeem, kuri schini, preeksch wiseem tik gruhtâ laikâ, man tik dauds mihlestibas parahdijuschi wahrdos, darbos un atsluhgschanâs.

Ar sirsnigu mihlestibu students Roberts Fetlers.

Rigas Krahschanas
un
Aisdoschanas Beedriba.

Leelâ Newas eelâ 17,
» Suworowa eelas stuhrî. «
Telefons Nr. 12-27. «·» Telefons Nr. 12-27.

Lihdſ 30. ſept. 1914. g.:
Droſchibas kapitals ar beedru garantiju 2,642,714 rbl. 38 kap.
Bilanze 1,846,824 rbl. 38 kap.

Maksâ par noguldijumeem 6%, par krahj=noguldijumeem 5%, par tekoſcheem noguldijumeem 4½%.

Nem par aisdewumeem 7—8%.

Ilihrê droſchibas nodaļas, tehrauda kambarî.

Adwokats
J. BUCHHOLZS,
Riga, I. Newas eelâ Nr. 17.
Runas stundas: no 9—10 rihtâ un no 4—5 pehz pusdeenas.

W. MEDNIS, muzeneeku darbniza,
Zehrtenê,
peedahwâ god. publikai daſchadas muzas; ſtarp tâm: ſweeſta kuļmuzas un transport muzas, daſchadas ſortes: no alkſchņa, behrſa un bukas koka.
Peeņem arî iſlaboſchanas darbus daſchadeem traukeem.

Ar zeenîſchanu
Adreſe:
Zaur Smilteni, Widſemê.
W. Mednis.

Kato dara

Neaiſmirſteet apwaizatees. Eeſuhteet tikai ſawu pareiſu adreſi (par atbildi 7 k. mar.). Mehs jums peeſuhtiſim paſkaidrojumus, zik weegli juhs wareet pee ſewis mahjâ ſtrahdajot
50, 100 rbl. un wairak mehneſî nopelnît zauru g.
Sinaſchana naw nebuht wajadſiga. Tahlums nawno ſwara. Peedahwajums ir pilnigi pareiſs,katram peeejams un nekas kopejs ar agenturam.
Tomas H. Wittik Kunan un Ko.
St. Peterburgâ, Newſky pr. 40—42.—21.
Отд. Москва, Красн. вор. д. Афремова.

Nr. 12. Saturs.

Morijas kalna wirſotne Jeruſalemê muhſu deenâs. — **H. Redina**: Seemasſwehtku wakarâ. — **M. Latona**: Seemasſwehtki. — **W. Fetlera**: Eeſim uſ Betlemi! — **Kalnu Jehkaba**: Seemas ſwehtkos. — **A. Elberta**: Gadu mainâ — **Dr. R. A. Toreja**: Sw. Gars pahrleezina paſauli par grehku, par taiſnibu un par ſodu. — **J. Pukukalna**: Deewa behrnu atklahſchana zaur tizibas pahrbaudijumeem. — **W. Fetlera**: Swezes abos galos . . . — **Gotfrida Arnolda**: Kahdi bija pirmee kriſtigajee? — **A. Elberta**: Raſas pileens. **K. Skultes**: Waj dejot grehks? — **Teodoras**: Duſi wehl tagad! — **R. Midltona**: Kahda kriſtigaja peedſihwojumi. — **H. Redina**: Baſnizas Saweenotâs Walſtîs — **A. Leepina**: Waj tizigai latw. jaunibai wajadſigs ſaws laikrakſts? — **Miſione.** — **Pigmeja**: Es behgu atpakaļ. — **R. Ramana**: Behrnu audſinaſchana. — Starptautiſkâ Bihbeles ſtudija: **M. Latona, J. Merkela, H. Redina, M. Latona.** **Mums rakſta**: 7. wehſtules, 3 kareiwja wehſtules. **Apſkats.** — **Kalnu Jehkaba**: Atwadotees — **A. Leepina**: Seemasſwehtku ſaruna. — **Legſdinu Oſwalda**: Apſweizinaſchanas dſeeſma. — Morijas kalna paſkaidrojums. **Ewangelijuma nama bilde.** — **Redakzijas telefons.** — **Iſkwitejumi.** — **Sludinajumi.** **1914. g. ſatura rahditajs.**

Redaktors-iſdewejs: W. Fetlers. — Rigâ, Hoſpitaļu eelâ Nr. 24.

„Kriſtigâ Wehſtneſcha“ 1914. g. ſaturs.

	L. p.
Pamoſchanâs un ſwehtiſchanâs.	
Seſchas pamatmahzibas. Dr. A. C. Dikſona	2
Swehtâ Gara Perſona un darbs. Dr. A. R. Torreja.	5, 56
Garigu pamoſchanos wehſture. Dr. H. Fiſcha.	6, 29, 54, 75
Godibas pilna pahrmaiņa. J. Pukukalna.	9
Kahdi bija pirmee kriſtigajee? Gotfr. Arnolda.	10, 27, 51, 74, 102, 149, 220, 245
Beſ Bibeles ſinaſchanas naw uſwaras par grehku. W. Fetlera	26
Peeaugſchana. J. Eidemaņa	32
Aiſ ſchaureem wahrteem. J. Fetlera.	81, 124, 150, 172
Swehtais Gars kâ eepreezinatajs. Dr. A. R. Torreja.	98
Deewa wahrda walkaſchana. W. Fetlera.	100
Sapnis. K. Sprizeneeka.	104
Uſſaukums. A. Erdberga.	128
Tſchigans Smits un trauzetaji.	130
Garigu pamoſchanos deewiſchkais eekahrtojums. Dr. H. C. Fiſcha.	122, 146
Mums wajaga Swehtâ Gara kriſtibas. W. Fetlera.	148
„Juhs tuhſcet man leezineeki.“ Dſirkſteles.	175
Par luhdſeju pulz'neem. J. Pukukalna.	177
„Tizat uſ mani!“ W. Fetlera.	197
Sewiſchki papreek'chſludinajumi.	199
Sw. Gars pahrleezina paſauli par grehku, taiſnibu un ſodu. Dr. A. R. Torreja.	242, 271
Waj Kriſtus bija Deewa Dehls, un kapehz Wiņam wajadſeja mirt par grehkeem? W. Fetlera.	244
Uſ Betlemi! W. Fetlera.	268
Deewa behrnu atklahſchanâs zaur tizibas pahrbaudijumeem. J. Pukukalna.	272

Dſejas.

	L. p.
„Ta ſpoſchâ Rihta Swaigſne.“ W. Fetlera.	1
Ko maſâ ſin. E. Puriņa.	9
Pee Karmeļa. P. Lauberta.	25
Naw man ſche dſimtenes. Kalnu Jekaba.	36
Es jau ſinu — Gundegas; Tu nahzi, Kungs! — Ķekſchu Karļa; * * * — Lagſdiņu Petera; Karſtakos wahrdus ſazi'chu — A. Leite; Weentuļigâ zeļâ — Leonijas.	37
Getſemane — Golgata. Kalnu Jekaba.	49
Luhgſchana — A. Leite; Atgreeſtees — A. Leite.	80
Pazeet ſirds! Teodoras.	82
Augſchup raugees! — Leeſmiņas; Pareiſais zeļſch — Stariņa; Jakutſkas ſeemas ſahkumâ — A. Leite.	83
Jau atkal! Teodoras	97
Zihņas beedrim. Teodoras.	104
Kas ir pateeſiba? Pigmeja	105
Dwehſeles zihniņſch. J. Kraſtiņa	110
Uſ preekſchu! A. Leepiņa.	129
Brahlim K. Laſmanim. No Zelma onkuļa	131
Meera walſts. Kalnu Jekaba	121

	L. p.
Mana dseesma. W. Fetlera	145
Is pagahtnes tagadnē — A. Leite; Kungs, neatstahj! Kalnu Jekaba	155
Dsihwes wilnos. — tulk. P. Lauberts; Wasarā! — Teodoras	169
Mahminas talismans — A. Leite; Luhds, pazeet un strahdā — O. Legsdina	170
Asinu juhra — W. Fetlera; Pahrmaina — A. Clarsona; Swehtibas Strautinsch — Krauku Julijas	171
Neatgreestajam draugam. Teodoras	176
Tik pakaujees. L. Krihtina	178
Jaunibai. Kalnu Jekaba	182
Klints — Kalnu Jekaba; Kahds dseedaja dseesminu — Leonijas	194
Es dseedaschu — Grikmanu Wilā; Esaja 57:20—21 — O. Legsdina	203
Bura — Mel. Fetler; Ak, jaunib's sapni! — Teodoras; Tu salhgi — A. Leite	206
Bes Deewa Gara. W. Fetlera	218
Rudens. A. Elberta	219
Meers buhs. E. Wahwera	220
Wasara — rudens. Pigmeja	226
Ak, debess Waldneek, nahzi! P. Lauberta	241
Waj gaidi? A. Leepina	242
Rudenî. Teodoras	250
Rudenî — Teodoras; Nemeers — meers. A. Elberta	252
Wehlejums — Teodoras; Albumā — Masais Stars	253
Seemas swehtki. M. Latona	267
Seemas swehtki. Kalnu Jekaba	270
Rasas pileeni. A. Elberta	274
Es nahku atpakal! Pigmeja	281
Atwadotees; Tu esi, Deews, mans patwehrums. Kalnu Jekaba	289
Sweze abos galos. W. Fetlera	273
Gadu mainā. A. Elberta	280

Swaru kauss.

Waj wezās deribas bausliba jaispilda jaunās deribas laikā. H. Redina. 12, 33	56
Kas jaeewehro personigam strahdneekam, ja grib dwehseles Jesum peewest?	83
Waj Kristus atnahkschana ir tuwu? J. Schoturga	130
Zik tahlu warn buht draudsigs ar pasauli? Dr. A. T. Piersona	158
Kapehz tas Kungs Jesus Kanā kahsās darija uhdeni par wihnu? H. Redina	189
Kadehļ judi eenihdeja Jesu? jeb Naids bes eemesla. G. C. Gruba	247
Waj dejot grehks? K. Skulte	273

Stahsti un apraksti.

Raksti par Ameriku. H. Redina:	
Ewangelisazijas sapultschu gaita	14
Amerikas latweeschu laizigee apstahkli	84
Amerikas latweeschu garigee apstahkli	105
Kristigas basnizas Amerikā	278
Kahda kristigaja peedsihwojumi. Mildtona. 35, 59, 77, 108, 155, 200, 225, 250	274
Kā brasileeschi pawada Seemas swehtkus. E. Sproga	60
Waldineeka audsinataja peeshmes	77
Peedsihwojumi Sibirijā. A. Leite:	
No Aleksandrijas uf Jakutsku	179
Burjatu stepēs	203
Jakutskas pilsehta	226

Jauniba.

Dsihwe — isdewigs laiks. J. G.	111
Waj teescham tā wajadseja? Dsirksteles	132
Kristiga jaunekla apnemschanās	158
Samattajoschs eeradums. A. Ramana	159
Ko iswehlees? O. Legsdina	206
Bibeles studija preeksch peeauguscheem. Tulk. A. Ramans	253
Waj tizigai latweeschu jaunibai wajadsigs saws laikraksts? A. Leepina	279

Misione.

Dsimtene.

	L. p.
No Lihwbehrses 17 lp. No Wentspils 17, 63, 136, 185 lp. No Jutkaischeem 39 lp. No Leepajas 39, 63, 161, 185 lp. Golgatas namā 62, 63, 137, 161 lp. No Jelgawas 63 lp. Apmeklejums Lejas-Kursemē 64 lp. Tukumā 113 lp. Luteranu basnizas Baltijā 113 lp. No Jaunjelgawas 137 lp. Baptistu fludinataju pahrzelschanās 137 lp. Mahsas Gr. darbiba 161 lp. Ruzawa, Welane, Walka, Nitaure, Seemupe 162 lp. Smiltene	185

Celschieme.

Sw. Rakstu dahwinaschanas misione	41
Bibeles sapulzes Trubatschinā	87
Luhgschanu paklausischana	280

Eiropa.

Pestischanas Armija. Seemelos 17 lp. Pestischanas Armijas kongress	255
Serbija	185
Anglija. Jura Millera bahrinu nami 17 lp. Kehninsch Georgs un Bibele 112 lp. Anglu baptistu misione 161 lp. F. B. Meijers 182 lp. Anglu baptisti. Anglu basnizas misione. Metodistu misionari	255
Holandes baptisti. Portugale	136
Protestantu kongress Spanijā	230
Wahzija. Muhamedanu konferenze. Deews labi dar 18 lp. Bremenē. Trihsweenibas draudse Berlinē 111 lp. Halle 112 lp. Sitā Krusta saweeniba 161 lp. Berlines un Barmes misiones 185 lp. Wahzijas tikumibas stahwoklis	208
Schweize. Zirichē	112
Franzija. Mc-All misione 112 lp. Parises misiones beedriba	230
Norwegija	280

Asija.

Kineeschu Kokotaji. Kristigajuma uswara. No Kinas. Schelt Konfuzijs 40 lp. Kina 41 lp. No kraukleem ehdinats 86 lp. Kinā. Dr. Dsch. Motts. Tschangschā. Tikatausu gubernators 112 lp. Kinas misione 134 lp. Kristigo wajaschana Kinā 183 lp. Pahrskats par misioni Kinā 2 7 lp. Tibeta 229 lp. Kina. Latweeschu misionars A. Stanislaws	229
Indija. 600 Bibeles seewas. Indijas apdsihwotaji 133 lp. Misiones beedribas Indijā 134 lp. Kristigajo eespaids Indijā	184
Palestina. Muhamedanu misione 133, 134, 161	229
Wehstule is Jerusalemes Kreizmillera. 61 lp. Judu eezelotaji 112 lp. Palestinā	184
Japana. Protestantu uniwersitates. Japanas misione. Tokias augstskolas studenti 135 lp. Koreeschu misione 184 lp. Waheda uniwersitate 201 lp. Dschons Rockfellers. Tokio	229

Afrika.

	L. p.
No Kamerunas 17, 161 lp. Misione Dualā 63 lp. No Afrikas 64 lp. Kawirando. Degwihns Afrikā. Uganda. Betschuana. 6 misionari apehsti 133 lp. Afrikas negeru misione. Egiptes seeweetes 183 lp. Misionareem mediziniska studiba 184 lp. Kongo walsts. Kameruna 207 lp. Uganda. Presbiterianu misione 228 lp. Afrikā	281

Seemel-Amerika.

Presidents Wilsons un Bibele 18 lp. No Bostonas 39 lp. Dr. Wudro Wilsons 41 lp. Ewangelists Dr. Tschapmans. Pitsburgā 111 lp. Studentu kustiba 136 lp. No Bucks Countijas 86, 136, 230 lp. No Klihwlandes 113 lp. No Kolumbas 161 lp. Amerikas walsts sekretars	281

Deenwidus-Amerika.

Is Brasilijas	17
Juhras salās. Meschoni apehduschi. 18 lp. Filipinas salas	230
Swehta-weenteesiba	87

Starptautiskā Bibeles studija.

Septindesmitu misione. Luk. 10:1—20. H. Redina	18
Schehlsirdigais Samareets. Luk. 10:25—37. H. Redina	19
Nelaipnais kaiminsch. Luk. 11:1—13. H. Redina	20
Gaisma un tumsiba Luhk. 11:14—26, 29—36. H. Redina	21
Jesus leekulibas eenaidneeks. Luk. 11:37—54. H. Redina	41
Tiziba isnihzina bailes. Luk. 12:1—12. M. N. Jasnowskajas	42
Pakauschanās us mantu un pakauschanās us Deewu. Luk. 12:13—24 Warwaras Fetler	43
Peenahkums buht nomodā. Luk. 12:35—48. H. Redina	44
Judu sabata pareisa swehtischana. Luk. 13:10—17, 14:1—6. H. Redina	64
Mahzibas zelā pasneegtas. Luk. 13:18—35. M. N. Jasnowskajas	66
Atkahrtojums. M. N. Jasnowskajas	67
Gahjeens us Emau. Luk. 24:13—35. M. N. Jasnowskajas	67
Kristus galda runa. Luk. 14:17—24. Kuteinikowas	69
Ko tas maksā buht par mahzekli. Luk. 14:25—35. E. Kuteinikowas	89
Pasuduschais aws un pasuduschais grasis. Luk. 15:1—10. E. N. Kuteinikowas	90
Pasuduschais dehls. Luk. 15:11—32. Warwaras Fetler	91
Netaisnais nama turetajs. Luk. 16:1—13. E. N. Kuteinikowas	92
Bagatais wihrs un Lahzarus. Luk. 16:14—15, 19—31. M. N. Jasnowskajas	113
Neleetigi kalpi. Luk. 14:1—10. E. N. Kuteinikowas	114
Pateizigais Samareetis. Luk. 17:11—19. E. N. Kuteinikowas	115
Deewa walstibas nahkschana. Luk. 17:20—37. E. N. Kuteinikowas	116
Grehzineeku Draugs. Luk. 18, 9—14, 19; 1—10. H. Redina	137
Leelā atsazischanās. Mark. 10:17—31. A. Hoefa	138
Strahdneeki wihna kalnā. Mat. 20:1—16. W. J. Fetler	139
Augstakā kalposchanā. Mark. 10:32—45. E. N. Kuteinikowas	140
Aklais Bartimejs. Mark. 10:46—52. E. Dresslera	162
Bodi. Luk. 19:11—27. E. N. Kuteinikowas	163
Gawilu gahjeens. Mark. 11:1—11. M. N. J.	164

Дозволено цензурою Рига, 28 ноября 191.. г. Drukajis W. Gailis Rigā, Suworowa ielā Nr. 8.

	L. p.
Neaugligais wihges koks un fagahnitais Deewa nams. Mark. 11:12—30. W. J. Fetler	165
Besdeewigee semkopji. Mat. 21:33—46. W. J. Fetler	186
Kahsu swinibas. Mat 22:1—14. E. Dresslera	187
Jautajumu deena. Mat. 22:15—22. H. Redina	188
Augstakee bauschli. Mark. 12:28—44. H. Redina	188
Desmit sumprawas. Mat. 25, 1—13. E. Dreslera	208
Tautu teesaschana. Mat. 25:31—46. J. Merkela	209
Atkahrtojums. H. Redina	209
Kristus swaidits uf behrem. Mark. 14:1—11. A. Leepina	210
Ta Kunga meelasts. Mark. 14:12—25. J. Merkela	231
Getsemanes dahrsā. Mark. 14:32—42. J. Merkela	232
Jesus un Judass. Mat 26:14—15, 47—50. H. Redina	233
Jesus apzeetinaschana un nopratinaschana. Mat. 26:47—68. A. Leepina	234
Sehschana un plauschana. Gal. 6:1—10. A. Leepina	256
Jesus un Peteris. Mark. 14:27—31; 53—54; 66—72. H. Redina	257
Jesus un Pilatus. Luk. 23:1—25. A. Leepina	258
Kristus krustā fischana. Mark. 15:21—41. Luk. 23:39—43. M. Latona	259
Kristus uszehlees no mironeem. Mark. 16:1—8; Mat. 28:9—15. M. Latona	260
Leelais usdewums. Mat. 28:16—20; Luk. 24:36—49. M. Latona	282
Debesbraukschana. Luk. 24:50—53; Ap. d. 1:1—11. E. Dresslera	283
Atkahrtojums. H. Redina	284
Debora un Baraks isglahbj Israelu. Sogu 4:4—16; 5:1—11. M. Latona.	286

Daschadi raksti

Skabargas	25
Wisaugstakais reskripts	73
Druskas	143
Muhschibas domas. Rob. Fetlera	160
Tiziba un mihlestiba. E. Sproga.	160
Krusta godiba	185
Wisaugstakee manifesti	193
Studentu atsaukschanās. Dr. Dsch. Motta	195, 222
Leelgabaleem rihbot. P. Lauberta.	219
Seemas swehtki. H. Redina	266

Audsinaschana.

Kas behrnam jamahzas lihds sestajam dsihwibas gadam?	117
Daschadiba — A. H.; Behrnu smahdeschana	166
Sagatawoschanās uf behrnu deewkalposchanam	230
Par behrnu audsinaschanu. Tulk. A. Ramans	281
Behrnu audsinaschana	281

Mums raksta:

16, 37—39, 60—61, 89, 140, 159, 181—182, 254, 287.

Atgreeschanās wehstures. 84, 108

Behrneem.

Apsweizinaschanas dseesma. O. Legsdina.	290
Seemas swehtku saruna. A. Leepina.	293

Redakzijas telefons:

22, 70, 95, 192, 215, 239, 262—263 lp.

Apskats:

22—23, 45—47, 70—71, 93—95, 118, 140—143, 167, 190—191, 211—215, 235—239, 261—262, 187—189, 287 lp.

Wehstulneeks:

23, 47, 71, 95, 119, 143, 167, 216, 263 lp.

Issludinajumi:

23, 47, 71, 95, 143, 167, 192, 216 291 lp.

Sludinajumi:

24, 47—48, 72, 96, 120, 144, 168, 192, 216, 240, 264 293 lp.

Peelikums „Wiseem."

Nr. 1. Daudseem parswehtibu. Taws prahts lai noteek. Manewers. Es nesinaju. Trihs rekruschi. Swehtdeenās es nepahrdodu. Deewa domas un zeli augstaki nekā muhsu. Jesus pawadi. Smagās nastas.

Nr. 2. Mans stuhrmanis. Nahz mahjā. Zihna pehz krona. Deewkalposchana dabā. Brihnischkiga glahbschana. Augsts ideals. Noasa nambari. Japaneeschu kristischana. Stahsti wehlreis. Sakat, kas juhs esat. Daschadee kristigee. Behrns un tiziba. No Japanas. Kahds mehrkis tew ir?

Nr. 3. Kā schehlastiba mani atrada. Spitaligo kapelkas. Tik pazeetees. Jauns tehws. Pasascheers. Aklis un tomehr redsigs. Schkirtas walstibas. Tikai apnemees. Ta planka nes. Schehlastiba. Labi preeksch seeweetem un behrneem. Gawilejoschi laudis. Wilus, kam dseedinaschanas wajaga. Winsch darija weselus.

Nr. 4. Mihlestibas wara. Koku skolas. Dauds weltigu puhlu. Kahds wezs stahsts is Badenes. Pulninsch un tschuhska. Dsihwe bes Deewa. Man wajag. Waj ir jamelo, lai pasaule tiktu uf preekschu? Eseet pascmigi. Waj tu wari Deewu luhgt?

Nr. 5. Kad Deews war runat. Stingra sirds. Aif kulisem. No nahwes pee dsihwibas. Deewa kalpi. Strautinsch un dihkis. Salome. Kas nomasgā baltaku par sneegu? Kā behrni. Isglahbschana bes rewolwera. Walejas azis.

Nr. 6. Godibas dseesma. Dahrsinsch. No behrna mutes. Mekletee mantineeki. Mana tehwa wahrds man peeteek! Tikai wehl weenu reisi! Waj tas tikai weenkahrsch gadijeens? Mans stuhrmanis. Pasuduschais dehls. Dewini wahrdi. „Winsch newar palikt apslehpts." Tehws neatgreeschas.

Nr. 7. Linu sukataja. Par laipnibu mahjās. Augku rascha isnihzinata. Weeta debesis. Tehws, peedod wineem! Gruhtā zelā. Waj misione atnes kahdu labumu? Rudsu lauks. Kā eet tam, kas pats uf sewi palaujas. Kā mihkstas rokas war dabut. Godiba. Godibas dseesma. Aprehkinats un tomehr aplam. Naw wehl deesgan slims.

Nr. 8. Nem par welti. Grahmata bes wahrdeem. Es gribu. Tschiganu stahsts no Skotijas kalneem. Bibele dsihwo. Labā sapnu isstahstischana. Saules uslekschana. Nekad wairs. No eespehj schehlastiba. Deewa mihlestibas zelsch ar grehzineeku. Apkaunoti kristigee. Mihlestibas saites. Taisni tahdi kaimini. Mans ihpaschums.

Nr. 9. Muhsu „Wiseem" drukatawa. Mahksla preezigi un laimigi dsihwot. Gleemesis. Kromwela galma mahzitajs. Kā tawu mahju sauz? Ehnas. No behrna mutes. Septitā deena. Waj tew ir meers? Nolaupstais sihmulis. Nezerets dahrgums. Mihlestibas peerahdijums. Dsihwa, ihstā dsihwe. Andrejs Nissens. Apleeziba.

Bildes.

	L. p.
Dr. A. C. Diksona gimetne	2
Wariseji pee asaida; trauki roku masgaschanai	41
Mehtra, dille.	42
Artawa	43
Sargs pee austrumneeku pils wahrteem.	44
Austrumsemes jostas. Eļļas lampa waj sweze	45
Sinepju sarinsch. Metala mehrini	66
Kapa akmins	67
Peteris un Jahnis dodas uf kapu	68
Emaus mahzekli.	68
Jesus swehti behrnus	73
Palestinas gans ar ganamu pulku	90
Gans ar atrastu awi uf kamescheem	91
Pasuduschais dehls. „Tehws, es esmu grehkojis". Eļļas koka sars ar augleem	92
Eļļas prese	93
Glahbschana pee krusta	97
Bagatais wihrs un Lazarus	114
Dsirnu akmins. Wihges koks.	115
Spitaligee. Weens no spitaligeem pateizas	116
Meera walsts	121
Akls nabags	163
Jauns eselis. Gawilu gahjeens Jerusalemē. Eļļas kalna nogahse. Neaugligais wihges koks. Wihges koka sars ar augleem. Erzengelis uswar sahtanu.	155
Dsihwes wilnos	169
Wihna dahrss. „Strahdneeki otru nokawa"	186
„Kalps isgahjis weesus aizinat". Galds un sehdekli.	187
Romeeschu keisara sihme un wirsraksts	188
Kristus klaudsina	197
Pehdejais wakarinsch	210
Leelknass Nikolais Nikolajewitschs, kara spehka wirspawehlneeks	211
Keisareenes Marijas Feodorownas sanitarwilzeens	212
Generalis Dschofrs, franzischu armijas wirspawehlneeks	214
Wina Keisariskā Majestate Kungs un Keisars	217
Romas keisars Tiberius	234
Serbijas kehninsch Peteris	235
Anglijas karalis Georgs V.	236
Franzijas prezidents Puankarē	237
Ilgodamās Kristus bruhte	241
Augstpreestera Kaiwasa pils pagalms	257
Augstais preesteris	258
Judu augstās teesas sehde	259
Marijas kalns Jerusalemē	265
Betlemes swaigsne	269
Seemas swehtku gawiles	267
Weeta, kur Pilatus isweda Jesu	273
Jesus Pilatus preekschā	283
Weeta, kur atradās Golgata	284
Antonijas Tornis. Schaubigais Toms.	285
Meitina ar egliti	289
Ewangelijuma nams	291

Bildes peelikumā „Wiseem".

Nr. 1. „Taws prahts lai noteek". Betlemes swaigsne. Misione palmu ehnā.

Nr. 2. Masa negercete. Austrumneeki.

Nr. 3. Jaunawa pee loga. Schaurais zelsch un platais zelsch.

Nr. 4. Akmenkalis. Dsihwe bes Deewa.

Nr. 5. Linu wehrpeja. Eliasa Schrenka un Andreewa Murraja gimetnes.

Nr. 6. „Kad wiss mans darbs un puhlinsch buhs beigts". Uf juhras.

Nr. 7. Linu sukataja. Rudsu lauks.

Nr. 8. Swejneeki. Pee esera.

Nr. 9. „Wiseem" drukatawa un Rigas „Silā krusta" beedribas nams. Apdroschinajums pret kabatas sagleem.

Дозволено цензурою Рига, 28 ноября 1914 г. — Drukajis P. Gailis Rigā, Jahna eelā Nr. 8. (eepretim Jahna baſnizai).

LATVIJAS VALSTS BIBL…

LC 561